

ИЗУМ ПРОФЕСОРА ВЛАДАНА ПЕТРОВИЋА

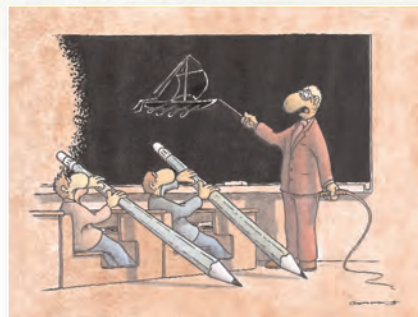
Соларна енергија привлачнија странцима

МАЛИ БРОЈ ЗАХТЕВА ЗА ПОВРАЋАЈ ИМОВИНЕ

Бака Станица доживела враћање локала

СТРАНА 4

ЗАШТО СУ ПРОСВЕТАРИ НЕЗАДОВОЉНИ ПОСЛОМ

Кад правила постану бирократски окови

СТРАНА 7

ДЕЛИКВЕНЦИЈА МЕЂУ МЛАДИМА ИЗ УГЛА ПСИХОЛОГА

Сва неваљаштина, ипак, потиче из куће

СТРАНА 8

УЛИЧНИ СВИРАЧ СЛAVOЉУБ ПЕТРОВИЋ

Боља позорница од ове не треба ми

СТРАНА 15

Dvosobni stanovi i stanovi na 5. i 6. spratu za samo 833 evra/m² + PDV.

SAMO **833 €/m²** + PDV

GRATIS garancija mesno

SMALLVILLE
Kragujevac

Prodaja i informacije: +381 34 635 2641
info@smallville.rs, www.smallville.rs

ФИЛИГРАН
ЗЛАТО - СРЕБРО

ЗНАТСКО ДВОРИШТЕ - ПЕШАЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

AUSPUH SERVIS

PRODAJA I UGRADNJA ORIGINALNIH IZDUVNIH SISTEMA

IMASAF

KelecAuto

M. BLAGOJEVIĆA 55
362 557, 064 122 9 240

Reciklaža kertridža i tonera

dobar kertridž mir u kući

Refill M

Karadordeva 51, www.refilm.com
Tel. (034) 33 77 98 (034) 34 01 03 (064) 287 64 64

OLYMPIC TRAVEL

034/33 57 37
www.olympic.rs

SPECIJALNE PONUDE
JEDAN PLAĆA,
DVOJEPUTUJU!!!

Вербална ватра

Крагујевачка политичка сцена у првим данима 2014. је као пресликана с краја прошле године. Настављена је размена вербалне ватре између опозиционих партија, при чему су најговорљивији напредњаци, и водеће владајуће УРС – Заједно за Шумадију, али без било каквих промена у једино валидној мери стварне моћи - а то је број одборничких мандата у градској Скупштини.

Прво је шеф крагујевачког СНС-а и висококопирани партијски функционер Радомир Николић у београдској штампи обелоданио да има сагласност неприкосновеног Вучића и оца му Томислава за рушење актуелне власти у Крагујевцу, тачније за тзв. прекомпоновање, при чему би око тридесет нове скупштинске већине били напредњаци. Николић „јуниор“ не открива на који начин би се та нова већина „скоцкала“ с обзиром да од 87 одборничких места у Скупштини града СНС сада има шеснаест, а најзвеснији коалициони партнер СПС шест, што је у збиру чак упола мање од минималне, просте скупштинске већине.

Могуће решење ове „енигме“ противничких страна открио је, на свој начин, градоначелник Верољуб Стевановић гостујући на Телевизији Крагујевац. „То што раде не знам како се зове, да ли корупција или је нешто горе. Ставите у џеп педесет радних места и 500 хиљада евра и то нудите одборницима кроз директну куповину, а наводно се борите против корупције“. Стевановић није именовано ни „купце“ ни оне који су намерачени за „продају“, нити жели да открије било који детаљ о трговини коју је описао, али је очигледно на кога циља.

Истовремено, један напредњачки одборник позива градоначелника да поднесе оставку и да се на новим изборима провери ко је ко, а Стевановић одговара: „Ми смо први за то да идемо на изборе, у исто време када буду и избори у Београду“.

Наравно да је свакоме ко се иоле разуме у функционисање локалне самоуправе по важећим законским нормама јасно да је овде реч само о надвлачењу са искључивим маркетиншким ефектима, јер у Крагујевцу не само да нису потребни

ванредни локални избори, већ њихово расписивање није ни могуће. Чак и када би градоначелник поднео оставку (а он баш нешто размислио да то учини), скупштинска већина која је изабрала њега могла би из састава својих одборника да изабере другог. Нема скупштинске кризе, нема, значи, ни избора. А пошто је буџет за ову годину усвојен, једини разлог да се иде на ванредне изборе био би ако скупштина не би могла три месеца да се састане, због чега би била распуштена, па уведене привремене мере... Тако је по закону и другачије не може бити.

Могла би једино да се успостави нова скупштинска већина већ поменутом операцијом прекомпоновања одборничких група, да ли помоћу оних 500 хиљада евра, о којима говори градоначелник, или некако другачије. Математички је то решиво, али политички - много теже. Коалиција која сада држи градску власт располаже са 52 одборничка мандата и чине је УРС - Заједно, ДСС, СПО - ЛДП, Јединствена Србија и ПУПС. С друге стране, све три опозиционе странке (СНС, ДС и СПС) укупно имају 34 одборника и фали им још десет да би направиле нову скупштинску већину, што ће рећи - јато одборника „прелетача“.

Верољуб Стевановић каже да то не би било прекомпоновање, већ отимање власти, јер нема никакве везе са изборном вољом грађана, свако рачунајући да је његова странка у Скупштини града Крагујевца са 36 одборника појединачно јача од целе опозиције као потенцијално нове коалиције.

При томе је врло „мутна“ позиција Демократске странке. Док њени челници поричу да су у било каквим преговорима о пајташењу са напредњацима, СНС рачуна на њих као партнере, уз јавно признање да се о томе и те како преговара. Једно је, међутим, сигурно: уортачи ли се Демократска странка са напредњацима, а онда, подразумева се, и са социјалистима, остаће и без оно мало преосталог „изворног“ и озбиљног чланства и спашће на „интересну групу“ састављену од појединачних политика којима политика служи само за личну вајду.

Карикатура: Горан Миленковић

Доконашење

Још око 300 радника крагујевачке „Застава оружје“ претходних дана поздравило се са фабриком. Уз отпремнице од шест просечних бруто плата, што је 360 хиљада динара по човеку, преселили су се из „сфере рада“ у - мировање и чекање. Чекају углавном пензије, до којих им је остало пет и мање година, за то време издржаваће их држава са по 36.000 динара месечно, а на њима је да нађу начине како ће да „убијају“ досаду и слободно време. Углавном, они су радно отписани, бар када је реч о ангажманима у државном сектору.

По истом моделу „решиле се проблем“ и скоро триста досад запослених у „Аутособраћају“, док је на чекању још преко три хиљаде оних који раде у предузећима која су у такзваном реструктурирању, што ће рећи да их је држава узела под своје, с првобитном намером да их консолидује и припреми за неке нове приватизације или партнерства. Међутим, како сада ствари стоје, далеко су веће шансе да ова предузећа буду ликвидирани (ако лепше звучи - да оду у стечај), а да се људи који су у њима би-

ли запослени придруже маси доконаша, уз делимичну егзистенцијалну обезбеђеност коју им гарантује држава.

Нажалост, и прошле године стотине крагујевачких трудбеника (како је некада то гордо звучало) остало је без посла уз примену такзваних социјалних програма, највише из некадашњег гиганта „Заставе“, а колико је Крагујевчана снашла ова судбина у последњих петнаестак година - то је већ озбиљан, али велики рачун. Сви они одавно су сврстани у нову друштвену категорију названу „транзициони губитници“.

Несрећа је што овде несрећна транзиција предуго траје и што је тај „прелазак из социјализма у капитализам“, уместо обећаног благостања, произвео више деструкције, колективних и појединачних траума, беспослице и беспарице, него што је обезбедио бољи живот друштву и његовим поданицима.

Тако је добар епитет индустријског града, који је Крагујевац носио још од почетка рада Тополивнице у 19. веку па све до пре двадесетак година, њему уствари постао „отежа-

вајућа околност“. У земљи која је индустрију прогласила за малтене непотребну привредну грану, град Крагујевац неминовно је постао велики страдалник. Долазак „Фијата“ само делимично је поправио ову слику, са становишта запослености тек минимално, јер шта је неколико хиљада радника које сада ангажује ФАС са својим кооперантима према бар тридесет хиљада људи који су из године у годину губили радна места и придруживали се маси незапослених.

Трагично је када се данас зброје сви радно способни, здрави, прави и углавном квалификовани људи, свеједно да ли чекају прво запослење или су већ радили па постали сувишни, који глумаре, сатиру се од досаде, народски речено, „краду богу дане“, јер немају где и за кога да раде, а како живе - само они знају. Друштво које не користи толики људски потенцијал је неорганизовано, сиромашно и безперспективно, а држава која није способна да ствара услове за рад свог продуктивног дела становништва је лоша, најгора.

Наде за боље, нажалост, мало има јер, уместо нових инвестиција, посла и запошљавања, прети се новим стечајима, отказима и беспослицом.

energetski efikasna
stolarija

SUNCE

Da li ćete i ove zime
grejati ulicu?

zimski
popust na
stolariju
10%

suncemarinkovic.com 034/ 330 870

ЖИТОПРОДУКТ

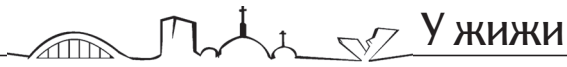
Крагујевац, Војводе Путника 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 135, 370 192
zitoprodukt@nadlanu.com

Брашно по произвођачким ценама

Произвођачке цене,
гарантовани квалитет
белог, лиснатог,
печеног, замрзнутог
пецива

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима:
ТЦ Аеродром, Мала пијаца,
код улаза у Житопродукт,
у кругу Заставе,
у Улици Драгослава Срејовића 5

ОПАСНЕ „СКРИВАЛИЦЕ” ЗАКОНА О ПРИВАТИЗАЦИЈИ

Пречица до стечаја, радницима шути карше

Пише Милош Пантић

Док већ недељама траје повишена тензија између Владе Србије и два највећа синдиката у земљи, Самосталног и „УГС „Независност”, око усвајања новог Закона о раду, тихо и без много одјека у јавности припрема се и нови Закон о приватизацији. Претпоследњег дана прошле године Влада је усвојила предлог овог Закона и упутила га у скупштинску процедуру, а да о томе какве промене он доноси није било готово никаквих полемика и основних информација.

Да тако не остане побринуто се Савез самосталних синдиката Крагујевца, који је 8. јануара издао саопштење за јавност. У том тексту крагујевачки Самостални синдикат, не чекајући изјашњавање републичке централе, саопштио је свој став да овакав предлог закона има за циљ да по кратком поступку оконча постојање предузећа у реструктурирању, односно да ће његовом применом врло брзо ова предузећа, којих у Србији има 153, бити брзо погашена.

■ Члан 30. споран

„Посебно упозоравамо на члан 30. овог предлога закона, који предвиђа да усвајањем унапред припремљеног плана реорганизације (УППР) престаје радни однос запосленима и престаје да важи колективни уговор који је стечајни дужник закључио са запосленима, а запослени стичу право на отпремнину у висини минималне зараде по години стажа”, пише у саопштењу Самосталног синдиката Крагујевца.

Ова организација скреће пажњу да се таквим предлогом омогућава да се над предузећима у реструктурирању покрене стечај, али поред тога он доноси и низ могућности за коруптивно понашање, као што је да приватизациони управник добија овлашћења скупштине предузећа, управног одбора и надзорног одбо-

Због једног члана из предлога новог закона, који предвиђа увођење плана реорганизације у појединим фирмама, што повлачи отпуштање запослених, Самостални синдикат Крагујевца противи се овом закону и сматра да је срачунат на гашење свих фирми у реструктурирању по кратком поступку

ра. На крају поруке Самостални синдикат Крагујевца позива странке социјалдемократске оријентације у Скупштини Србије да не дозволе усвајање оваког закона, јер ће он у Србији значити отказе за 50.000 радника, а у Крагујевцу ће без посла остати готово 3.500 радника, колико их ради у фирмама у реструктурирању.

Југослав Ристић, председник Савеза самосталних синдиката Крагујевца, сматра да овакав предлог Закона о приватизацији уствари доноси скраћени стечајни поступак у предузећима у реструктурирању.

Овако направљен закон не исправља ни једну од грешака претходног Закона о приватизацији, од којих је највећа била што није тражен кредибилан купац, већ то може и даље да буде физичко лице ко-

је није из бранше фирме која се продаје. И даље је једини критеријум да тај купац има новац да плати тражену цену, док се према запосленима испољава крајња небрига и они се помињу само у једном члану у коме се каже да увођењем плана реорганизације они добијају отказ и отпремнину у висини минималне зараде по години стажа, каже Ристић.

Он указује да по овом предлогу приватизација свих предузећа у реструктурирању и осталих друштвених предузећа мора да буде завршена до краја 2014. године, а да поступак реструктурирања престаје 14. маја ове године, иако је по претходним одредбама био орочен до краја јуна. Посебно скреће пажњу да се сва овлашћења стављају у руке једног човека, приватиза-

ционог управника, а ако се не прода имовина предузећа, он постаје и ликвидациони управник. То значи да се све активности у току приватизације одвијају на релацији између приватизационог управника и Агенције за приватизацију, а суспендује се сви органи предузећа. По Ристићу, то носи велику опасност од коруптивног понашања.

■ Дугови и капитал

Први човек Самосталног синдиката Крагујевца сматра да је овако предложени Закон о приватизацији један од системских закона који је део пакета који се намеће из министарства и који треба да уништи домаћу привреду. Тај закон ствара основ да од краја 2014. године више у Србији не постоје друштвена предузећа, а заправо,

како претпоставља Ристић, он ће бити основ и за приватизацију фирми у јавном сектору, након чега ни оне више неће постојати у том облику својине.

Али, треба појаснити да се по овом законском предлогу применом спорног члана 30. најављени унапред припремљени план реорганизације, који повлачи аутоматске отказе запосленима, не примењује у свим фирмама у реструктурирању и у поступку приватизације. Тај програм доноси се за фирме код којих се званично утврди да су им дугови већи од капитала.

По Југославу Ристићу, за крагујевачка предузећа у реструктурирању, а то су предузећа из Групе „Застава возила” – Фабрика камиона, Специјалан возила Сомбор, Хортикултура, „Застава” ИНПРО, а уз њих и „Метал системи”, „Аугосаобраћај”, „21. октобар” и „Застава безбедност”, постоји велика вероватноћа да ће се утврдити већи износ дугова од капитала, па би ова одредба на њих била примењена. Отуда и тврдња у саопштењу синдиката да ће применом новог закона без посла остати свих 3.500 радни-

РЕАГОВАЊЕ ПРЕДСТАВНИКА МЕДИЈА АГЕНЦИЈИ ЗА ПРИВАТИЗАЦИЈУ

Поступа по закону који још није усвојен

Иако нови Закон о приватизацији још није усвојен у Скупштини Србије, у Агенцији за приватизацију су из неког разлога већ пожурили да га примене у пракси, па су директорима локалних медија у Србији, који још нису приватизовани, уместо званичног дописа послали мејл са позивом да напишу свој си-ви и кандидују се за будућег приватизационог управника, како предвиђа будући, али још неусвојени закон.

Овај позив изазвао је бурно негативно реаговање Синдиката новинара Србије, Крагујевачке иницијативе и Коалиције запослених у медијима, три новинарске групације у Србији које већ дуго воде кампању да се регионални локални електронски медији изузму из приватизације и остану под окриљем градских самоуправа, као и до сада.

„Позивајући се на предлог закона, Агенција за приватизацију превидела је да закони ступају на снагу само уколико их усвоји посланичка већина Народне скупштине. На основу акта који је у процедури не могу се вршити никакве правне радње, а понајмање мењати законски оквири за спровођење поступка приватизације”, написале су ове три асоцијације у отвореном писму Агенцији.

Јованка Маровић, директорка Радио Телевизије Крагујевца, одговорила је Агенцији за приватизацију да поступа по важећим законима и да ће одлучити да ли ће се кандидова-

ТРЕБА САЧЕКАТИ МЕДИЈСКЕ ЗАКОНЕ: ЈОВАНКА МАРОВИЋ

ти за приватизационог управника онда кад такав закон буде усвојен. Маровићка каже да су сви они који се боре за опстанак регионалних медија веома изненађени због тога да Агенција за приватизацију превиђа тако крупну ствар као што је чињеница да три системска закона из области медија још нису усвојена у Скупштини, а док се они не усвоје још нико не зна да ли ће регионални медији бити приватизовани или изузети из тог поступка. Овакво понашање Агенције она, као и сви из поменуте три асоцијације, сматрају скандалозним.

••• ка у крагујевачким фирмама у реструктурирању.

Са друге стране, има најава да неће баш све ићи таквим током, а оне долазе управо од највише критикованог и оспораваног министра привреде Саше Радуловића, који се у синдикалним редовима означава као главни креатор нових законских решења.

Наиме, како је 5. децембра прошле године Рауловић најавио представницима синдиката у Београду, није циљ да се неприватизована предузећа погасе, већ ће до краја јануара ове године она бити постављена „на ноге“ тако што ће бити очишћена од дугова према државним повериоцима. Државне фирме и фондови ће преузети капитал ових фирми на име ненаплаћених потраживања, а потом ће се улагањем државних средстава покушати опоравак производње у тим фирмама и на тај начин оне ће се припремити за приватизацију.

По Југославу Ристићу, тако најављени план Радуловића је добар, али не може донети дугорочно побољшање, јер ће та предузећа одмах

„ Југослав Ристић: И даље је једини критеријум за приватизацију да купац има новац и плати тражену цену, а не да је кредибилан купац, док се запослени помињу само у једном члану у коме се каже да увођењем плана реорганизације они добијају отказ уз отпремнину

почети да праве нове дугове. По њему, потребна су другачија решења, а то је да се за ове фирме направе тимови стручњака који ће анализирати стање и за свако од ових предузећа одредити који део производње је здрав и има перспективу. Те делове предузећа треба одржати, а на тај начин сачувати и технологију и знање, што су њихови највреднији ресурси.

Ристић каже да те делове фирми треба ослободити дугова и дати их радницима, јер је такво решење најправедније у условима преласка из једног у други систем.

- Тачно је да у фирмама у реструктурирању и оним предузећима која још нису приватизована има много лоших искустава, да су на удар партијског и прекомерног запошљавања и ми смо за то да се та предузећа очисте од таквих појава. Такође има и виртуелних фирми које више немају ни запослене нити делатност и постоје само јер су у њима остала некадашња руководства. И такве фирме треба угасити. Али, она предузећа која имају технологију и знања и могу да раде и производе треба очувати за садашње и будуће генерације, а не и њих погасити, закључује Ристић.

Странке социјалдемократске оријентације на које се у саопштењу крагујевачког Самосталног синдиката апелује да не дозволе усвајање новог Закона о приватизацији су, по њему, СПС, СДПС и ПУПС, док је ДС опозициона странка, па претпостављају да ће она свакако гласати против оваквог закона.

НЕОЧЕКИВАНО МАЛИ БРОЈ ЗАХТЕВА ЗА ВРАЋАЊЕ ИМОВИНЕ

Бака Станица доживела

За две године у Крагујевцу је поднето нешто мање од 500 захтева за враћање одузете имовине, а до сада је враћено 45 објеката. Међу њима је веома вредан пословни простор у ужом центру града, а раритет је случај Станице Милосављевић, која је доживела да јој буде враћен локал у Улици Краља Петра првог који је од ње и одузет

Остало је само још нешто више од месец дана за подношење захтева Агенцији за реституцију за враћање имовине одузете после Другог светског рата и, мада се очекива да ће доношењем Закона о реституцији, који је ступио на снагу пре нешто више од две године, стићи на стотине хиљада захтева, то се није догодило.

До сада је на територији Србије поднето око 27.000 захтева, а Подручној јединици Агенције за реституцију у Крагујевцу, која покрива 52 општине у осам округа (Шумадијски, Поморавски, Рашки, Расински, Моравички, Мачвански, Колубарски и Златиборски) пријавило се 5.176 грађана који су поднели документацију, док је у граду Крагујевцу било око 500 захтева.

До сада је одржано неколико стотина расправа и донета правоснажна решења којима је на подручној јединици коју покрива крагујевачка Агенција враћено преко 160, а у са-

мом Крагујевцу 45 објеката. Према подацима којима располаже крагујевачка Агенција на листи одузете имовине коју потражују власници у Србији највећи део, око 70 одсто, чини земљиште, а остало су локали, станови и зграде.

■ Хиљадито решење у Крагујевцу

Директор Подручне јединице Агенције за реституцију у Крагујевцу Вељко Јовановић каже да је врло брзо и без проблема враћена имовина која је била у власништву града, а користили су је закупци. Такав је случај са локалом у Улици Николе Пашића ко-

ји је од града узео у закуп власник једне пекаре. Локал је потпуно уређен и као такав враћен власнику, који сада уместо града наплаћује закупнину.

Јовановић каже да је ово једна од позитивних последица примене Закона, наводећи и остале примере где је имовина враћена власницима. Као раритет издваја се случај враћања пословног простора у Улици Краља Петра власници Станице Милосављевић, од које је својевремено и одузет. Она је једна од ретких која је дочекала да јој се врати одузета имовина. Исто тако, враћене су пословне просторије у Улици Црвено барјаче, као и објекат на углу Улица Светозара Марковића и Милоја Павловића, где су смештени бројни локали. И објекат у Улици Бранка Радичевића где се налази Апотека „Зеленгора“, као и још пет локала враћен је наследницима, мада одлука о томе још увек није правоснажна. Очекује се да ће ускоро бити окончан и поступак враћања великог објекта у Улици Милоја Павловића, где се налазе кафићи, фризерски салон и књижара.

Нарочито је био занимљив и медијски праћен случај породице Јанчић којима је пре неколико месеци уручено јубиларно хиљадито решење о враћању непокретности у Србији. Одлуком Агенције за реституцију овој породици у власништво су враћена три пословна објекта, одузета пре више од пет деценија. Једна од наследница Даница Јанчић је испричала да је породична кућа у чијем призем-

ПОСЛОВНИ ПРОСТОР У УЛИЦИ КРАЉА ПЕТРА ВРАЋЕН СТАНИЦИ МИЛОСАВЉЕВИЋ

љу се налазе три локала подигнута пре рата, и у њој је стасало неколико генерација. У таквом трећем таласу национализације, одлуком власти, 1958. године, постала је власништво државе, а 55 година касније поново је враћена старим власницима.

- Ово је изузетно важно за моју породицу, не само у материјалном смислу, већ и симболичном, јер нам је коначно враћено оно што нам припада. Ово су саградили својим радом моји родитељи и жао ми је што они нису дочекали овај дан, каже Даница Јанчић. Њени родитељи су некада били веома богати. Имали су кућу и кафану у бившој Улици Маршала Тита број 13. (сада Краља Петра), која је конфискована, а они су се преселили у Палилуле. И ту су им 1958. године одузети локали, шест просторија које су издавали киријадијама, сећа се Даница Јанчић.

ЈАВНО СТАМБЕНО ПРЕДУЗЕЋЕ «КРАГУЈЕВАЦ» ОБЈАВЉУЈЕ

О Г Л А С

О ДАВАЊУ У ЗАКУП СТАНОВА на одређено време до 3 године

- Браће Петковића бр.7, површина 34,28 м²
- Ј.П.Ковача бр.5, површина 80,00 м²

Почетна месечна цена за станове износи 274,00 дин/м².

Закупац сноси и трошкове осигурања.

Понуде се достављају у затвореној коверти са назнаком «Понуда за закуп стана» и то искључиво препорученом поштом на адресу ЈСП «Крагујевац», Николе Пашића бр.2.

Понуда треба да садржи:

- име и презиме,
- адресу,
- број телефона за контакт,
- податак о занимању, делатност,
- висина закупнине по м²
- број закупнина које се нуде унапред.

Физичко лице које се јавља на оглас за стан доставља писмену изјаву и доказ да не поседује стан на подручју града Крагујевца.

Изабрани понуђач је дужан да пре закључивања уговора о закупу уплати закупнину за број месеци који је навео у понуди а најмање за два месеца унапред. Станови који се оглашавају користе закупци и биће усељиви по њиховом иселењу.

Рок за подношење пријава је 8 дана од дана објављивања.

ДАНИЦА ЈАНЧИЋ, ЈЕДНА ОД НАСЛЕДНИКА КОЈИМА ЈЕ ВРАЋЕНА КУЋА СА ЛОКАЛИМА У УЛИЦИ КНЕЗА МИХАИЛА 83

враћање локала

СТАРИМ ВЛАСНИЦИМА
ВРАЂЕНИ ЛОКАЛИ У
КНЕЗ НИХАЙЛОВОЈ 73

УСКРО ОКОЊАЊЕ ПОСТУПКА
ВРАЂАЊА ВЕЛИКОГ ОБЈЕКТА
У УЛИЦИ МИЛОЈА ПАВЛОВИЋА

ВРАЂЕНИ СУ И ЛОКАЛИ НА УГЛУ УЛИЦЕ
СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА, КОД „ЗЕЛЕНГОРЕ“

Сада када им је ова имовина враћена само имају штету од тога. Локале површине 80 квадратних метара до пре неколико месеци користиле су занатлије и адвокати. Ове просторије су у лошем стању и затевају обимну и скупу адаптацију. Бивши закупци су оставили и неплаћене рачуне за струју и остале комуналије. У овој кризи тешко их је некоме и издати у закуп, па Јанчићи сада плаћају порез и све остале дажбине и немају готово никакве користи од локала. Ипак, Даница је срећна што је имовину својих родитеља вратила својој деци.

Обештећења наредне године

Наглашавајући да је законом предвиђено да се ради на натуралној реституцији, Јовановић је изразио очекивања да би прва решења о обештећењу могла бити донета наредне године.

- И поред тога, доста је ограничења у Закону о враћању имовине и чак 11 тачака овог правног акта то онемогућава. Ту спада имовина коју користи држава за јавне делатности, као што су здравство, школство, затим објекти на којима постоји инфраструктура, као и изграђено грађевинско земљиште, објашњава наш саговорник.

Вреди споменути да је враћен и део пољопривредног земљишта бившим власницима и њиховом наследницима, а као пример наводи се 4,75 хектара у Великим Пчелицама и 2,6 хектара шуме у Трмбасу.

Законом је предвиђено и да део имовине буде враћен власницима или њиховим наследницима обештећењем кроз обвезнице, на период од пет до 15 година, а предвиђене су две милијарде евра за обештећење власника и наследника, док надокнада по појединачном захтеву не може прећи износ од 500.000 евра.

Из Закона, међутим, неоправдано је изостављен механизам супсти-

туције, односно могућност да уколико не може да се врати одузета имовина, власник буде обештећен неком другом непокретношћу која је у власништву државе. Са тим у вези покренута је иницијатива за допуну Закона и увођење супституције, али коначна одлука зависи од скупштинске већине у републичком парламенту, а пре свега политичке воље власти.

Велко Јовановић:

Доста је ограничења у Закону о враћању имовине и чак 11 тачака онемогућава враћање у натуралном облику. Ту спада имовина коју користи држава за јавне делатности као што су здравство, школство, затим објекти на којима постоји инфраструктура, као и изграђено грађевинско земљиште.

имовине трајало чак 20 година, док се проценује да ће код нас бити завршена за мање од десет.

Гордана БОЖИЋ

Engleski i Nemački za sve nivoe i uzraste Montesori dvojezični boravak za decu

Telefon 060 36 00 344

Centroteksil II sprat

www.vrabac.rs

BANCA INTESA

BANCA INTESA AD BEOGRAD objavljuje

POZIV

Zainteresovanim licima za dostavljanje ponuda za kupovinu sledeće nepokretnosti:

Stambeno-poslovna zgrada, zgrada broj 1, katastarska parcela 4755, list nepokretnosti 8237 KO Kragujevac 1, Šumadijska 6, Kragujevac, spratnosti P0+Pr+1 ukupne neto površine 614,35m2

Razgledanje objekata, kao i uvid u dokumentaciju kojom Banca Intesa ad Beograd (u daljem tekstu: Banka) raspolaže, može se obaviti radnim danom, uz prethodno zakazivanje termina. Nepokretnosti se prodaju u viđenom stanju, bez prava na reklamaciju.

Banka će uzeti u razmatranje ponude koje budu dostavljene putem e-maila: spso@bancaintesa.rs ili na adresu Banca Intesa ad Beograd, Služba za upravljanje imovinom u prinudnoj naplati, ul. Omladinskih brigada 90b, Novi Beograd.

Banka zadržava diskreciono pravo da prilikom razmatranja ponuda radi donošenja odluke, ne izabere nijednog ponuđača.

Za dodatne informacije molimo da se obratite na telefone: 011/225-90-87; 011/225-90-85 i 064/8777-237 ili putem e-maila: spso@bancaintesa.rs.

www.bancaintesa.rs

SOCIETE GENERALE
SRBIJA

Poverilac Societe Generale Banka Srbija ad Beograd
obaveštava zainteresovane kupce o

DRUGOJ PRODAJI U IZVRŠNOM SUDSKOM POSTUPKU

broj I-5947/12, usmenim javnim nadmetanjem.

Predmet prodaje je:

Porodična stambena zgrada spratnosti P+1+Pk, površine 310 m2, broj 1, sa zemljištem pod zgradom upisane bruto površine zemljišta pod zgradom 121 m2, na katastarskoj parceli broj 1878, upisana u list nepokretnosti broj 4128 KO Kragujevac 1, u ulici Komarička 20.

Javno nadmetanje za drugu prodaju nepokretnosti održaće se 23.01.2014. godine u 12:00 časova, u zgradi Komande Korpusa u Kragujevcu, u ulici Kneza Mihaila broj 2, u sudnici broj 17.

Procenjena vrednost iznosi **15.286.056,30** dinara, početna cena je **4.585.816,80** dinara, šta predstavlja 30% od procenjene vrednosti.

U javnom nadmetanju mogu učestvovati samo lica koja su predhodno položila jemstvo u iznosu od 1/10 utvrđene vrednosti, odnosno 1.528.606,00 dinara, u depozit Osnovnog suda u Kragujevcu broj 840-275802-35.

Nekretnina se može pogledati svakog petka od 10 do 12 časova.

Kontakt osoba i davanje obaveštenja u vezi sa prodajom nepokretnosti je: Miljan Stanković - 063 / 492-163.

ИЗУМ ПРОФЕСОРА ВЛАДАНА ПЕТРОВИЋА

Соларна енергија привлачнија странцима

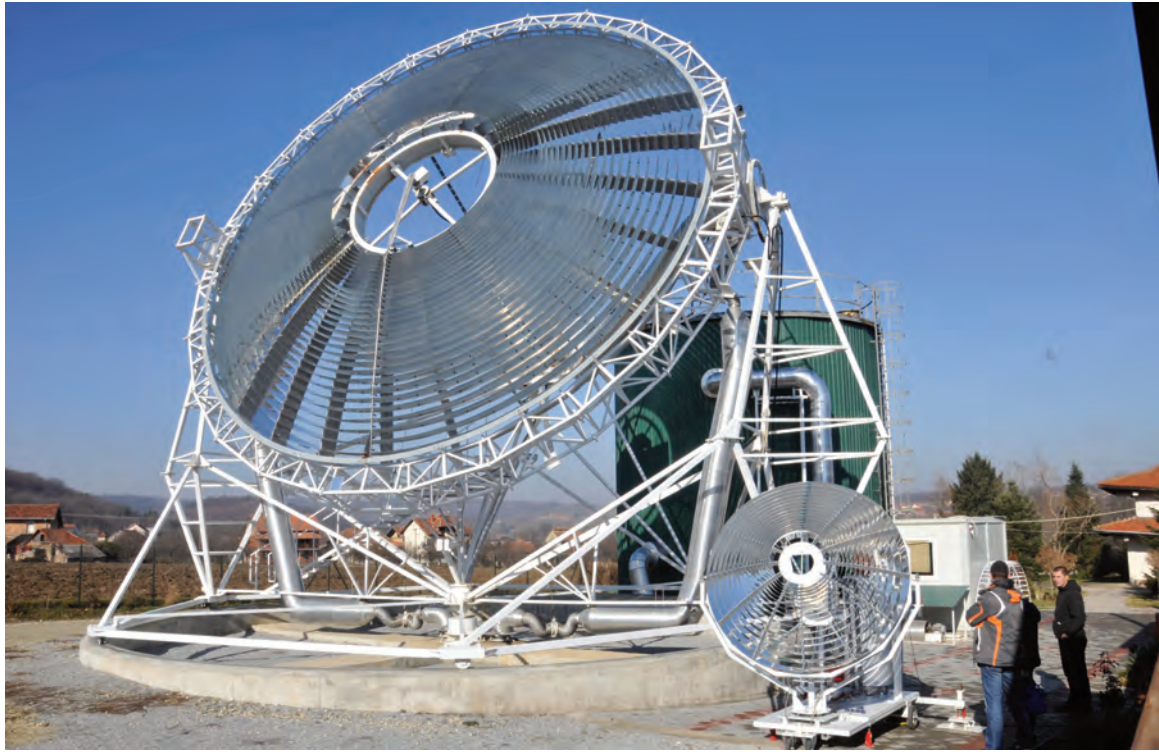
Постројење које апсорбује сунчеву енергију и складишти је 365 дана у години може се користити за грејање и стварање електричне енергије, а његова масовна производња отворила би нова радна места. То би могао да постане наш бренд, али изгледа да Србија није заинтересована за овај изум, па ће он највероватније бити продат страним инвеститорима

У селу Бадњевац надомак Крагујевца налази се постројење које је по тамошњим житељима криво за прошлогодишњу сушу и још неке непогоде које су погодиле ово место. О намени овог „нуклеарног реактора“, како га често називају, дуго се расправљало испред сеоске продавнице, али није пронађен заједнички одговор чему служи.

Оно што мештани Бадњеваца не знају јесте да се баш у њиховом селу налази прототип уређаја који би могао да им обезбеди бесплатно грејање. Када би били сигурни у то, вероватно би на пројекат професора Владана Петровића гледали са више благонаклоности. Реч је о систему који прикупља и чува сунчеву енергију која може да се користи за загревање воде или, уз додатак турбине, за стварање електричне енергије.

Међутим, пошто нисмо добри у заштити својих изума, па су тако многи српски производи постали туђи брендови, слично може да се догоди и са патентом професора Петровића, који ће га продати страним инвеститорима, јер нико у нашој земљи за њега није заинтересован. Да ли зато што је реч о алтернативној енергији, или само новотарији, тек нико није спреман да у његову масовну производњу уложи новац.

Постројење се састоји од концентратора сунчеве енергије, пречника 10 метара, направљеног од огледала, који апсорбује сунчеву светлост и акумулатора који може да је складишти 365 дана у години. Управо у томе је и највећи значај овог проналаска јер се сунчева енергија може користити током це-

ПОСТРОЈЕЊЕ КОЈЕ САКУПЉА СУНЧЕВУ ЕНЕРГИЈУ

ле године, без обзира на број сунчаних дана и временске непогоде.

■ Једна врста топлане

Наш систем ради по принципу оптичког сочива. Огледала прихватају сунчеву светлост која се скупила у једну тачку, жижку и температура у њој достиже 1.700 степе-

у рад да се пусти нови апсорбер, а следећи корак је производња водене паре из акумулиране енергије. Идеја је да се стварањем водене паре на 400 степени покреће турбина, која би производила струју и на тај начин би настала прва соларна електрана на нашим просторима. Систем извлачења сунчеве енергије је исти, само додајемо парогенератор, који на 400 степени ствара водену пару. У судару са турбином енергија водене паре у виду притиска се претвара у кинетичку енергију и производи струју. На систем планирамо да поставимо турбину од 15 киловата, док би акумулатор могао да буде знатно мањи од садашњег, јер нема потребе за складиштењем и чувањем енергије, већ се она претвара у електричну, објашњава Вуксановић.

Међутим, иако им се заинтересовани грађани свакодневно јављају у жељи да на овај начин греју своје домове, наш саговорник објашњава да овај систем није намењен појединачним домаћинствима, јер не би био исплатив. Са друге стране, могао би да обезбеди електричну енергију целом насељу, ако се појави инвеститор.

Наш систем је прототип и није намењен за широку употребу, али ако би се направио концентратор пречника 25 метара, који је термичке снаге 300 киловата, уз адекватан акумулатор, покрило би се 5.400 квадрата. То је довољно за грејање две стотине домаћинстава, једне зграде или, ако су куће у питању, целог насеља. То би, наравно, подразумевало детаљну регулацију урбанистичких планова, јер ово постројење захтева простор. Ипак, грађани би после пет година отплате система добили бесплатну енер-

гију и плаћали би само раднике који раде на одржавању система, истиче наш саговорник.

А систем је направљен да може без проблема да ради пуних 25 година, када се врши ремонт концентратора и контролишу огледала, док акумулатор без икаквих поправки може да ради и пола века. Тестови су показали да огледала могу да раде 10 година без икакве промене у рефлексији, а после 20 година она опада за три процента. Енергија која се чува се не хлади због система изолације. Она може да буде ускладиштена свих зим-

ДРЖАВА НИЈЕ ПОКАЗАЛА ИНТЕРЕСОВАЊЕ: ДР ВЛАДАН ПЕТРОВИЋ

ских месеци, али се временом њена температура спушта. До четири месеца температура износи око 400 степени, а релативни губици су већи за мање системе.

Једина општина у Србији која је била заинтересована за овај вид алтернативне енергије била је Велика Плана, чији је градоначелник подржао изградњу прве топлане на соларну енергију. Грејало би се 5.400 квадрата, а то су једна школа, Дом културе и библиотека. Систем је требало да буде довољан да се покрије 100 посто грејања у објектима који имају адекватну изолацију. Вредност таквог комерцијалног пројекта била је од 300 до 450 хиљада евра. Општина је дала све потребне дозволе и чак три локација на којима може да се почне са градњом, али није остварен контакт са немачком амбасадом, одакле је требало да дође новац.

■ Странци били бржи

Управо је о таквом неангажованој држави професор Петровић говорио више пута и објаснио да ће инвестиције сигурно доћи из иностранства, али не постоји политичка жеља и воља да се на томе ради.

Људи су погрешно схватили да ми желимо оваква постројења да градимо по Србији и да нашим грађанима продајемо струју. Немачка је велика светска сила, па зашто се не уледамо на њих. Они су пројекат соларног торња, који ради слично као наш систем, извели у свет. Тај пројекат је коштао милионе, али није инсталиран у Немачкој, него су технологију извели на друга тржишта. То је и наша жеља, да се инвестира у масовну производњу апсорбера и концентратора, које би у нашој земљи правили наши радници. Циљ је да технологија остане у Србији и постане наш бренд, истиче Вуксановић.

Међутим, додаје, за такав подухват неопходна је помоћ државе или појединачних општина. Они за сада нису конкурисали за средства код наше Владе, која би делом могла да стане иза пројекта, као што је то учинила са „Фијатом“. А, и зашто би када већ имају страног стратешког партнера, док се сваки даном јављају нови.

Наши партнери из Лондона су финансирани израду пилот пројекта и ове модификације које планирамо да урадимо. Они, за разлику од професора, немају емоције према Србији и занима их профит. Са друге стране нису нас условили да се производња обавља у Британији, ако је могуће то квалитетно урадити у нашој земљи, и они немају проблем са тим. Ми имамо добре и вредне раднике и стручна знања, али вероватно ћемо сви завршити у некој другој земљи, искрен је Вуксановић.

Већ данас стижу им инвеститори из Бугарске који су заинтересовани за мањи систем, који производи топлу воду и желе да инвестирају у његову масовну производњу, али у Бугарској. Били су и представници либијских власти, Немачке и Јордана. Сви желе да уложе, али ако добију и технологију.

Тренутно су у преговорима са једном америчком фирмом и ако се они заврше позитивно наш тим од пет стручњака одлази у САД да своја знања пренесе њиховим инжењерима, а онда ће већ бити касно за Србију. Изгледа да држава, град или приватни инвеститори имају мање од два месеца да се прикључе овом пројекту будућности, јер се тада завршавају преговори са америчком компанијом.

Виолета ГЛИШИЋ

ЦИЉ ЈЕ БИО ДА ТЕХНОЛОГИЈА ОСТАНЕ У СРБИЈИ: МАРКО ВУКСАНОВИЋ

ни. Око апсорбера, у коме се врши конверзија сунчевог зрачења, струји ваздух који се загрева и шаље у акумулатор. Цео систем ради као ТА пећ, узима се сунчева енергија лети да би се користила зими, објашњава Марко Вуксановић, сарадник и асистент на овом пројекту.

Систем за сада претвара сунчеву само у топлотну енергију, па ради као нека врста топлане. Међутим, већ крајем јануара требало би

ПРВИ УРАЂЕНИ ПИЛОТ ПРОЈЕКАТ ЦЕЛОГ ПОСТРОЈЕЊА

АКУМУЛАТОР ЗА СКЛАДИШТЕЊЕ ЕНЕРГИЈЕ

ЗАШТО СУ ПРОСВЕТАРИ НЕЗАДОВОЉНИ СВОЈИМ ПОСЛОМ

Кад правила постану бирократски окови

Тек сваки четврти учитељ и наставник у Крагујевцу задовољан је својим послом, каже истраживање Завода за вредновање квалитета образовања. Просветним радницима највише сметају обимна документација коју треба да воде и реформа за коју не схватају у ком правцу иде, а на све то дођу услови рада и лош друштвени статус

Поштоване колеге, молим вас реците ми како успеваће да, када дођете кући са посла, без бриге урадите припреме, саставите портфолио за сваког ђака, припремите свој и портфолио стручној усавршавања, урадите индивидуални образовни план за ученике којима је то неопходно, пребегнете исписе и контролне задатке и уз све то ситните да будете родитељи својој деци и позабавите се кућним пословима, пријатељима, ... Оваквим питањем се путем фејсбука својим колегама обратила једна млада наставница. Одговори, а било их је педесетак, могу се свести на једну једину реч – никако.

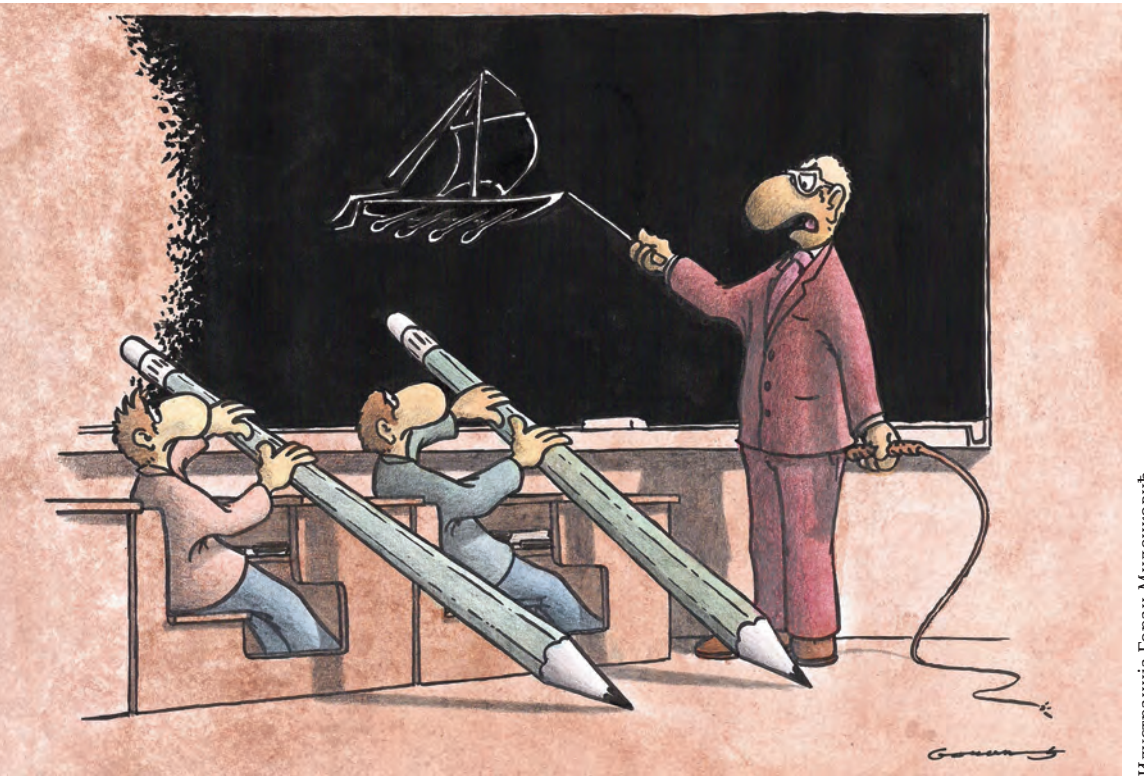
Катарина Боржевић, професор: Волела бих да ми неко објасни како да се на часу играмо, на пример, квантне физике. Неке лекције могуће је приближити кроз игру, али многе је немогуће

из физике за ученике који желе да упишу Електротехнички факултет или природне науке. Практично, већи део слободног времена проводим са њима. Када троје од стотину ученика препозна колико труда улажем, за мене је то довољно, каже Катарина Боржевић.

Ипак, понекад је огорчена на односе међу колегама, а највише на систем који се последњих година стално мења и нико не зна куда воде те промене.

- По мом мишљењу, оно што се сада у просвети ради, инсистирање на игрању на часу, води подилажењу осредњима. Волела бих да ми неко објасни како да се на часу играмо квантне физике. Неке лекције могуће је приближити кроз игру, али многе је немогуће, каже наша саговорница.

Милан Јевтић, синдикат: Све се свело на то да идеалан наставник постаје онај који адекватно попуни све обрасце и испише документацију

Илустрација Горан Милковић

Иако је спремна да за ђаке жртвује слободно време, папирима се, каже, не оптерећује, ради онако како мисли да треба, тачније, одрађује минимум минимума. У супротном, тешко да би ишта постигла.

Иначе, закони и правилници усвојени претходних година од наставника траже да воде безброј евиденција – о сваком ђаку, о одржаном часу, о себи, свом стручном усавршавању. Ту су још и припреме, индивидуални образовни планови... По мишљењу Милана Јевтића из Уније синдиката просветних радника претварање наставника у ђаке, односно повећање времена које треба да проведу са папирима управо је један од главних разлога за незадовољство.

- Већина мојих колега је у овај посао ушла са племенитом намером да деца буду учитељи и другови. На жалост, промене које се у образовању дешавају за то остављају

ју све мање времена. Са већом пажњом се гледа на који начин је час уписан него како се настава изводи. Битније је да час разредне наставе адекватно евидентирате, него да ли сте са децом заиста поразговарали о њиховим проблемима, предлозима и жељама.

Уколико припрема не поштује форму, то постаје већи проблем него да ли сте час одржали како треба. Просветне инспекторе деца и њихово мишљење уопште не занимају, нешто више их интересује мишљење учитеља и наставника, а понајвише папири – припреме, портфолија, планови, програми и слично, објашњава Јевтић, додајући да се све свело на то да идеалан наставник постаје онај који адекватно попуни све обрасце и испише документацију.

План и програм битнији од ђака

Да нови правилници налажу веће документације у већем обиму него што је то случај био раније слажу се и саветници у овдашњој Школској управи, али објашњавају да се све то чини у функцији бољег рада са ученицима.

Школски развојни план, на пример, треба да да кључне смернице на који начин ће свака образовна установа унапређивати свој начин рада са децом, а на жалост често се у њему налазе планови за поправку, кречење или доградњу објеката. Портфолио за сваког ученика, пак, служи да би се пратио његов напредак.

- Тражи се такође и индивидуализована припрема. На жалост, неки наставници препишу лекције у припреме, а то никако није њихова суштина. Стављају и примедбе зашто морају да пишу посебне припреме за свако одељење, али индивидуализована настава то и захтева, јер неће на исти начин радити са одељењем у коме је двоје надарених ученика и са разредом у коме има двоје деце са посебним потребама.

Иначе, припреме и портфолија практично су лична документација наставника и не морају имати неку нарочиту форму, али је битно да постоје, како би постојала и евиденција о томе на који начин се радило са сваком учеником, каже Горан Јоксимовић саветник у Школској управи.

Истраживање Завода за вредновање квалитета образовања каже да су учитељи и наставници незадовољни и условима рада и друштвеним статусом и да због тога занемарују своју улогу у мотивисању ученика. Већина њих сматра да им

Горан Јоксимовић, Школска управа: Неки наставници држе часове само за прве три клупе, односно за оне најбоље који све могу да испрате

није посао да ученика учине заинтересованим и не виде себе као некога ко треба да подржава ученика, него само као излагача градива. Ово последње наш саговорник нарочито сматра погубним.

- Проблем је што многи образовање схватају као просто преношење градива и слепо држање за план и програм, а не подучавање конкретних ученика. Неки наставници часове држе само за прве три клупе, односно за оне најбоље који све могу да испрате. Такав начин рада, на неки начин, личи на брзи воз из кога поједини ученици испадају, неко пре, а неко касније, а наставу треба прилагодити сваком. Уколико неко са градивом заостаје, наставник је ту да му помогне, а не да се слепо држи зацртаног плана, каже Јоксимовић.

Део овог проблема је и чињеница да су се наставници до сада вредновали по томе ко колико има талентованих ученика, па је то поједине мотивисало да раде искључиво са њима, а школа је ту да образује и васпитава све, објашњава Јоксимовић, напомињући ипак да је сваки просветни радник „прича за себе“ и да има много учитеља и наставника који, упркос свему, воле свој посао и труде се чак и када нису савим задовољни да њихови ученици то не осете.

Марија ОБРЕНОВИЋ

КВАЛИТЕТ РАДА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА

Од 22 само пет са позитивном оценом

Током претходне године овдашњи просветни саветници, што у оквиру редовних контрола, што захваљујући пројекту спољашњег вредновања квалитета образовања, обишли су око 700 наставника. Да слика коју су стекли није ни мало ружичаста најбоље се види из оцена које су крагујевачке основне и средње школе добиле.

Од 16 основних школа које су просветни саветници контролисали само три су добиле прелазну оценом – „Драгиша Луковић Шпанац“ и „Светозар Марковић“ тројку, а „Милутин и Драгиња Тодоровић“ четворку. Међу шест средњих квалитетним радом се могу похвалити Прва крагујевачка гимназија и Економска школа. Слабом учинку осталих највише је допринео рад наставника.

- Слична слика је и у осталим градовима у Србији. Показало се, на жалост, да су школе највише подбациле у ономе што им је основна функција, а то је образовање и вас-

питање ученика. Да би се добила прелазна оцена требало је испунити половину такозваних кључних стандарда, а сви они су се управо односили на рад са ученицима, објашњава Горан Јоксимовић из Школске управе у Крагујевцу.

Такозвана екстерна евалуација показала је, наиме, да у већини крагујевачких школа наставници и даље предају на начин како се то радило пре два века – стојећи за катедром и причајући 45 минута без прекида. Основна, односно једина учили су им креда и табла, а ученици, уместо на часовима, углавном уче код куће, припремајући се за посебне часове испитивања који у савременој школи заправо не би требало да постоје. Поврх свега, школе готово ничим не доприносе да ђаци буду успешнији.

Занимљиво је и то да су знатно боље оцене добијали учитељи него наставници, што се објашњава чињеницом да су у њихово школовање укључени предмети попут дидактике, методике наставе, развојне и дечје психологије, што доприноси и њиховом бољем раду са децом, али и лакшем прихватању новина које намећу реформе образовања, а које управо захтевају оваква знања.

МОДЕРНИЗАЦИЈЕ БИВШЕ КРАГУЈЕВАЧКЕ „КРЕДИ БАНКЕ“

Прва пословница по новим стандардима

Улагањем у опремање пословница по европским стандардима банкарског пословања и стандардима групе „Нова Кредитна банка Марибор“, у чијем саставу послује, крагујевачка „КБМ банка“, бивша „Креди банка“, наставља са модернизацијом и јачањем своје позиције на тржишту Србије.

Од промене имена у „КБМ банку“ крајем прошле године уложено је близу 400.000 евра у ребрендирање и модернизацију пословне мреже, а акценат је посебно на Крагујевцу, где је и седиште банке, као и на Београду и Новом Саду.

Будући правац пословања и услуга које је „КБМ банка“ спремна да понуди клијентима може

да се види у главној филијали у Крагујевцу, у Улици Краља Петра првог. Та пословница, која се издваја дизајном ентеријера, клијентима нуди комплетну услугу благодјелничког пословања за физичка и правна лица, кредитирање физичких лица и привреде, услуге међународног трансфера новца, електронског банкарства и изnajмљивање сефова. Пословница се истиче и уграђеним тоналит каменом, симболом Марибора, где је и седиште групе Нова КБМ. Пословница поседује и најсавременију противпровалну заштиту и видео надзор, усаглашене са стандардима Европске уније и Нове КБМ.

– За „КБМ банку“ у овом тренутку је приоритет сигурно пословање, стабилност, задовољење потреба постојећих клијената и привлачење нових напредним банкарским производима и услугама. Ипак, са широм палетом услуга и већим могућностима праћења потреба правних и физичких лица током година доћи ће и до повећања тржишног учешћа, изјавила је поводом пуштања у рад крагујевачке главне филијале Весна Ужњик Ђорић, чланица Извршног одбора КБМ банке.

Модернизација пословне мреже наставља се улагањем у пословнице у Београду и Новом Саду. До краја јануара треба да буде отворена по стандардима НКБМ и прва пословница у Београду.

„КБМ банка“ је на крају 2013. године заузимала 0,5 посто банкарског тржишта у Србији. Банка после реорганизације има пословну мрежу која се састоји од пет филијала и 24 експозитуре. Тренутно банка пружа услуге за око 100.000 клијената.

„Нова Кредитна банка Марибор“ је једна је од водећих словеначких финансијских институција са готово 400.000 комитената, а друга по величини банка у тој земљи. „Креди банка“ је од септембра месеца 2013. године променила назив у „КБМ банка“. Са дугогодишњом традицијом банкарства у Крагујевцу, која почиње још од 1871. године, оснивањем Крагујевачке окружне штедионице и придруживањем као 14. чланица Групе НКБМ 2010. године, наставља се до данас банкарска активност и развој привреде централне Србије и сервисирање финансијских потреба привреде и становништва.

ЈОШ ЈЕДНО РЕАГОВАЊЕ НА РАЧУН ЗА ГРЕЈАЊЕ

Људи, па је ли ово могуће

Крагујевчанин Д.М. послао нам је два рачуна за грејање, за новембар и децембар, и тврди да је проблем у висини и начину обрачуна. Каже да је за новембар број грејних дана 10,5 помножен са 15,50 динара, што никако не даје износ који је приказан – 2.651 динар.

У рачуну за децембар, наводи овај грађанин, 13 грејних дана помножено је са 19,20 динара. „Шта је то промењено и зашто се у два рачуна врши различит обрачун? И да ли целе године плаћам исти износ или током лета плаћам само фиксне трошкове? Ако је наведено 13 грејних дана, кад плаћам остале? Ништа ми није јасно“, закључује Д.М.

Топл. енергија за 11.13.13	м3	171,00	10,21	1.746,00	140,00	1.886,00
Број грејних дана	Дан	10,50	15,50	2.651,00	212,00	2.863,00
Месец: Децембар 2013. године	Укупно:			4.979,89	375,11	5.355,00
Обавештење:						
Одлуком Градског већа Града Крагујевца цена грејања је повећана 14% почев од 01.11.2013						

Топл. енергија за 12.13	м3	171,00	10,21	1.746,00	140,00	1.886,00
Пром. део за 13 греј. дана	м3	171,00	19,20	3.283,00	263,00	3.546,00
Укупно за месец:				5.029,00	463,00	5.492,00
Месец: Јануар 2014. године	Укупно:			5.635,80	425,70	6.061,50
Обавештење:						
Позивају се корисници да доставе ЈСП „Крагујевац“ промену од значаја за утврђивање носиоца обавезе плаћања ком. услуга (уговор, оставинско реш. лична карта и др.) Тел: 367-144						

Новински ступци препуни су текстова о младим људима који су огрезли у криминал. Стиче се утисак као да се из дан у дан регрутује све већи број такорећи деце која

би преко ноћи да се обогате кроз криминал, не мислећи на цену коју ће морати да плате. Центар за социјални рад у Крагујевцу се најчешће са овим проблемима среће преко захтева Вишег суда и Основног суда за млада и пунолетна лица, као и путем пријава Прекршајног суда, родитеља, школа и других.

Основни облици девијантног понашања су наркоманија, алкохолизам, делинквентно понашање којим се угрожавају други. Код девојака може да буде и рана трудноћа, рано ступање у сексуалне односе, нежељена трудноћа, полно преносиве болести, али тиме оне саме себи штете.

Понашање младих не разликује се битно од деликата одраслих, а у питању је читава лепеза најразличитијих преступа, од разбојништва, крађа, преко насилничког понашања, учествовања у тучама, до изазивања опште опасности, трговине наркотицима, фалсификовања исправа. Та дела се увек процесуирају и суд тражи од Центра за социјални рад да достави извештај са мишљењем о васпитној мери.

Често се и родитељи сами обраћају Центру као, на пример, када девојка од 16-17 година не дође кући, а они не знају где је ни како да је пронађу, или када се деца агресивно понашају у породици, било према родитељима или осталим укућанима, иако се тако не понашају на улици или школи.

Али, зато има деце која своју агресију испољавају само над вршњацима, што је приметно углавном код млађих узраста. Они се и путем друштвених мрежа погрдно изражавају о појединим друговима и другарицама, или то чине слањем СМС порука и оговарањем код друге деце. То је такозвана вербална агресија. Деца жртве јако трпе због тога, јер им је врло важно да буду прихваћени у друштву.

■ Преживети адолесценцију

Узраст у коме млади највише испољавају развојне проблеме и поремећаје у понашању јесте адолесцентни период. То је период на преласку између дечјег и одраслог доба, а понашање адолесцената је непредвидиво и стално се мења. Адолесценти често збуњују своје породице зато што су повремено провокативни, тестирају све могуће границе ауторитета. Већ се у следећем тренутку претварају у децу и понашају зависно. Због тога је тешко знати када родитељ треба да постави чврсте границе, а када да пусти.

– Уобичајена грешка родитеља је што на адолесценте гледају као на особе које су им равне у доношењу одлука и прихватању одговорности. Толико је тешко каналисати импулсивне реакције адолесцената од тог стања зависности, па до потпуне независности, да су неки стручњаци ову фазу животног циклуса описали као ону која обично јенава за седам година, каже Биљана Јаковљевић, психолог Развојног саветовалишта за децу и омладину Центра за социјални рад у Крагујевцу, које се бави младима до 26. године живота.

У периоду од 13. до 20. година живота млади су склони том проблематичном понашању. Породица је најјачи агенс социјализације, напомиње наша саговорница, међутим, већ у том узрасту они иду у школу, баве се спортом, излазе увече у град, што значи да су неки други агенси социјализације јачи, више делују на њих него породица. Вршњаци, школа, улица и све остало има већи утицај него сами родитељи. Уколико је слабија родитељска контрола, уколико она попусти у неком моменту млади се више окрећу вршњацима и осетљивији су за неке проблеме у понашању, било да је то алкохолизам, наркоманија, делинквенција или неко неуротично понашање и лакше их је придобити.

КАКО СТАТИ НА ПУТ ПРОБЛЕМАТИЧНОМ ПОН

Све потиче

– У први мах млади чине преступе да би на неки начин скренули пажњу на себе, да би се доказали у вршњачкој групи. Што је већа разлика између родитељског система и спољашњег, већа је могућност да они западну у неке проблеме. Родитељи често сами не могу да се носе с тим, заокупљени обезбеђивањем средстава за egzистенцију. Одсутни су по цели дан, а када дете иде поподне у школу, а родитељ ради пре подне, они га виде тек увече после осам сати. Колико онда могу да се посвете детету, пита се наша саговорница.

Биљана Јаковљевић, психолог: Када дете са

13 – 14 година почне да прави проблеме логично је да се родитељи обратe некоме за помоћ или промене нешто, али ако дете загази у двадесет прву с проблемима у понашању мале су шансе да се ишта уради

С друге стране, родитељи имају и проблеме друге врсте, на послу, у браку или egzистенцијалне, тако да и не стижу да се баве квалитетно својом децом. Они знају да је за децу најбоље да се баве спортом, али ту постоји и материјални моменат, како издвојити од 3.000-6.000 месечно за чланарину неком клубу.

Међутим, напомињу стручњаци, треба разликовати неке уобичајене развојне проблеме од поремећаја у понашању. Дете у развојном периоду може и да се потуче и да почне да конзумира цигарете, да проба алкохол, али све то временом успе да се разреши и да ојачано уђе у следећу фазу развоја. То треба разликовати од неког струкурисаног поремећаја понашања где дете наставља да конзумира алкохол, проба и неке дроге, запусти школу, почне да се дружи са вршњацима која чине кривична дела и асоцијално се по-

нашају. Тим пре ће се то решити уколико постоји у породици подршка, уколико родитељи обратe пажњу, разговарају с дететом шта су његови проблеми и како могу да се реше.

Међутим, напомиње Биљана Јаковљевић, ми често стављамо неке примедбе на понашање младе генерације, а та генерација живи у свету који смо створили ми одрасли. Ми смо одредили до колико ће сати увече радити кафићи, одрасли уређују програм на телевизијама, који садржаји ће се гледати и у ком термину. Одредили су креирали свет у коме живимо тако да не могу да буду одговорни само млади људи. Они своје понашање, као и све генерације пре њих, прилагођавају тренутном животу и околностима.

– Ову генерацију разликује од ранијих присуство разних друштвених мрежа. Видимо се на „фејсбу“ заменило је – ћао, видимо се или изаћи ћемо у град. Неки од њих имају по два три профила на фејсбуку где просто желе да прикажу себе у бољем светлу, лепшима, јачим и паметнијим да би придобили пријатеље, што није нормалан амбијент за дружење, каже психолог Јаковљевић, додајући да је то више виртуелна стварност. То су пријатељи које прикупе, а да при том не знају ни ко су, ни шта су, мада неке и познају.

Много времена проводе за компјутером и на друштвеним мрежама кроз слање порука, преузимање неких садржаја, музике, видео игрица... Нека деца просто постају зависна, јер читаву ноћ проведу на друштвеним мрежама и ујутру нису у стању да прате наставу. Свет је захваљујући медијима постао глобално село и довољно је да се види да је неки познати спортиста, музичар или глумца направио теговање или пирсинг и они то копирају.

■ Недоследност родитеља

У жељи да буду проихваћени млади посежу за деструкцијом зато што виде да то egzистира свуда око њих. Желе да буду популарни, да живе у благостању, а онда то виде на ријалити програмима где се појављују неке особе за које нико не може са сигурношћу да каже ко су и чиме се баве. Виде да јавност non-stop прати те људе, они живе у лепим становима, возе добре аутомобиле...

Довољно је само погледати профиле девојчица од 15-16 година. Размишљају о разним естетским операцијама, позирају, желе да и оне буду обучене као звезде. Виде да је урушен систем вредности.

– Када би се направила нека клиничка слика младе популације она би била таква да већина деце реално сагледава живот, има реална очекивања. У будућности махом желе да заврше школе, упишу факултете,

АШАЊУ МЛАДЕ ПОПУЛАЦИЈЕ

из куће

Држава не може да васпита дете, већ то мора да уради сваки родитељ за себе. Држава и друштво могу да обезбеде адекватан амбијент у коме ће деца да се школују и живе нормално. Адолесценти су одувек били бунтовни, тестирали границе, желели да се они наметну и доносе одлуке, што никако не би смело да се деси. Зна се ко одлучује у породици, каже психолог Биљана Јаковљевић

да буду остварени у пословима које буду одабрали. Не можемо да кажемо да је цела генерација лоша. Неке особине и понашања у контексту моралних вредности су проблематични, али за време у којем живимо су вероватно практични и прихватљиви. Родитељи су креатори своје деце и мањи број њих има озбиљне проблеме у свом понашању, објашњава Биљана Јаковљевић.

Када дете са 13-14 година почне да прави проблеме логично је да се родитељи обрате некоме за помоћ или промене нешто. Ако дете загази у двадесетпрву с проблемима у понашању мале су шансе да се ишта уради. Оцена наше саговорнице је да у основи свега лежи недоследност родитеља. Просто, немају васпитни систем. Учине нешто што обрадују дете, купе му скуп мобилни телефон или нешто друго до чега му је стало. Стално када желе да га одобревоље то исто чине, а деца су поткупљива и после то користе. Они на тај начин контролишу родитеље, уместо обрнуто.

Кривицу за такво понашање младих не треба тражити у држави. Шири друштвена заједница и држава треба да вам обезбеде амбијент у коме ви можете нормално да живите, да се школујете. Не можете да кажете - крива ми је школа, вршњаци, мада је родитељима лакше да кажу да је крив неко други, него они са-

ми. Родитељ је тај који пружа пример свом детету, најјачи је агенс социјализације. Ви дете у породици учите шта је добро, да не сме да краде, да се уљудно јави, да устане старијој особи, да помогне другу. Незамисливо је да школа треба да уради оно што су родитељи пропустили код свог детета, каже психолог Службе за децу и младе.

Живот с једним родитељем

Ни добро обезбеђене и комплетне породице више нису гаранција да се деца из таквих кућа неће огрешити о закон или неће кршити друштвене норме. По речима наше саговорнице, проблематичне деце има из свих социјалних слојева, али је карактеристично за све те породице да постоји неки унутарпородични проблем и неадекватна комуникација. У једном моменту је дошло до слабења родитељске контроле било због развода, болести неког члана породице, смрти, или је родитељ остао без посла.

Растурене породице и живот само са једним родитељем сматра се једним од већих фактора ризика да деца крену лошим путем, али то демантује Биљана Јаковљевић. По њој, ту нема много разлике и боље је да дете живи само са једним родитељем, него у породици где се свакодневно дешавају сукоби.

Тамо где је дете свакодневно присутно препиркама и физичком зло-

стављању то је далеко горе, него кад дете одраста само уз једног родитеља. Постоје бројне ситуације где деца живе само са баком и деком који су им старатељи, па заврше школе и буду успешни људи.

Иако се мисли да држава и друштво многу много да учине и поправе искривљену слику младих о спољашњем свету, то је велика заблуда, мисле Јаковљевићка. Друштво може само да обезбеде адекватан амбијент у коме ће деца да се школују и живе нормално. Неке ствари мора да уради родитељ у породици. Сигурно је да држава може да помогне у смислу да се деца више баве спортом, одлазе у разна културно-уметничка друштва, еколошке и планинарске секције, чинећи да то буде доступно свима и бесплатно.

Држава не може да васпита дете, то мора да уради сваки родитељ за себе. Адолесцентни период је толико осетљив, јер се јављају развојни проблеми, али човек треба да се носи с њима и да на време потражи помоћ када види да проблем постоји. Адолесценти су одувек били бунтовни, желели све и одмах уз што мање труда, рушили родитељски ауторитет, тестирали све границе, желели да се они наметну и доносе одлуке, што никако не би смело да се деси. Зна се ко одлучује у породици, каже Биљана Јаковљевић, додајући да свакако треба питати дете за мишљење, али коначно одлуку мора донети ипак родитељ.

Без обзира у каквој се земљи живи адолесцентни период је буран и тих седам година треба издржати. Он се завршава са двадесетпрвом годином. Уколико се дете правилно усмерава да се образује, да квалитетно проводи слободно време, да се рекреативно бави неком активношћу, уколико родитељ има увид у то с ким му се дете дружи, ко су његови другови, где живе, како проводе време, које филмове гледају, коју музику слушају, то је пола завршене посла. Уколико се створи амбијент поверења мање су шансе да ће доћи до свих ових проблема.

Занимљиво је напоменути да родитељи младих који су у проблему на питање стручњака шта мисле да треба да ураде увек одговарају - ништа. А деца би увек говорила да су незадовољна односом родитеља према њима и односом у школи и пуни су неког беса, који отворено изражавају.

Велики број деце која су прошла третмане Центра за социјални рад успео је да преброди своје недаће, док су остали у категорији повратника. У отвореној заштити из Центра признају да не могу да ураде ништа у том случају, због чега многи преступници завршавају у васпитним установама.

Елизабета ЈОВАНОВИЋ

Република Србија
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за послове
опште управе
И лок. самоуправе
Факс: (034) 332-067

ЈАВНИ ПОЗИВ

За полагање испита о познавању града Крагујевца и прописа у области ауто такси превоза путника (лицима која врше, или ће вршити делатност ауто такси превоза)

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе-Секретаријат за комуналне послове и надзор-оделење за саобраћај, позива на полагање испита лица која врше, или ће вршити делатност такси превоза на територији Крагујевца.

Испит се организује на основу Правилника о програму и начину полагања испита за обављање делатности ауто такси превоза, а одржаће се у среду 22. јануара 2014. године у 15.30 сати у сали 105 Скупштине града.

Кандидати који полажу испит морају да испуњавају следеће услове:

- Да поседују возачку дозволу "Б" категорије најмање 3 године
- Да поседују лекарско уверење за професионалне возаче

Кандидат треба са собом да понесе личну карту на увид.

На основу положеног испита, Град издаје сертификат о познавању града Крагујевца, познавању прописа из области ауто такси превоза путника и прописа који регулишу безбедност саобраћаја на путевима, као и превоз у друмском саобраћају.

Сертификат ће се убудуће користити у поступку добијања легитимације такси возача, у складу са Одлуком о ауто такси превозу путника на територији града Крагујевца.

За додатне информације обратити се на телефон (034) 306 155.

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе-Секретаријат за комуналне послове и надзор Оделење за саобраћај

АКЦИЈА УДРУЖЕЊА ГРАЂАНА „СУНЦЕ”

Више информација за квалитетнији живот

ЦЕНТАР ЗА УСЛУГЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ „КНЕГИЊА ЉУБИЦА”

Постоји много програма намењених старима, деци, трудницама и сиромашнима, али они о њима нису информисани. У наредних неколико месеци Удружење „Сунце” покушаће да то исправи

Дневни боравак за децу ометену у развоју, дневни боравак за старе, децији и родитељски додаток, накнада за незапослене породице, пакети за пензионере, бесплатан превоз за старије од 65 година, инвалиде и болесне, само су неки од видова помоћи које локална самоуправа, самостално или у сарањи са институцијама социјалне заштите и невладиним организацијама, нуди Крагујевчанима. Проблем је, међутим, што многи којима је помоћ потребна не знају коме да се обрате или уопште нису информисани да нека услуга постоји.

Удружење грађана „Сунце” уочило је тај проблем, па ће наредних неколико месеци кроз низ акција покушати да суграђане што боље упозна са свим установама и услугама социјалне заштите.

– Циљ пројекта „Више информација за квалитетнији живот” је да обавести што већи број грађана Крагујевца о постојећим услугама социјалне заштите. Крагујевац има развијен сектор услуга, али велики број грађана није довољно информисан о њима. Неке услуге постоје доста дуго, а неке су скоро покрнуте и грађани немају праву слику како се оне реализују, које су то установе и центри који им могу помоћи и које су то услуге које могу унапредити њихов живот, објашњава Дамјана Иличић из Удружења грађана „Сунце”.

С тим циљем у самом граду биће организовани састанци са представницима месних заједница, као и низ уличних акција.

– Сматрамо, међутим, да до релевантних информација много теже долази сеоско становништво, коме институције социјалне заштите нису ни тако доступне, па ћемо зато у Драгобраћу, Чумићу и Страгарима организовати и дане отворених врата. У тамошње месне канцеларије доћи ће представници града, Центра за социјални рад, Центра за

ГРАЂАНИ О СВЕМУ ТРЕБА ДА БУДУ ОБАВЕШТЕНИ: ДАМЈАНА ИЛИЧИЋ

пружање услуга социјалне заштите „Кнегиња Љубица” и Геронтолошког центра како би представили своје програме. Мештани и житељи околних села биће благовремено обавештени о терминима, каже наша саговорница.

Поред тога, у Удружењу „Сунце” планирали су и издавање водича у коме ће се наћи све неопходне информације о услугама, од тога коме су намењене, ко их пружа, до начина на који се за њих конкурише и која су неопходна документа.

Како би информације дошле до што већег броја грађана, брошуре ће се наћи и у Домовима здравља, Патронажној служби, Црквеној општини, поштама и на свим местима где могу бити детектовани потенцијални корисници социјалних услуга.

Пројекат који подразумева и снимање и приказивање едукативног филма, финансира Министарство рада, запошљавања и социјалне политике, а подржава га град Крагујевац.

М. О.

ОСАМ И ПО ДЕЦЕНИЈА ФУДБАЛА У СТРАГАРИМА

За фудбалицу из

Фудбалски клуб „Азбест” из Страгара овековечио је своју спортску историју дугу 85 година књигом Зорана Јарића, која прати развој овог спорта у варошици под Рудником од 1927. до 2012. године. Клуб који је основао ауторов деда Јован Јарић прво се звао „Танаско Рајић”, па „Погорелац”, као и сви спортски колективи имао је успоне и падове, али занимљиву историју коју је вредело забележити и сачувати

И з штампе је коначно стигао пун тираж (500) примерака књиге професора Зорана Јарића (види антрфиле) о историји фудбала у Страгарима. Период дуг 85 година описан је у монографији под називом „Осам и по деценија фудбала у Страгарима”, плод је вишеструког преданог Јарићевог рада, а књига је промовисана крајем децембра 2012. године, баш када је и „падала” значајна годишњица ФК „Азбеста”. Но, тада, за свечаност, као што обично бива, из штампе је стигло само неколико примерака монографије који су подељени угледним гостима и званицама, а крајем прошле године стигао је и комплетан тираж, тако да сада нико не може да остане ускраћен за богату повест страгарачког лоптања. Страгарци не пропуштају да истакну да им је приликом штампања књиге, као и бројних признања и захвалница, материјално помогла Скупштина града Крагујевца и на тој помоћи су веома захвални.

Све је почело давне 1927. године, када су Страгари проглашени за општину па је у њу, на позив Душана Милошевића, првог српског олимпијца, дошао да ради и Јован Јарић, који је изучавао (и, исто тако успешно пикао фудбал) више знана у Загребу, Београду, Новом Саду и Панчеву. Јарић, у свему први, буквално у ову варошицу доводи прву бициклу, мотор, грамофон са левком, после рата и флипер... Са једног од тих својих визионарских путештвија остало је забележено (у породичној и клупској архиви) да је Јован Јарић, одвезавши се бициклом у Крагујевац почетком маја 1927. године, донео у Страгаре прву фудбалску лопту, коју, на шнир, што је код тамошње омладине изазвало велико одушевљење.

■ Свештеници као физиотерапеути

На дан Јарићеве преславе, 22. маја (Млади Свети Никола), у његовој обућарској радњи оснива се Спорт клуб „Танаско Рајић” у помен на великог јунака Првог српског устанка који је рођен у овом месту. Прво игралиште било је на ливади поред реке Сребрнице, у близини локације и данашњег терена „Азбеста”. Прве пријатељске утакмице игране су са екипама из околних села, као и клубовима из Раче, Тополе, Наталинаца, Лужница, Аранђеловца, Горњег Милановца и Крагујевца.

На утакмице се путовало запрегом, шпедитером са коњском вучом.

Капитен тима био је сам Јован Јарић, а у том периоду истичу се и Велимир Швабић Веља и Ђорђе

Палигорић Ђока. Свештеници су обављали дужности данашњих физиотерапеута, носећи уз парашке и санитарне торбице. Махом се играло у цокулама, а само је поменута тројка имала праве фудбалске копачке. Фудбал се у Страгарима играо и током рата, све до 23. августа 1943. године, када су Немци за одмазду спалили читаво место. Занимљиво је да су предатном периоду за „Танаско Рајић” наступали и „интернационалци”, односно двојица Јермена, трговци који су радили код Веље Швабића.

Одмах по ослобођењу клуб је обновљен, али ће због немачког спаљивања места, у периоду од 1945. до 1952. године носити аутентичан назив СК „Погорелац”. Кафеџија Светозар Урошевић, на инсистирање свог сина Миодрга, купује за клуб комплет плавих дресова, што је са одушевљењем прихваћено од житеља места. Играчи су се, као и пре рата, на утакмице возили коњским и магарећим запрегама, а опанчар Драгутин Панић Гута доносио је шило и опуту и по потреби, на лицу места крпио и зашивао сва три дотрајала клупска фудбала. Ради мотивације играча било је договорено да се за сваки постигнути гол стрелац награди чоколадом, што је у оно време била изузетна реткост.

Почетком 1947. године на чело клуба долази Душан Милошевић, прослављени спортиста и први учесник олимпијских игара из Србије (1912. година Стокхолм). Клуб се издржавао од добровољних прилога у пшеници, вуни и ракији, којима су „премирани” поједини играчи. Често се играло са противничким клубом из Наталинаца, па је до ноћи страгарачим сокацима

НАЈУСПЕШНИЈА ГЕНЕРАЦИЈА ФК „АЗБЕСТА”: ТИМ КОЈИ ЈЕ 1986. ГОДИНЕ ОБЕЗБЕДИО УЛАЗАК У РЕПУБЛИЧКИ РАНГ

ГРБ ФК „АЗБЕСТА”

одјекивала дечија песмица „Чујте децо, чујте клинци, изгубише Наталинци”.

■ Светски првак поникао у „Погорелцу”

Раритетан је податак да и у том периоду за „Погорелац” игра још један странац. Реч је Немцу Фрицу Валтеру, ратном заробљенику, електротехничару у руднику „Азбест”, који је по својој жељи, по истеку казне, остао да живи у Страгарима до 1948. године. По повратку у Немачку Валтер наставља да

ИГРАЧИ И УПРАВА КЛУБА „ТАНАСКО РАЈИЋ” 1939. ГОДИНЕ, ИСПРЕД КАФАНЕ ДУШАНА БОРИЋА

КРАГУЈЕВАЧКИ ГИМНАЗИЈАЛЦИ НА СВЕТСАВСКОЈ АКАДЕМИЈИ У БЕОГРАДУ

Велико признање за Прву гимназију

Програм који су извели ученици Прве крагујевачке гимназије, поводом обележавања 180 година од оснивања школе, одушевио је све госте, а највише министра просвете Томислава Јовановића, који га је укључио у централну прославу Светог Саве. Тако је професор српског језика и књижевности Марио Бадјук, иначе идејни творац програма, добио позив да са драмском и рецитаторском секцијом Гимназије учествује у прослави школске славе.

Уметнички програм под називом „Она је тачка у односу на коју се оријентишем, њен пламен греје све нас који смо под њеним кровом тасали”, води нас кроз све значајније године у развоју школе. Замишљен као час историје, на коме професор испитује ђаке, њихови говори водили су нас у далеку прошлост, све до новембра 1833., када је основана Гимназија. За потребе Светосавске Академије, програм је прилагођен, па ће у Београду бити изведене три целине Крагујевачког представе.

Носећи део програма чине наши ђаци и трупа из Трстеника. Не спремамо ништа ново, јер је постојећи програм одушевио све, па ће бити изведен дијалог кнеза Милоша и Вука Караџића, о потреби увођења школе у Крагујевца и део везан за Први светски рат, у коме су активно учествовали ђаци школе, Живојин Мишић и Радомир Путник. Такође, биће изведена и ђачка заклетва из 1914., а акценат је стављен на страдање ђака у Другом светском рату, истакао је Марио Бадјук, професор Гимназије и творац програма.

Он је додао да је овај позив доказ квалитетног рада у школи и професионалности извођача, јер је једино крагујевачка Гимназија, од свих школа који су славили јубилеје у овој години, добила позив за учешће на Академији.

Група од 20 ученика, већ 25. јануара путује у Београд, на проба, а програм ће први пут бити изведен у Народном позоришту. Идејни творац Светосавске Академије је посебни саветник министра просвете Зоран Јовановић, а Академију режира Момир Брадић, доајен српског глумишта.

Виолета ГЛИШИЋ

megabelt

Kneza Mihaila 106, Kragujevac

radno vreme

od 3h do 19h

SVE VRSTE REMENJA (Optibelt, Borovo, Good Year, Sava, Unibelt...)

klasično klinasto remenje, nazubljeno, polu-v Pj/PH remenje, transportno remenje, sintetičko remenje, zupčasto remenje, varijatorsko remenje, šestougaono remenje, okruglo remenje, extremultusi...

SVE VRSTE GUMA (Michelin, BF Goodrich, Tigar, Kleber, Continentall, Barum, ...)

Ulja, auto delovi i autokozmetika...

Telefon 325-236

СНОВА кривац је деда Јова

игра фудбал, постаје члан немачке репрезентације која учествује на светском првенству, које се 1954. године играло у Швајцарској. Валтер, „чудо из Берна“. како су га звали новинари, актер је и легендарног финалног меча са овог мундијала, у којем је Немачка савладала до тада непобедиву Мађарску и по први пут постала светски првак. Дакле, може се рећи да су фудбалски Страгари изнедрили и једног светског шампиона.

Клуб, на предлог Андрије Славковића, 1953. године мења име у „Азбест“ које и данас носи, већ више од шест деценија. У прво време играчи су махом били радници рудника „Азбест“ и окупљали су се на тренима једном недељно. Када се путовало на „страну“ сваки од играча је сносио своје трошкове. Већ у наредној сезони, у првом колу фудбалског Купа у крагујевачком подсавету, „Азбест“ је изненадио и избацио крагујевачки „Јадран“, а потом и тополско „Јединство“ и рудничког „Младог Рудара“. Те сезоне зауставило их је тек миловачко „Таково“, а њихови успеси нису промакли ни тадашњим новинарима „Светлости“. Забележено је и да је прву првенствену утакмицу „Азбест“ одиграо 6. септембра, победивши са 4:1 рачанску „Шумадију“.

Страгари су били пуни омладинца које је фудбал привлачио као магнет. Улаз на утакмице се није наплаћивао, а место је буквално живело за клуб. Сви у варошици, на челу са општинским у рудничким челницима, труде се да побољшају услове живота и рада у клубу, а почетком шездесетих година у месту се оснивају још два фудбалска тима, ФК „Омладинац“ из Вукојевца (заселак Страгара) и ФК „Рудар“.

Љуша препородио клуб

Крајем шездесетих као тренер у клуб долази Љубиша Јанићијевић Љуша, стручњак који уводи новине у рад тима и чији је стручни рад препородио клуб, па спортски но-

ЗА ВЕЧНОСТ И ИСТОРИЈУ

Најбољи од најбољих

Најбољи одбрамбени трио у историји ФК „Азбеста“ чине: Петар Панић Пера, Веско Милошевић Веле и Велимир Радојковић Јулка. Најбољи нападачки тандем у историји клуба је Бобан Вујић Вуја и Милан Арсић Миса. Најефикаснији стрелац клуба је Томислав Радосављевић Тоци, док су најуспешнији играчки тандем Момчило Минић Мома и Драган Симић Раћа. Најбољи голман у историји „Азбеста“ је Доброслав Кнежевић Ера, најуспешнији председник клуба Слободан Милошевић Бене, а економ Радослав Тимотијевић Ракић.

Наравно, најуспешнија генерација у историји клуба је она која изборила улазак у Другу српску лигу, група „Центар“, 1986. године.

ОБУБАР ЈОВАН ЈАРИЋ, ОСНИВАЧ КЛУБА ИЗ СТРАГАРА

ПРВИ СРПСКИ ОЛИМПИЈАЦ ДУШАН МИЛОШЕВИЋ НА ЧЕЛУ КЛУБА У ПОРАТНОМ ПЕРИОДУ

винари „Светлости“ и „Спорта“ све чешиће извештавају о фудбалским успесима под Рудником.

Аутор књиге, професор Јарић, педаантно бележи и највећи пораз вољеног клуба, који се десило 3. марта 1968. године у Крагујевцу. Тим из Страгара играо је пријатељску тренинг утакмицу са овдашњим „Радничким“. Жеља управе „Радничког“ била је да посматра играча „Азбеста“ Драгана Симића Раћу и „преведе га“ у своје редове. На жалост, Раћа је пре одигравања договорене утакмице отишао на одслужење војног рока, а због исувише великог респектовања противника и слабог залагања на терену страгарчаки тим је поражен са невероватних 23 прена нула!

Матић Аламуња. За прославу јубилеја 1977. године, педесетогодишњицу клуба, „А-

ЕКИПА „ПОГОРЕЛЦА“ ИЗ 1948. ГОДИНЕ

НАСЛОВНА СТРАНА МОНОГРАФИЈЕ О ИСТОРИЈАТУ ФУДБАЛА У СТРАГАРИМА

збест“ игра са „Радничким“ из Рудоваца. Почетком осамдесетих долази до значајне промене у раду клуба, а иза „Азбеста“ стају ондашње друштвене структуре из локалне фабрике, земљорадничке задруге, школе „Јулијана Батић“, дајући безрезервну подршку играчима и управи.

Највећи успех републички ранг

Нису изостали ни резултати, па клуб за пет сезона прелази пет рангова и 1986. године остварује највећи успех уласком у републички ранг, Другу српску лигу. Новинари њиховог голмана Дејана Илића у својим извештајима „крсте“ са „Летећи Ценинкс“, бележећи за тај ранг невероватан податак да у сезони 1982. године није примио гол на 13 утакмица, односно пуних 1.170 минута. Осамдесетих година за клуб наступа и легендарни стрелац Томислав Радовановић Тоци, најефикаснији голгетер у историји клуба, који је на 350 утакмица постигао 400 голова. Ту су и увек верни навијачи којих је у то време било и по две хиљаде на домаћим утакмицама и по 500 на гостовањима, а међу првима их је организовао страгарачка легенда Небојша Блажић Брацке, власник тадашњег кафића „Коса“. Од 2011. године страгарачки ултраси носе назив „Страгаре бојс“ и имају своју химну по уледу на све остале сличне групе фанова.

Прву међународну пријатељску утакмицу „Азбест“ је одиграо 2. августа 1986. године против грчког прволигаша „Аполона“ из Атине, а завршена је победом гостију са 3:0.

У својој историји клуб је добио многа спортска и друштвена признања, имећу осталих, да споме-

ПРОФЕСОР ЗОРАН ЈАРИЋ

Предани хроничар Страгара

Аутор монографије „Осам по деценија фудбала у Страгарима“, професор Зоран Јарић, рођен је 1954. године у Крагујевцу. Дипломирао је у Београду на Факултету за физичку културу. Бавио се боксом, џудоом, пливањем, стрељаштвом и атлетиком. Три деценије ради у школи „Јулијана Батић“ у Страгарима, где и живи. Многи његови ученици били су познати спортисти, међу њима и Зоран Стевановић Страги, прослављени кошаркаш београдског „Партизана“, који је био стандардни члан прве петорке овог тима када је постао првак Европе 1992. године.

Јарић је сарадник на књигама: „За спас отаџбине 1912 – 1920“, „Светли ликови Шумадије“, „За вечно трајање“, „Монографија Јарића – тремећа“, „Страгари и његово уже гравитационо подручје“, као и стални сарадник у периодичним часописима. У припреми су му књиге: „Миодраг Томић – српски пилот“, „Душан Милошевић – Први српски олимпијца“, „Порекло становништва у селима Горње крагујевачке Јесенице“ и „Страгари – село, варошица и општина испод Рудника“. Рецензенти његове монографије о историји фудбала у Страгарима су др Душан Перић, редовни професор Факултета за спорт и физичко васпитање Универзитета у Београду и књижевник Владета Коларевић.

немо само најважнија: Златне плакете ФСЈ, Златне плакете СИЗ-а Крагујевац, Јубиларне плакете ФСС-а, Златне плакете СОФК-е Крагујевац, крагујевачке „Октобарске награде“...

Уследиле су „историјске“ године за читаву нацију, па транзиција, али „Азбест“ и данас постоји и такмичи се у Другој градској лиги, такозваној „бетон“.

На промоцији монографије и додели признања усталичено је ново председништво клуба са Зораном Томићем (приватни предузетник из Страгара) на месту председника Скупштине клуба и Малишом Рајићем (истакнути спортски радник) као председником клуба. Рајић је потомак легендарног вождовог барјактара, човека по којем клуб из Страгара и добио прво име, па са новом вољом и енергијом и таквим јуначким бекграундом и кољеном сигурно неће изостати нови спортски успеси. Видимо се за стогодишњицу.

Зоран МИШИЋ

КОНКУРСИ

За награду Павле Васић

Удружење ликовних уметника примењених уметности и дизајнера Србије (УЛУПУДС) расписало је конкурс за награду „Павле Васић“ за текстове у области примењене уметности и дизајна објављене у свим врстама стручних публикација (монографије, књиге, зборници), теоретски и критички рад о примењеној уметности објављен у медијима, као и за ауторске изложбе уз одговарајући стручан текст. У обзир долазе само радови објављени током прошле године. Конкурс је отворен до 17. фебруара.

Пријаву која треба да садржи кратку биографију аутора, препоруку или рецензију рада (није обавезно), као и четири примерка књиге, каталога или рада, треба доставити удружењу на адресу: Теразије 26, други спрат, Београд.

Одлука жирија за доделу награде биће саопштена и додељена 12. марта, а жири чине историчари уметности др Зоја Бојић, Мирјана Вајдић Бајић и Владимир Митровић.

За награду Бранко Миљковић

Нишки културни центар расписало је конкурс за награду „Бранко Миљковић“ за најбољу књигу песама на српском језику која ће бити додељена 43. пут у оквиру манифестације „Дани Бранка Миљковића“, која ће бити у знаку прославе 80-годишњице рођења овог великог песника.

За награду „Бранко Миљковић“ конкуришу прва издања свих песничких књига на српском језику, објављена 2013. године. Избори песама и поновљена издања не улазе у конкуренцију. Како би жири лакше остварио увид у песничка издања из прошле године, позвани су издавачи и аутори да по пет примерака својих књига пошаљу на адресу организатора најкасније до 29. јануара.

Песничку награду „Бранко Миљковић“, коју додељује Град Ниш, уз подршку Министарства културе и информисања Србије, до сада су примили неки од најзначајнијих домаћих песника: Милутин Петровић, Оскар Давичо, Бранислав Петровић, Васко Попа, Стеван Раичковић, Миодраг Павловић, Љубомир Симовић, Борислав Радовић, Иван В. Лалић и други.

Награда се састоји од повеље и новчаног износа.

Прикупљање фотографија

Фото савез Србије упутио је позив чланству да учествује у годишњем пројекту прикупљања фотографија које би сачињавале Дигитални архив ФСС-а. Пројекат „Дигитални архив ФСС-а“, покренут крајем децембра 2012. године, до сада је подржало више од 40 аутора са више од 250 фотографија насталих у распону од 1970. до 2012. године.

Планирано је да се прикупљене и архивирание фотографије, које је могуће послати за „Дигитални архив“, користе у сврху излагања и истраживања (естетика, историја уметности, антропологија, социологија), као и за представљање удружења. Рок за слање је 28. фебруар.

НЕОБИЧНЕ МИНИЈАТУРЕ

Из колекције Миће Ранковића

Народни музеј изложбени сезону у Малом ликовном салону у Новој години започиње организовањем изложбе „Необичне минијатуре“ из колекције Крагујевчанина Миће Ранковића.

Ова јединствена колекција за сада броји преко две стотине радова, најчешће цртежа, малих димензија рађе-них оловком, тушем, акварелом, на деловима картонске амбалаже директно или, што је у рејим случајевима, аплицираних на њу. Изложба, која садржи око седамдесет изабраних радова аутора различитог сензибилитета у распону од скоро анонимних аутодидаката, до оних познатијих

не само у Крагујевцу, и од карикатуриста до признатих и познатих уметника, професора и академика, пружа увид у њихове спонтане креације – скице, крокије.

Сви радови тематски су разноврсни, од портрета, преко пејзажа и мртвих природа до апстракције. Њихова је необичност и у томе што су углавном настајали током непосредних контаката колекционара Миће Ранковића са њима.

Ово није први пут да Ранковић представља једну од својих колекција у музејском простору. Сакупљач разгледница (сетимо се само изврсне колекције старих кафана), плаката,

докумената и слично, брани од заборава историју, али и оваквим идејама, попут колекционирања минијатурних цртежа, подстиче на размишљање о томе шта се све и како може прикупити, али и несобично показати.

У Народном музеју истичу да немају амбицију да ову колекцију прогласе уметничком, мада у њој има радова који то јесу – остављају времену да просуди о њеним вредностима, а до тада желе да окупирају овдашњу публику садржајем и необичношћу ове поставке.

Изложба ће бити отворена у четвртак, 16. јануара, у 13 часова, у Малом ликовном салону и трајаће до 12. фебруара.

ПРЕМИЈЕРА ДОКУМЕНТАРНОГ ФИЛМА ЦАСТИНА БИБЕРА

Визуелни спектакл

Премијера документарног филма о Цастину Бибери, мегапопуларној музичкој звезди из Канаде, „Цастин Бибер билив“ одржаће се у оквиру „Тинс најт“ догађаја, у среду, 22. јануара, од 19 часова, у биоскопима „Синеплекс“, у Београду и Крагујевачкој „Плази“.

Овај документарни филм пружа интиман поглед на турнеју „Билив“, Цастина Бибера, распродају широм света. Публика ће бити не само у прилици да доживи визуелни спектакл уз концертне снимке Цастининових највећих хитова, већ ће добити и специјалну прилику да завири у бекстејд и посведочи како је организована и спроведена цела турнеја. Филм нуди и ексклузиван поглед на Цастининов живот ван сцене. Пратите Цастининов пут од губитника који је

сањао да свира на Медисон Сквер гардену, до највеће поп звезде, која је постао данас.

Филм је режирао Џон Чу, који је режирао и први Цастининов документарни филм „Никад не реци никад“, а који до сада није био приказиван у нашој земљи. Сви обожаваоци Цастина Бибера, такозвани Белибери, учествовали су у великој кампањи која је заживела на друштвеним мрежама, где су гласањем покушали да изборе приказивање филма у својој земљи.

Све посетиоце овог догађаја у биоскопу у ТЦ „Плаза“ очекује као поклон „Хеј“ магазин. Карте за „Тинс најт“ и премијеру филма „Билив“ већ су у продаји, а више информација можете добити на сајту www.cineplex.rs.

„ВУЛКАН ИЗДАВАШТВО“ НАГРАЂУЈЕ

Где увек пада киша

Два најбржа читаоца „Крагујевачких“ биће и овог петка у прилици да својој библиотеци додају занимљив наслов „Вулкан издаваштва“. Реч је о роману Милоша Латининовића „Сто дана кише“.

Савременост је неподношљива и зато што постоји на Балкану једна земља која се граничи сама са собом, где живе најлепше жене, а наталитет опада, где незапослени највише раде, где на најплоднијој земљи живе људи који гладују, где возови касне, где сви играју фудбал, а побеђују у ватерполу и одбојци. Где се сви журе на посао, а нико не стиже на време. Где је здравство бесплатно, а лечење скупо. Где је светска криза добила држављанство. Где су јавне набавке тајна, а државне тајне јавне. Где се ратови никада не завршавају. Где судски поступци трају дужи од живота, али све што је у тој стварности тешко, у роману је неодољиво. Некада је киша лила у романима Сартра, Бекета и Роб-Гријеа, па- дала је и Маконду. Има

је у нашим романима „Дај нам данас“, „Унутрашња страна ветра“, „Киша и хартија“. Никада није реч о киши, о нечему другом је реч.

Милош Латининовић, рођен 1963. године, у Кикинди, аутор је шест збирки прича, пет романа, две књиге есеја, десетак драмских текстова, више од сто књижевних прилога. Књига „Приче ветрова“ преведена је на румунски и немачки језик, бројни прозни текстови су му преведени на енглески, мађарски, словеначки, словачки и македонски.

Потребно је да у петак, 18. јануара, позовете 034 333 116, после 10 часова и добићете овај роман Милоша Латининовића. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у књижари „Вулкан“, која се налази у Тржном центру „Плаза“.

НОВИ БЛОКБАСТЕР

Магична дадиља

Филм „Спасовање господина Бенкса“ испирано је невероватном, неиспричаном причом о томе како је Дизнијев класик „Мери Попинс“ доспео на велико платно. Овај филм Крагујевачке публика моћи ће да погледа од ове недеље на редовном биоскопском репертоару „Синеплекса“.

Кад су Волта Дизнија ћерке преклињале да сними филм по њиховој омиљеној књизи списатељице П.Л. Траверс „Мери Попинс“, он им је дао обећање да ће то учинити. Ипак, није могао ни да претпостави да ће му бити потребно пуних 20 година да испуни дато обећање.

У свом подухвату да добије права, Волт се супротставља мрзовољној, бескомпромисној списатељици која нема никакву намеру да се одвоји од своје вољене, магичне дадиље и да дозволи да је холивудска машинерија обликује по својој

вољи. Али, кад књизи опадне продаја и новац престане да пристиже, Траверсова ће невољно пристати да оде у Лос Анђелес како би саслушала Дизнијеве планове за адаптацију.

Током те две кратке недеље 1961. године, Дизни ће покушати све. Наоружан маштовитим визуелним концептом и веселим песмама талентоване браће Шерман, Волт ће представити сав свој арсенал, али мрзовољна ауторка остаће равнодушна. Тек кад буде зашла у сопствено детињство, Волт ће открити истину о духовима који је опседају и заједно ће ослободити Мери Попинс, да би на крају снимили један од најдирљивијих филмова у историји кинематографије.

У филму играју Том Хенкс и Ема Томпсон, као и Колин Фарел, Пол Бамати, Рут Вилсон, Кети Бејкер, Рејчел Грифитс, а режисер је Џон Ли Хенкок.

СЦЕНА ИЗ ДОКУМЕНТАРНОГ ФИЛМА

НАЈПРОДАВАНИЈЕ КЊИГЕ У 2013.

Велики рат

На основу месечних листа бестселера које објављује прва српска интернет књижара, knjizara.com, сачињена је и листа 20 најпродаванијих књига у прошлој години, а победник је роман Александра Гаталице „Велики рат“, који је освојио НИН-ову и „Мешину награду“ у 2013. години, као и признање „Хит либер“.

На другом месту најпродаванијих књига је „А планине одјекнуше“ Халеда Хосеинија, потом следи „Сиви вук“ Џерарда Вилијамса и Сајмона Данстена, као и „Звуци из подморнице“ Марије Јовановић.

На петом месту је роман Гијома Мусоа „Девојка од папира“, који такође хара бестселер листама са сваком новом књигом, а на шестом „Калуђер који је продао свој Ферари“ Робина Шарме, који је популаран код наших читалаца целу једну деценију.

Knjizara.com је листу сачинила на основу података које им достављају највеће књижаре у Београду, Новом Саду, Зрењанину, Суботици, Шапцу, Зајечару, Јагодини, Подгорици и Херцег Новом.

Иначе, Горан Гоцић (1962), аутор романа „Таи“, који је објавила „Геопоетика“ из Београда, овогодишњи је добитник „Нинове“ награде за најбољи роман у 2013. години.

Његов роман, издвојио се, у обимној прошлогодишњој продукцији, озбиљношћу ауторске проблематизације односа источне и западне цивилизације. Спој егзотичне интимне љубавне приче и универзалног погледа на људску егзистенцију и њене изазове тематизован је у награђеном роману на трагу најбољих примера из светске књижевности.

Овогодишњем добитнику НИН-ове награде, Гаталичин „Велики рат“ дао је још један задатак будућем лауреату – да га за годину дана „скине“ са трона најпродаваније књиге године.

Филм има три радна наслова. Снимаће се на неколико локација у граду: од Шумаричког језера, ресторана, кинеске радње, до стана и канцеларије. Главне улоге поверене су Миломиру Ракићу, Мини Обрадовић и Милице Вранеш. Фимску екипу затекли смо на снимању сцена у канцеларији

У канцеларији недостаје један двосед. Двојица младића на хо-рук угуравају наранџасти кауч. Ваља „скратити“ и врата, која сежу до таванице. Рупу ће закрпити сивим стиропором. А онда мањи проблем са струјом. У помоћ се хитно зове електричар.

ВОЈИН ВАСОВИЋ И МИЛИЦА ВРАНЕШ

Снимање још није почело... Завирујемо и у сценарио. Ентеријер, дан, канцеларија.

Канцеларија је весела, ведро, пуна наслаганих папира, он узима папире, девојчица лупа печат, понављају то, орно. Јављају се на телефон. Девојчица прави оригами ружу, коју он убацује у чашу. Канцеларија је посивела, папир су несређени, девојчица прави рибу, он је гужва и баца.

Ово су припреме за прве кадрове новог кратког играног филма крагујевачког редитеља Војина Васовића.

Одмор у Крагујевцу овај млади редитељ одлучио је да искористи радно. Наиме, Васовић већ неколико година ради и ствара у Канади, где како нам је открио, тренутно приводи крају рад на представи. Ипак, радног елена му не недостаје, па је одлучио да искористи лепо јануарско време и почне са снимањем новог крагујевачког филма. Окупио је екипу и клапа је пала.

Љубавно-психолошки троугао

За сада филм има три радна наслова, „Три боје за двоје“, „Папир трпи све“, „Два корена из три“, а има и наслов са иностраном тржиште „Ит такес тњо фор тхрее“. Снимаће се на неколико локација у граду: од Шумаричког језера, ресторана, кинеске радње, до стана и канцеларије.

Фимску екипу затекли смо на снимању сцена у канцеларији, која се налази у двоспратној кући у Улици Града Караре.

НА СЕТУ НОВОГ ФИЛМА ВОЈИНА ВАСОВИЋА

Клапа је пала

ВЕЛИКА ЕКИПА

Стари и неки нови клинци

Сценарио поред Војина Васовића, потписује још једна крагујевчанка Јована З. Јовановић, која има улогу и главног организатора. Ивана Ловре је сценограф и костимограф, а продуцент филма је Стеван Митровић. За шминку су задужене Невена Кочовић, Александра Марковић и Катарина Степановић.

Иначе, готово сви остали сарадници су, такође, већ радили са Војином Васовићем на његовим претходним филмовима, а придружили су им се и нови чланови, млади глумци Драмске радионице Дома омладине.

Готово цела екипа је из Крагујевца, а на филму помажу и Војинови стари сарадници из Београда. Глумачка екипа је трочлана, Она, студенткиња, позитивна, независна, 24 године, Он, бирократа, човек-папир, 32 године и девојчица Мина, његова ћерка, помало запостављена, са електричним комплексом, 10 година.

Васовић нам објашњава да се филм састоји из три приче.

То је љубавно-психолошки троугао, који прати три перспективе јунака. У њима је увек један лик имагинарно присутан, а трећи лик представља проблем. Јунаци преспитују своје одлуке, гризе их савест и помало кошмарно им се привиђају они с којима желе да су у сталном контакту, а то им је онемогућено, каже Васовић.

Према његовим речима, снимање ће трајати свега неколико дана, али ће филм бити завршен тек крајем лета. Очекује их компликована монтажа, а све, као и увек зависи од пара.

Трочлану глумачку екипу пред-

МИЛИЦА ДИМИТРИЈЕВИЋ, ДИРЕКТОР ФОТОГРАФИЈЕ

води Миломир Ракић, глумац Позоришта за децу.

Са Војином сарађујем већ двадесет година, тачније, наше пријатељство датира још из Драмског студија Дома омладине. Још тада смо радили заједно, а сарадња се наставила и током студија глуме, односно режије - од његових првих филмова, па све до дипломског. Тако да морам да признам да сам очекивао сарадњу и на овом пројекту. Ово је за мене један нови професионални изазов. Ипак, морам да нагласим да ми је заиста веома драго што сарађујем и са две младе, али и предаровите глумице. То су Мина Обрадовић и Милица Вранеш, каже Миломир Ракић.

Мина Обрадовић је тренутно на првој години глуме код професорке Биљане Машић, на Факултету драмских уметности. Ова млада глумица своје прве глумачке кораке направила је у драмској секцији Прве гимназије и Академском позоришту СКЦ-а. Играла је у комадима „Стилске вежбе“, „Госпођа министарка“, а на Позори-

шним сусретима освојила је и награду за најбољу епизодну улогу у представи „Варијације на тему дивљих патака“.

Са Војином сам се упознала још као гимназијалка на представи „Дуги живот краља Освалда“. То су били моји први глумачки почети, тако да сам се заиста изненадила када ме је позвао за овај филм. Морам да признам да сам се и помало уплашила, пошто до сада нисам имала искуство на филму, ипак, мислим да сам се уклопила, додаје Мина Обрадовић.

Млади и талентовани

Иначе, Војин Васовић има само речи хвале за своје глумце. Редитељи воле да кажу да је добра подела пола посла, па је онда Васовић већ на пола пута да направи добар филм.

Сви највише похвала упућују Милице Вранеш, за коју кажу да ће бити одлична глумица. Ова десетогодишња девојчица ученица је шестог разреда основне школе „21. октобра“. Већ пуних седам година

ТРОЧЛАНУ ГЛУМАЧКУ ЕКИПУ ПРЕДВОДИ МИЛОМИР РАКИЋ

чланица је Драмског студија Дома омладине, а иза себе има улоге у представама „Мали принц“, „Капетан Џон Пилпфокс“, „Пепељуга“...

Да је реч о талентованој младој глумици показује и податак да је на последња три фестивала освојила три награде за улогу у представи „Побеснели принц“, коју је режирао Ђорђе Ђоковић.

Мени је све ово ново. Била сам, као што сам и данас, збуњена позивом да играм у филму. Ипак, добро је да се не разликује готово ни мало од рада на представи, само што су камере свуда око вас, објашњава Милица Вранеш.

А иза објектива се налази Милица Димитријевић, директор фотографије. Ова Крагујевчанка тренутно је на четвртој години камере на ФДУ, а овај филм јој је последња вежба пред дипломски рад. До сада је радила на преко двадесет филмова, тако да јој искуства не мањка.

Волим да радим са овом екипом. Знамо се још од снимања филма „Дашак“, тако да већ свако зна свој део посла и све иде као подмазано, објашњава Милица Димитријевић, али нас и упозорава да нема много времена за причу. Мора још доста тога да заврши.

Разговор са новинарском екипом прекида и Војин Васовић. Следе последње упуте, а онда почиње и снимање.

Миролас ЧЕР

ПОСЛЕДЊИ ДОГОВОР СА ЕКИПОМ

ВОЈИН ВАСОВИЋ

Свестрани уметник

Војин Васовић дипломирао је ТВ и филмску режију на Академији уметности у Београду, а мастер студије експерименталног позоришта завршио је на Универзитету у Торонту. Усавршавао се у области документарног филма, дизајна светла, анимације, фотографије и технике гласа и покрета. Аутор је скоро 20 играних, документарних и анимираних филмова, као и бројних позоришних пројеката, радио драма и филмских и телевизијских сценарија. Радови Војина Васовића, пре свега играни филм „Дашак“, као и анимирани филм „Пет минута сваки“, освојили су преко 25 домаћих и међународних награда.

УКРАТКО

СКЦ на Кустендорфу

Овогодишњи традиционални филмски фестивал „Кустендорф 2014“, у Међавнику на Мокрој Гори, биће отворен у карневалском маниру, као у старим добрим филмовима, кореографском сликом атентата на аустроугарског престолонаследника Франца Фердинанда.

У главној улици Кустендорфа биће, како је најављено, изведен кореографски шоу уз диско музику 70-тих година и сви елементи у игри сугерисаће кореографију убиства Фердинанда.

У музичком делу наступиће певачица Заз, која је од уличне певачице цеза и француских шансона постала уметница са највише продатих дискова и најбоље плаћеним концертима.

Иначе, као и ранијих година, на церемонији отварања и затварања ове манифестације наступиће и фолклорци СКЦ-а, који су за затварање спремили посебан програм на захтев Емира Кустирице.

Овогодишњи „Кустендорф“ биће одржан од 18. до 23. јануара.

Газда Паја у Дому омладине

У петак, 17. јануара, у Дому омладине наступиће познати репер Газда Паја, познат по хиту „Че београдске“ и „Дај вина да се напијем“, који ће наступити у пратњи дуета „Дјанс“.

Газда Паја је београдски репер, уједно и члан београдске грајм екипе „Звезде Грајма“. И он, али и дует „Дјанс“, базирају свој рад на духовитим и ироничним текстовима, који им дају веома карактеристичан и лако препознатљив стил.

Карте за овај догађај могу се набавити у претпродаји по цени од 300 динара, а публика ће бити у прилици и да их купи и на самом улазу по цени од 400 динара.

Пуцањ у срце Европе

У четвртак, 16. јануара у 19 часова, издавачка кућа „Катена мунди“ из Београда, организује трибину под називом „Пуцањ у срце Европе“, која ће се одржати у огранку Библиотеке у Колонији.

У програму ће учествовати Владимир Димитријевић, књижевник и Бошко Обрадовић, политичар и оснивач часописа „Двери српске“.

Репертоар за јануар

Прва на репертоару Књажевско-српског театра, у Новој години, биће представа „До голе коже“, која је заказана за петак, 17. јануар. Иначе, до краја овог месеца планирано је да се одиграју још четири представе. Крагујевачка публика ће након дуже времена поново бити у прилици да види монодраму Саше Пилиповића „Двојник“, по тексту Видисава Стевановића, у недељу, 19. јануара, а након тога и комаде „Како убити птицу ругалицу“ и „Госпођу министарку“, а на самом крају месеца, 30. јануара комедију „Моје бивше, моји бивши“.

ГРУПА „ЕПИЛОГ” ОБЈАВИЛА НОВИ СИНГЛ

Обећање испуњено – Реци ако знаш

Крагујевачки бенд „Епилог”, као што су и обећали, „избацио” је свој сингл под називом „Реци ако знаш”. Осладило им се, па сада најављују и албум за мај

Баш као што су нашим читаоцима и својим фановима обећали почетком новембра на концерту „Рибље чорбе” у хали „Парк”, крагујевачки рок бенд „Епилог” снимио је и почео са дистрибуцијом по нету нови сингл под називом „Реци ако знаш”. Било је и време.

Група „Епилог” настала је септембра 2011. године по идеји Боже Фридмана и Ралета Петровића, чланова групе „Даркшајнс”, обојица из Крагујевца. Првобитна идеја била је да се окупи бенд који би концертном обележио годишњицу изласка албума „Крв и лед” од бенда „Освајачи”. Замислио је као једнократан пројекат „Трибјут освајачи”, у почетку без неких ауторских претензија, у своје хард рок редове позивају Драгана Урошевића Уроша, лично, гитаристу и оснивача групе „Освајачи” и певача Предрага Павловића из „ЕКГ-а” да им се придружи, што потоња двојица радо прихватају.

Почињу са пробама у студију Дома омладине, где припремају репертоар за концерт „Трибјут Освајачи”. На задовољство чланова

КГ БЕНД „ЕПИЛОГ” У ИЗМАГЛИЦИ НОВОГ СИНГЛА

ГРУПА САСТАВЉЕНА ОД ИСКУСНИХ МУЗИЧАРА: РАТКО ПЕТРОВИЋ, ВОЈИН РАТКОВИЋ, ПРЕДРАГ ПАВЛОВИЋ, БРАНИСЛАВ БЛАГОЈЕВИЋ И ДРАГАН УРОШЕВИЋ

бенда концерт је распродат брзином светлости и фанови групе „Освајачи” су имали прилику и задовољство да се увере у квалитет

„Епилогових” извођења песама са прва три албума, чији је аутор био Драган Урошевић: „Крв и лед”, „Сам” и „Врелина”.

Одмах су уследили позиви да бенд наступа у региону. Крећу свирке по клубовима и у репертоар се полако убацују песме страшних и домаћих

бендова који су имали сличан, махом тврђи рок (при)звук. С обзиром да су сви чланови бенда искусни музичари, иза којих стоји дугогодишњи ауторски рад, одлучују да раде на идеји и реализацији ауторских песама.

Након сингла „Ти ниси ти” сада су снимили и представили и други сингл са промотивним спотом снимљеном током летње турнеје 2013. године којим се најављује први албум чије је снимање у току, а чланови бенда искусно цене да ће се то десити негде у мају.

Музику за сингл „Реци ако знаш” урадио је Драган Урошевић,

ТЕКСТ ХИТ СИНГЛА

Није да не умеју са речима

Не умем са речима
Ал' искрено знам да волим
И очи када затворим
Сиви свет дугом бојим.

У ваздуху се осећа
Шапат ветра месец скида
Препознају у додиру
Љубав зри снажно кида.

У твојим очима се
крадом огледам
Ври судар зеница кад год
те погледам.

Питам, реци ако знаш
Колико дуго траје,
љубави моћ
Нисам, никад као сад
Желео тако дуго да траје ноћ.

Дозволи да те загрлим
Желиш то негде слутим
Са тобом не треба ми реч
Срећан сам и када ћутим

Питам, реци ако знаш
Шта може бити вечно,
шта нема крај
Једном волиш као сад
Са јаве узми мене себе
ми дај...

текст је написала песникиња Јелена Миловановић, аранжман потписују Драган Урошевић и Предраг Павловић, а микс мастеринг Иван Илић – Цили. Монтажа и продукција сингла и спота обављени су у „Ракс медија продакшну”.

Да подсетимо, бенд „Епилог” сачињавају Предраг Павловић – вокал, Драган Урошевић Урош – гитара, Бранислав Благојевић – гитара и клавијатуре, Ратко Петровић – бас и Војин Ратковић на бубњевима.

З. МИШИЋ

СИНГЛ И ОД „ДЕЈНЦЕРА”

Нова јутра увод у албум Мој свет

Крајем прошле године у крагујевачкој рок музичкој јавности процурела је вест да је група „Дејнцр” („Опасност”) снимила нови сингл који је увод у њихов први албум који ускоро треба да се појави. Правој „опасности” ове проверене информације допринела је и чињеница да је њихов нови сингл „Нова јутра долазе” и велики камбек у музичке воде једног од најпознатијих рок бубњара овдашњих – легендарног Мише Раце.

Бенд „Дејнцр” већ пуних пет година присутан је на нашој сцени. Настао је 2008. године у сарадњи са Домом омладине и врло брзо се

Крагујевачка „Опасност” – група „Дејнцр” са синглом „Нова јутра долазе” најављују албум „Мој свет” који ће изаћи до краја године. Сем десетак ауторских нумера, овај пројекат крагујевачких „опасних” рокера обележио је и повратак на рок сцену познатог бубњара Мише Раце

прочуо својим карактеристичним звуком, али и запаженим наступима на хуманитарним концертима, рок спектаклима попут „Бангалука опен ер” или „Банго фест” и наравно, незаобилазним мотокуповима на радост бројне регионалне бајкерске популације. Веомачесто су и гости на клупским свиркама широм Србије.

У свом саставу имају и ветеранска имена попут Дарка Лукића и Мише Раце, некадашњих чланова културних „Дебеле Ненси” и „Освајача”, док је

млађи део групе Драган Павловић и Дарко Обрадовић алијас Драјфус своју пуну, праву музичку афирмацију стекао баш у матичном „Дејнцру”.

Крагујевачка група – посрбљено „Опасност” свира модеран рок звук са примесима фанкија, а на снимању сингла „Нова јутра долазе”, када смо већ код „Дебеле Ненси”, помагао им је и некадашњи фронтмен тог бенда Драгослав Танасковић Трнда. Читав материјал за плочу, десетак ауторских нумера, снимљен је у крагујевачком студију „Аудио дизајн” албум чији је радни наслов још увек „Мој свет” требало би да се појави до краја године. Они ко-

ји су имали прилике да преслушају не само сингл „Нова јутра”, којим је група обележила петогодишњицу од оснивања, већ и читав материјал за плочу, „куну се” да музицирање „Дејнцера” на овом албуму карактерише енергичан звук са „јаким” и честим „провлачењем” љубавних порука кроз чврсте гитарске рифове.

Да подсетимо, групу сачињавају Миша Раца, бубњевци (са алтернацијом у виду такође познатог,

старог градског рокера Славише Минића Гере), Дарко Лукић, бас гитара, Драган Павловић, ритам гитара и Дарко Обрадовић Драјфус на соло гитари, који је уједно и вокал КГ „Опасности”.

Средином наредног месеца бенд ће промовисати и спот за свој сингл „Нова јутра долазе”. Уз оваква нова јутра крагујевачка рок музика не мора да брине за боља сутра.

З. М.

СИНГЛ УЈЕДНО И КАМ БЕК МИШЕ РАЦЕ (ТРЕЋИ С ЛЕВА – СА НАОЧАРИМА)

КГ „ОПАСНОСТ”: ДАРКО ОБРАДОВИЋ ДРАЈФУС, МИША РАЦА, ДРАГАН ПАВЛОВИЋ И ДАРКО ЛУКИЋ

УЛИЧНИ СВИРАЧ СЛAVOЉУБ ПЕТРОВИЋ

Боља позорница од ове не треба ми

Свакога дана у центру града увесељава Крагујевчане својом музиком. Многи му захваљују на томе, признајући да их је вратио више деценија уназад, када се ова музика слушала у граду. Свако му спусти у кутију колико може новца и од тога, каже Славко, може да се живи

У пешачкој зони, у самом центру града, поред улаза у тржни центар „Сити пасаџ“, свакога дана један улични свирач пролазницима преноси најтананије емоције музиком са хармонике. Није то музика коју свакодневно можемо да чујемо са радија или телевизије. То су давно заборављене мелодије француских шансоњера, валцери и шлагери. И било да неког пролазника дотакне Славкова музика, па им уз њу лепо почне радни дан, или само протутње кроз пешачку зону, јер немају времена за предаха, тек остане им у уху позната мелодија која се разлиже малим простором у центру града и нико не остаје равнодушан.

Пролазници већ навикли на његово присуство убацују новац у кутију од хармонике. Иако још није ни узео у руке свој инструмент, већ је чекајући новог колегу са гитаром необавезно ћаскао са промотеркама на улици, у кутији је већ било неколико папирних новчаница. Док се припремао да заузме уобичајену позу на столицу са хармоником у рукама, пришла му је једна госпођа и затражила број телефона. Пожелела је да овог музичара позове да свира на прослави рођендана њене унучке. Успут га је замолила да за њену душу одсвира стари шлагер Ива Монтана – „Натали“.

■ Почео да свира у шестој години

Овај необичан човек зове се Славко Петровић, али га сви знају као Славка. Рођен је 1968. године у Бољевцу, недалеко од Зајечара, и по занимању је техничар за контролу животне средине. Каже да је растао у породици у којој је отац био хармоникаш и највише је волео да га слуша док је свирао евергрин мелодије. У шестој години и сам је пожелело да почне да свира на овом инструменту, али се отац противио томе, не желећи да га научи музичком занату. Хтео је да његов син ради нешто друго, озбиљније, како не би живели у сиромаштву као до тада.

Славкова љубав према овом инструменту и музицирању била је јака од очеве воље, па је често узимао очеву хармонику и свирао сам за себе. Када је напунио 18 година, не могавши више да се одупре притиску, отац га је одвео код познатог хармоникаша Александра Крњевца, који је радио са много млађом децом и одбио је у почетку да га прими, али се касније предомислио. Славко је неколико пута ишао на часове код њега, али је отац престао да плаћа часове. За Славка је то било велико разочарање и држало га је наредних десет година. Тада више није хтео ни да погледа хармонику.

– Био сам љут на оца и на своју породицу. Патио сам за хармоником и трудио сам се да уопште не слушам када неко свира. У великом луку сам заобилазио места за која сам знао да да имају музичаре хармоникаше, присећа се Славко.

Једне ноћи док је лутао улицама свог родног Бољевца срео је познаника који само што се вратио из Аустрије, где је свирао хармонику. По саветовао је Славка да се врати сви-

рању, рекавши му да би у иностранству могао да заради велике паре. Славко је од тада поново почео да свира, али уместо на очевој, на хармоници свог пријатеља. У то време некако је дошао и до једне брошуре о томе како самостално научити свирање по нотама и предано се посветио овом послу. Биле су ту познате мелодије старих шансоњера, а из овог штива је научио да свира „Ларину песму“, „Кророве Париза“, „Матинату“, као и Штраусов валцер „Пролећни звуци“. Касније је са касете научио „Натали“, а потом и руске и грчке мелодије, полке, народна кола.

Када га је пријатељ чуо како свира, понудио му је да заједно оду у Беч да свирају, али то се није догодило. Уместо у Беч, Славко је од њега позајмио 50 марака и 2001. године отпутовао у Бањалуку да се опроба на улицама овог града.

– Дошао сам у центар града у Господску улицу и веома лоше сам се осећао. Ухватила ме је нека туга, било ме је срамта и у једном тренутку сам се питао шта ја радим овде. Али, нисам имао куд. Почео сам да свирам, а пролазници су почели да прилазе и остављају новац. Били су одушевљени мојим музицирањем. Затварали су радње, прелазили улицу, долазили су са свих страна. Мада сам знао свега седам, осам песама, првог дана сам зарадио 150 марака, прича Славко о својој првој турнеји. После три дана проведених у Бањалуци, са 250 марака вратио се у Бољевац.

Судбина је хтела да опет сретне неког познаника који је радио у Грчкој и позвао га да дође у Солун. Охрабрен оним што је претходно доживео, Славко је спаковао хармонику и отпутовао. Грцима је свирао

ПОСЛЕ МНОГИХ ЛУТАЊА ОБРЕО СЕ У КРАГУЈЕВЦУ

ДОК ЈЕ СВИРАО НАРУЧЕНУ ШАНСОНУ „НАТАЛИ“, СТИГАО ЈЕ И БАКШИШ

„Јесење лишће“, „Тамо далеко“, валцере. Опет је зарадио нешто новца, али када се после пар месеци поново вратио, за време карневала, зарађивао је далеко више, и до 1.200 марака.

Налазио је смештај у јефтним хостелима и радио оно што је највише волео. Новцем који је добијао од случајних пролазника издржавао је родитеље у Бољевцу.

– Тада сам схватио да сам то прави ја. Један пријатељ ми је рекао да сам рођен за улично свирача и то је истина, каже Славко, благо се осмеђујући. Неколико година је одлазио у Соко бању, а из тог период нарочито памти Добрицу Ерића, који је током једне вечери прилазио неколико пута и сваки пут му остављао новчаницу од 10 или 20 динара.

■ На мети полиције

После 2003. године улични свирачи у Србији, па и Славко међу њима, нашли су се на мети полиције. Све чешиће је морао да се склања, јер се бојао да ће му одузети хармонику. На терет су му стављали просјачење, кршење јавног реда и мира и недозвољено стицање имовинске користи. Препоручили су му да се учлани у неку странку и да на Скупштини изнесе свој проблем, на шта се Славко само насмејао.

Наредне три године није свирао на улицама. Вежбао је нове мелодије и био је толико разочаран да нигде није хтео да свира. Размишљао је да оде у иностранство, али није имао довољно новца.

Почео је опет да свира у Зајечару, где су га градске власти штитиле од полиције, а случај је хтео да упозна младу Крагујевчанку и њене родитеље који су га позвали да дође у Крагујевац. Хтео је да се опроба у новој средини, али се бојао полиције и плаћања казни. Отишао је прво у Чачак, мањи град, и био изненађен да га тамо нико није узнемиравао. Чачани су били одушевљени његовим свирањем. Схватио је да је у централној Србији и Шумадији другачије него што је мислио. Многи су му говорили да не иде у Шумадију, јер тамо не воле валцере, али је Славко схватио да није тако.

Дошао је пре годину и по дана у Крагујевац и остао. Свакога дана у центру града одушевљава Крагујевчане својом му-

зиком. Многи му захваљују на томе, признајући му да их је вратио 30 година уназад, када се ова музика слушала у граду. Свако му спусти у кутију колико може новца и од тога, каже Славко, може да се живи. Заради месечно просечну плату, око 40 хиљада динара, од тога плати стан, купи храну, а остало носи родитељима у Бољевац.

У Крагујевцу се одомаћио, јер су Крагујевчани, каже, дивна публика која разуме његову музику. Свира за свакога, за младе, старе, сиромашне, богате, тужне, срећне, остављене, заборављене. Срећан је када некоме својом музиком измами осмех или пробуди лепе успомене, а за узврат добије лепу реч и тек толико новца да састави крај с крајем. Нико ко једном чује и види Славка не може остати равнодушан.

Недавно му је пришао један Крагујевчанин и рекао: „Буди увек ту, свирај овим људима и развесели их да не буду тужни“. Он свакога дана долази да слуша Славково музицирање и повремено остави чак по хиљаду или две динара, кад процени да му је потребно. Исто тако, непозната госпођа свакога дана остави по 100 динара, а једном је смогла храброст и обратила му се речима: „Само ви нама свирајте.“

Неки директор из „Заставе“ увек му остави по 200 динара када прође, а међу његовим обожаваоцима је и један крагујевачки судија, који га је ангажовао да свира у Хотелу „Крагујевац“ на свадби његове деце.

Полиција га овде дуго није дирала, али су га ипак једном приликом упозорили да мора да добије дозволу, али пошто се мало распитао, сазнао је да не могу да га казне. Славко сада има нову хармонику и за њу је захвалан свом пријатељу Алешу Финку из Новог Места у Словенији који му је позајмио новац да је купи. Каже да планира ускоро да на неколико месеци оде у тај град, да заради нешто новца како би себи купио неки полован аутомобил. Највише му је потребан због хармонике коју брижно чува и не воли када мора да је смести у пртљажник у аутобусу, јер се заправо од издувних гасова, а чишћење је веома скупо.

Обећава да ће се вратити у Крагујевац, јер га доживљава као свој град. И убудуће ће, каже, својом музиком прекидати тишину, надјачавати буку, улешавати људима дан. Музика је његов живот, његов позив, његов сан. Хармоника је и његова породица, а једини алат за преживљавање десет прстију и невероватан таленат који троши по градским трговима. Каже да му боља позорница од ове и не треба.

Гордана БОЖИЋ

МЕДИЦИНСКИ АДРЕСАР

www.paradont.rs
STOMATOLOŠKA ORDINACIJA
PARODONT
Prim. M. sc.
SIMIĆ Dr. MOMČILO
specijalista za bolesti usta i zuba

- Popravka zuba
- Beljenje zuba po Beyond sistemu
- Ultrazvučno uklanjanje naslaga sa zuba
- Vađenje zuba

Ordinacija: Miloja Pavlovića 10/1-3
Tel: 034/ 333-506, 034/ 388-700; Fax: 034/ 36-04-36
Mobilni: 063/ 631-486; e-mail: paradont@eunet.rs

www.beo-lab.rs

beo-lab laboratorije
SVE LABORATORIJSKE ANALIZE NA JEDNOM MESTU
Iuja Pastera 24, 34000 Kragujevac
Tel: 034 205 901
e-mail: lab.kragujevac@beolab.rs

www.fizioandric.com

Andrić Ambulanta FIZIOTERAPIJA
Trauma Reuma Neurologix
Manuelna terapija Celulit Vakusak
TC Šumadija, Miloja Pavlovića 9
Telefoni: 361-203, 063 605-447
E-mail: andrickg@gmail.com

www.ambulantajokovic.rs

INTERNISTIČKA AMBULANTA
JOKOVIĆ
ULTRAZVUČNA DIJAGNOSTIKA
ENDOSKOPSKA DIJAGNOSTIKA
HOLTER EKG-a I PRITISKA
ERGOMETRIJA
PREGLEDI SPECIJALISTA
Ulica Glavna 132, Tel: 331 691
E-mail: vesnay@eunet.rs

AUDIOLAB
Za vaš bolji sluh.
SLUŠNI APARATI
034 562 120
Karađorđeva 47, 34000 Kragujevac
www.audiolab.co.rs

SPECIJALISTIČKA – ONKOLOŠKA ORDINACIJA
JOVANOVIĆ
BOLESTI DOJKE
ONKOLOGIJA
TIROIDNA ŽLEZDA
ULTRAZVUK
KOLOR DOPLER
34000 Kragujevac, Ul. Glavna 124
034/338-461, 063/434-14-93

WWW.GINEKOLOGIJAPAVICEVIC.CO.RS
DR PAVIČEVIĆ
GINEKOLOŠKO – AKUŠERSKA ORDINACIJA
Milovana Glišića 15
Tel/fax: 034 / 461 339
034 / 463 333
Mob: 063 / 619 436

ПРИЛОЗИ ЗА ИСТОРИЈУ ВОЈНОТЕХНИЧКОГ ЗАВОДА У КРАГУЈЕВЦУ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА (7)

Споразум о снабдевању војске у случају рата

Пишу: Небојша Ђокић,

Центар за војно-политичке студије,
Београд
и Радован Радовановић,
Криминалистичко полицијска
академија, Београд

Паралелно са радом на адаптацији "шоша", Артиљеријско-техничко одељење наставило је и са тестирањем нових и иностраних конструкција пушкомитраљеза.

Упоредне пробе показале су да је, иако се још увек налазио у фази усавања, тренутно најквалитетнији чехословачки пушкомитраљез 7,9 мм Zbrojovka - Brno (испитиван уз примену оригиналне чехословачке муниције 7,9ц57 мм). На коначно опредељење за ово оружје утицали су и спољно-политички фактори. У то време владало је уверење да експанзионистичка политика Италије прети да угрози не само Краљевину СХС, него и да разбије малу Антанту. У том светлу министри одбране Краљевине СХС и ЧСР генерали Јан Сирови и Душан Трифуновић 10. јула 1926. године потписали су споразум о снабдевању југословенске војске у случају рата. Београд је уговор ратификовао 30. јула, али због сумњи у платежну способност друге стране Праг је одговорио са ратификацијом.

■ Кашњење са отплатом дугова

Уговор о испоруци ПМ 7,9 мм М1926 ипак је потписан са чехословачком "Збројовком" 1. септембра 1927. године, значи само неколико месеци након што је усвојен "коначни модел", а пре почетка серијске производње за чехословачку армију. Набавка пушкомитраљеза реализована је у оквиру кредита у висини од милијарду чехословачких круна (Кч), са роком отплате од четири године, почев од буџетске 1928/1929. године. Уговором је била предвиђена испорука 5.000 ПМ 7,9 мм М1926 са прибором у вредности од 71.613.460,26 Кч.

Осим тога, са чехословачким Министарством народне одбране потписан је и уговор према коме би "Шкодини заводи" из Плезне, уз артиљеријски материјал, Краљевини СХС испоручили и 20.000 пуша-

ФАБРИКА ОРУЖЈА „ЗБРОЈОВКА“ У БРНОУ

ка 7,9 мм у вредности од 18.406.011 Кч. "Шкода" је ангажовала "Збројовку" из Брна као субконтрактора, тако да је укупна вредност набавки из Брна износила 52.555,88 Кч. То је значило да су пушкомитраљези набављени по јединичној цени од 14.165,31 Кч, а пушке - 920,3 Кч. Иако је испорука ПМ текла по плану, Краљевина СХС је, као што се ЧСР и плашила, каснила са отплатама дуга. Збројовка је 15. маја 1927. године припремила за експедицију првих 1.500 ПМ.

Фабрика је закључно са 9. августом 1928. године комисији за пријем наоружања МВиМ Краљевине СХС испоручила 2.000 пушкомитраљеза, испорука наредних 1.500 комада очекивала се до краја 1929. године, а остатак од 1.500, укључујући и резервне делове, до 1. јуна 1930. године. Према извештају од 7. септембра 1929. године, Југословенска комисија је од завршених 1.150, примила 1.050 пушкомитраљеза. У новембру исте 1929. године, за прву серију од 2.000 пушкомитраљеза исплаћено је 6.578.629,35 Кч, за другу серију од 3.000 издати су бонови у вредности од 694.520,65 Кч, док за трећу траншу од 20.000 пушака није било ништа уплаћено.

Истина, чехословачко министарство финансија је фабрици на рачун 2. и 3. транше дало гаран-

цију у висини од 17.500.000 Кч. То је практично значило даје МВиМ у новембру 1929. године "Збројовки" дуговало, укључујући и камате, 81.659.405,38 Кч. До 21. марта 1930. године "Збројовка" је склопила 1.500, од тога тестирала 1.300, а југословенској комисији предала 1.250 пушкомитраљеза. У исто време, из десете и делимично једанесте серије изузети су уговорени резервни делови, чија се испорука очекивала 15. априла. До 4. априла завршено је и предато на паковање последњих 1.500 пушкомитраљеза. Паковање је довршено 21. маја, а сви остали су испоручени 12. јуна 1930. године. Ново оружје, под официјелном ознаком "Пушкомитраљез 7,9 мм модел 1926", одмах је подељено јединицама Прве, Друге и Четврте армијске области, те Првој и Другој коњичкој дивизији.

Застој у исплати дуговања МВиМ заводима "Шкода" из Плезне, а тиме и Збројовки из Брна, одразио се на израду пушака. Током 1928. године, када су пушкомитраљези увелико испоручивани, производња пушака се не помиње. Тек у Техничком извештају Пушкарнице ЗБ од 23. фебруара 1929. наводи се да је израђено 10.727 од 20.000 канија за бајонете, али да је даља производња обустављена, а готове каније предате другим купцима јер до тог тренутка није извршена никаква уплата од стране наручиоца. На притисак МНО према ЧСР, које се

позивало на гаранције домаћег Министарства финансија, фабрика је ипак наставила производњу, тако да је до 8. јуна 1929. године довршено 20.000 пушака, 14.200 бајонета и 8.000 канија, а израда преосталих 5.800 бајонета и 12.000 канија планирана је до 20. јуна.

■ Испоруке оружја „на чекању“

Исте године владе ЧСР и Краљевине СХС покренуле су питање југословенских дугова. Наиме, произвођач (ЧЗ Брно) био је заштићен од кредитне неспособности наручиоца јер је трошкове производње покривала домаћа влада наведеним авансима. С друге стране, Праг је 1930. године одбио наплату југословенског кредита у природи, пољопривредним производима, јер је ову робу повољније набављао у САД. Југословенска страна је као једини адут имала примедбе на функционалност испоручених пушкомитраљеза, али је у децембру 1929. и јануару 1930. године ипак била приморана да изда бонове у вредности половине суме предвиђене по трећој ставки Уговора од 1. септембра 1927. године. Сходно томе, Управа "Збројовке" 7. фебруара 1930. године наводи да се тренутно врши пријем и паковање 10.000 пушака са бајонетима у канијама, а друга половина од 10.000 комада је управо довршавана. Фабрика је 21. марта исте године, на основу емисије југословенских бонова, у Београд упутила 10.000 пушака са бајонетима, а преосталих 10.000 је привремено позајмљено МНО ЧСР.

"Збројовка" се надала да ће "Шкода", односно Београд, преузети целу уговорену количину од 20.000 пушака. Како је 21. марта Југославији достављена само половина уговореног оружја, фабрика је до 21. маја 1930. године произвела још 10.000 пушака, 10.000 канија за бајонете и 4.030 бајонета, а до 27. јуна преосталих 5.970 бајонета. Комплетан контингент уредно је запакован и отпремљен у централно фабричко слагалиште. Ово оружје се 7. јануара 1931. године још увек налазило у складишту, чекајући испоруку наручиоцу.

Како ће се показати, Југославија преосталих 10.000 пушака није исплатила и преузела. У циљу превазилажења проблема исплате, краљ Александар је још 4. априла 1930. године за посланика у Прагу

одредио човека од поверења, генерала Петра Пешића. Но ни Пешић није успео да пронађе решење

Фабрика је ускладиштено оружје користила да допуни поруџбине за МНО ЧСР или стране наручиоце. До 8. марта 1933. године из "југословенског" контингента изузето је 7.200 пушака, 8.688 бајонета и 6.505 канија, којима су комплетирани хитне поруџбине ЧСР (7.200 пушака са 3.813 бајонета, од чега 2.183 без канија) и ино купца "Ј.Ч" (4.875 бајонета са канијама). На складиштима је остало 2.800 пушака, 1.312 бајонета и 3.495 канија, па је предложено да се контингент допуни до уговорене количине.

МНО ЧСР се 12. јула 1933. године сагласило да се југословенски контингент допуни са 7.200 пушака и 8.700 бајонета са канијама (значи, и оружје изузето за МНО и за купца "Ј.Ч"), што је извршено закључно са 13. октобром исте године. Шта више, 13. октобра ради обезбеђења довољних резерви, контингент је појачан са додатних 225 пушака, тако да се на складиштима налазило 10.225 југословенских пушака.

Позајмице са ових стокова вршене су наредних година. Фебруара 1935. године извршен број југословенских бајонета са канијама испоручен је Боливији. Коначан показатељ да Југославија није имала намеру да преузме преосталих 10.000 пушака представљала је набавка резервних делова за оружје из првог контингента. Наиме, у пролеће 1935. године МВиМ наручило је 5.000 ручица за затвараче, 3.000 поклопаца дна магацина, 3.000 задњих прстенова, 1.000 бајонета и 2.000 канија за пушке 7,9 мм. Делови су довршени до 27. априла и испоручени 10. маја 1935. године.

Без обавеза да више на складишту чувају свих 10.000 пушака 7,9 мм, Чехословаци су априла 1935. преостале бајонете продали Боливији, а јула исте године 7.600 југословенских пушака испоручено је Литванији. Коначно, током фебруара 1936. "Збројовка" је свих преосталих 2.625 пушака из југословенског контингента продала Чилеу. У закључку извештаја, писаном 21. фебруара 1936. године, наводи се да је, након испоруке оружја Сантјагу, "утешно што је испражњено складиште пушака које више нису биле првог квалитета".

Наставаће се

ДОГОДИЛО СЕ У КРАГУЈЕВЦУ

Пре 201. године – 13. јануара 1813. одржана је прва и последња народна скупштина из Првог српског устанка. На скупштини је расправљано о важним питањима устаничке Србије: порезу, злоупотребама војвода, одбрани земље и преговорима са Портом. Закључивши да није мудро прекидати пре-

ПРВИ СРПСКИ УСТАНАК

говоре, Народна скупштина је саставила нову депутацију и упутила је у Ниш са устанничким захтевима: да граница Србије остане непромењена; да султан ферманом призна Карађорђа „за кнеза или бега од Србије“, а српски сенат за врховно управно и судско тело у Србији; да Срби сами сакупљају годишњи данак и предају га везиру; да сами одржавају „царске градове“ у султаново име. Срби су, као накнаду за то, обећали покорност султану да ће у Београд примити султановог везира, да ће дати султану војну помоћ и ратовати за њега. Из Крагујевца је учињен последњи покушај да се дипломатским путем отклони ратна опасност и сачувају права и границе Србије загарантоване Букурешким уговором. Неуспех ових настојања резултирао је пропашћу устанка.

Пре 44 године – 18. јануара 1970. основан је Радио Крагујевац, прва радио-станица у Шумадији, а њен први уредник био је Живота Марковић Пушкин. Први глас у етру био је глас тон мајстора Драгана Петронијевића, који је најавио: „Ово је Радио Крагујевац, на таласној дужини 292м“, а затим је пустио музику. Емитовање редовног програма почело је преносом свечаности која је уприличена тим поводом у Градској дворани „Шумадија“, а програм су водили спикери

Бранка Орестијевић, Стево Обрић, Власта Мркоњић, Милена Гавриловић, Зоран Прокић, Драгољуб Радојевић Тореро, Зорица Чогурић и Марија Миљивојевић. Радио Крагујевац касније је радио у оквиру НИП „Светлост“, а од 1996. део је Радиотелевизије Крагујевац. Налазио се на више локација, прво у Градском дому, па потом у задужбини Јована Мирковића у Улици Милована Глишића 44, где је данас Дечје одељење Народне библиотеке. Интересантно је да је професор Јован Мирковић, задужбинар, тестаментом из 1939. године изричито забранио да се у кући слуша радио: „Још је моја жеља да ни моја жена, ни после њене смрти општина, не сме да уведе радио апарат у мој дом. Пустите нека живи говоре, држе предавања, певају и свирају, а не апарати!“ Затим је Радио био смештен у згради где се сада налази Историјски архив, све до изградње новог објекта у Улици Бранка Радичевића.

Истог датума када Радио основана је и Телевизија Крагујевац, која свој програм емитује од 1996. године. Први директор био је Миодраг Милићевић, а главни и одговорни уредник Милош Јовановић.

ПОЧЕТАК ЕМИТОВАЊА ПРОГРАМА - ПРЕНОС ИЗ ДВОРАНЕ „ШУМАДИЈА“

После политичких избора 1996. одлазећа локална власт и руководство РТК настојали су да припоје Телевизију систему РТС-а, али су демонстрације грађана то спречиле. У последње време постоји иницијатива да Телевизија Крагујевац буде изузета од приватизације и да добије статус регионалног јавног сервиса.

Приредила Лела Вујошевић,
делмично користећи податке
из Лексикона Крагујевца

ШУМАДИЈСКЕ
ПРИЧЕ

Владимир Јаџличкић

Мечкина рупа

Необјављени њрилої за гимназијску Споменицу

ПРЕМЕСТАЈ је, како ми је наглашено, потписан - и значи унапређење у служби. Нисам имао право да се буним: поступили су лукаво. *Јесте ли ви из Крагујевца?* - питао ме, чкиљећи, *йойечийиель*. Шта сам могао одговорити? Не баш из Крагујевца, промуцах... *Е ња чесийишам* - победоносно ће он, уручи ми њагу и звецну кићанчицом, *фамулусу: Исирайишье тосйодина Мишровића*.

Да је боље бити фамулус у Београду него професор у Крагујевцу и сам сам наслућивао, сад се обистини. Како сам премештен с унапређењем, морао сам се с породицом селити о свом трошку, почети рад од половине новембра, поред тога нисам имао право на плату за новембар коју су ми прогутали некаквим административним керефекама. У ствари, ослободили су место за једног њиховог коленовића којем је, како се говорало, подметнут њак из провинције, сиромашак, завршио факултет у иностранству под туђим именом - сад је тај кљукани гусан требало да преузме мој дневник, а ја сам, као, унапређен.

Није се то дешавало први пут, ни само мени (што, разуме се, није никаква утеха). На нас, провинцијалце без политичких веза, озбиљно рачунају само кад се зарати. А чим закључе мир и почне борба за лешину буџета, на крају ти кажу: нећемо тобом претрпавати ионако тесан рај. Рај је код нас, што би катихете рекли, *йриличан*: место у Београду, државна плата до пензије и пензија до смрти. Страховао сам од доласка кући. Нико ми није рекао више простачких речи, нити упутио више клетви од рођене жене. А шта ћеш с матером своје деце - нећеш, ваљда, да је шамараш и забављаш комшилук. Ућутиш док она сикће, дохватиш се шешира, па хајд на чашицу с колегама, док не заспи и не успава децу. Како јој сад изаћи на очи и рећи да се морамо селити натраг! Па једино што је сматрала успехом у такозваном животу, у којем се удала за сиромашног професора, јесте београдска чаршија с којом се хвастала у Бадњевцу, код мајке и сестара. Муче се, крпе крај с крајем, плаћају кирију - али барем живе у Београду, говорило су њене сестре. Испада, није више ни Београђанка, него се враћа, поражена, у Крагујевац. Па то је горе него да из Крагујевца није ни одлазила!

Пружио сам јој хартију, уздајући се у последњи свој адут да је неписмена, али већ су је, очито, обавестили наши дежурни аброваши, она дохвати онај папир и поцепала га на пола, још ми га бесно шврљну у лице. Морао сам после да га састављам, лепим, у Крагујевцу и објашњавам да су се деца заиграла, не знајући да је у питању државни документ. И не обичан: унапређење.

СМЕСТИЛИ смо се у центру града и одмах се непријатно изненадили: кирија није мања од београдске. Добро је што се није морало плаћати унапред, али ја сам, ипак, платио од последње плате за један месец унапред, да газда не помисли како сам циција, или беспарић. Упознао сам се с колегама које су ме прихватиле, рекао бих, уобичајено. То ће рећи, нико за мене није много марио, али су према мени сви били пријатно уздржани. Због те уздржаности, за следећу непријатност која ме чекала сазнао сам тек два дана по доласку. Наиме, рачунао сам на то да ћу до јануара живети од старе, али да ћу од фебруара моћи да рачунам с новом платом. Кад сам дошао на први колегијум, остадох изненађен чињеницом да професори нису измирили с платом ни за јун. Дакле, били су у за кашњењу седам месеци! Пропала крагујевачка општина налазила се у таквим финансијским проблемима да је бити унапређен у Крагујевцу значило исто што и постати амбасадор у Тангањики!

Ни сама школа тих година није била у бољем стању. Гимназија се налазила у две зграде на десној страни Лепенице, код Старе цр-

кве. Главна зграда је била ближе цркви, а мања ближе Лепеници, у засебном дворишту, ограђеном обичним прошћем и одвојеном једним поужим сокачетом од дворишта главне зграде. Пред школом, два-три тескобна, неправилна дворишта. У највећем просторник од дасака, с неколико преграда, мало даље справе - разбој, вратило, рек - за телесна вежбања. Вода је доношена у чабру са суседног Крстићевог бунара. Чабар је стајао у ходнику, из њега су љаци захватили воде плеханом циментицом.

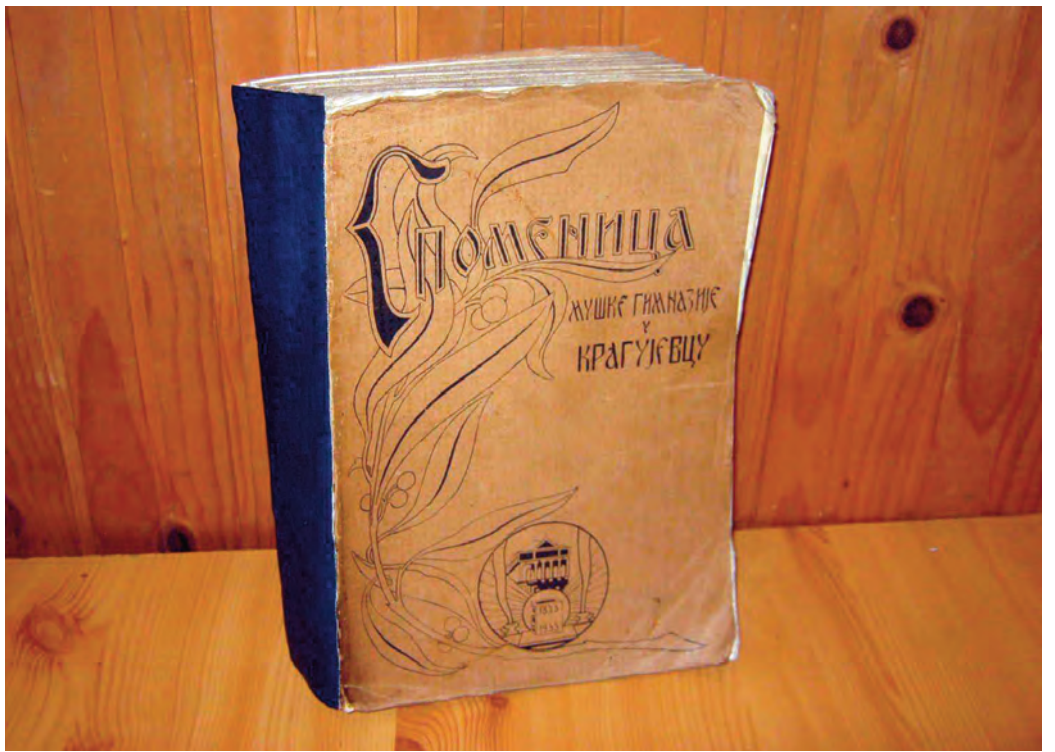
Стара зграда била је подупрпа јаким дрвеним дирекцима "да се не сруши на децу", како је говорио директор Живковић. Дошло ми да ухватим први превоз, таљигама, за Београд. Али сам остао да седим, прикован за своју расклиматану столицу у зборници. Не само да није било скорог изгледа за плату, него сам морао чекати да све моје колеге буду намирене, па тек онда и ја да дођем на ред.

ЈЕ ЛИ ВРЕДЕЛО вајкати се и жалити? Од тога профит не расте. До профита ми није ни било, хтео сам само да исхраним децу. Наравно, могла се добити аконтација. Али, ко да је измоли, кад и како? Не знам како се ради данас, а тада се ишло, сваки за себе, у општину, па ко први уграби прилику, толико је ствар са новцем стајала лоше. Пара ни за лек! Да истресеш све цепове, не би испала два цвоња! А, као, ваљало би да се шепуриш и правиш важан кад пролазиш улицом, да те спазе ђаци, фрајле, трговци и раденици: ево иде господин професор! Какав господин, кад куче нема за шта да ме уједе!

После свега, чека те жена са својим сестрама које су, наравно, већ подоласиле из Бадњевца, да се наслада нашом славном пропању. Моја жена се успија, кити, прича им приче, а спази ли ме, видим да јој у оку сева муња - дохватила би оклагију и поломила је на мени; догле, гошће цалају, пију нам последње залихе кафе, очекују барем печену гибаницу, ако не мезе с крофнама. Боље ми је кући и да не долазим. Тако и свратим у кафану, јер видим да се тамо колегијум наставља, разуме се, на рецку. И ту схватим, у причи с колегама, да постоји *сйраишетија*. Нисам одједаред схватио на шта циљају, треба времена да човек све разуме и схвати.

И ето ме, два дана касније, у радно време дреждим поред Лепенице, на Ђуприји, одакле се добро види зграда крагујевачке општине и, нешто издвојенија, чатмара с решеткама око које шеткају пандури. Нисам побегао с посла, него сам на стражи. Пратим ситуацију. Кад, на пример, сељаци крену с пијаци према општини, то је добар знак. Ако крену радници, не ваља, они ће због нечега да се буне и дан је пропао. Али, сељаци и трговци су знак да ваља бити приправан.

Задужио сам Симу, најгорег ђака у одељењу, да надгледа Јована Ђатића званог Мечка. Тако смо га прозвали јер личи на купу - као да је пласт сена, изокренут одозго. Глава - чутурило, али се од врата наниже шири балон који му салом пада све до крофнастих бутина. Због дебљине и не носи панталоне, него халате, као да је источњачки паша. Мечка се увек зноји, на врућини и мразу. Он је општински хазнадар, код њега се сливају паре од пореза. Мечка га зовемо и због грубе нарави. Због такве нарави је и постављен на то место. Брани сав смисао постојања српске државе у миру, а смисао је у наплаћеном народном порезу који, после, држава троши како јој се ћефне, то јест, на себе и своје људе, трудећи се да противнике, неподобне и оне који су процењени као некорисни (рецимо, ми, професори), закине. Постоји једна једина прилика да се и у таквој држави човек побрине за себе, ако пронађе добру стратегију. И ево, Симе, трчи и маше капом, на стотињак корака

од Лепенице, из уста му, због хладноће, избија парница:

- Учитеље! Има, има! Учитеље, била уплата!

Никако да га научиш да сам професор, а не учитељ. А с обзиром на то да су се његови доселили из Сјенице, у вокативу не одустаје од завичајног „е“. Пријатеље, учитеље! Брже-боље, са Ђуприје дајем знак колегама, машући им шеширом, и ето Гргура Вујића и Вулета Паштрмца трче из ушерице коју називамо гимназијом, све прескачући тарабе, сва тројица се сјурјујемо ка општини, то јест ка хазнадару и његовој решеткама заштићеној ћелији. Ту наступа Гргур Вујић - ем рођени Крагујевчанин, ем лижисахан, на лебац да га мажеш. Он, за разлику од краткофитиљнога Паштрмаца, уме с влашћу. Вуле је с нама због свог славног оца, да види власт да нисмо репа без корена. Он не би требало да говори, јер, ако се разгорови, ништа од стратегије. А Гргур уме да приђе, да се поклони, да буде учтив, да пита за здравље, да узгред, као, помене како је госпођа Радица, Мечкина жена, данас на прозор метнула дивно цвеће. Али, Мечка се не да тако лако савладати.

- Оставите се тога - вели. - Него, којим добром?

Зна да добром није, све зна, само се прави да не зна.

- Ми смо - вели Гргур, - молићу лепо, господине благајниче, дошли да вас замолимо за једну услугу.

- Ви опет исто - вели Мечка кроз решетке, гледајући нас испод ока, бришући са капка зној, иако ми цупкамо од хладноће. Очито, његова пећ у канцеларији је нагопљена до белог усијања, док се ми напољу мрзнемо. Слатка је власт у овако мекерној земљи: једино те она може загрејати!

- Немојте тако, господине благајниче. Имамо дечицу, и нама стиже Божић. Добили сте, ето, јутрос порез, па бисте могли гимназијску аконтационо признаницу да примите као готовину. Да обрадујемо цвет наше културе за светле Божићне предстојеће празнике.

Мечка ни да чује. Љут, сигурно се свађао са својом госпа Радицом, сви знају да га она не ферма и да је с њим само због тога што Мечка има уносно место - код њега се слива народни берићет.

- Докле, бре, голофусковићи и нерадници! - грми он иза решетка, а ми се обзиремо да не чују жандари, може бити и грђег белаја од ове наше драмоте. - По целе дане лочете у кафанчинама, чему ви децу да нам научите! Да се ја питам, све би вас требало на ланцу држати! Каква плата! Свака глиста кориснија је од вас, барем земљу мрви и припрема за сетву! Марш одавде одакле сте и дошли!

И још нам показује непристојан гест, до лакта, ако ме разумете. Вуле Паштрмац креће да се бије, али шта Мечки можеш кад је заштићен решеткама и дуплим, замандаљеним калаузима? *Пројаге сйраишетија*, кажем ја Гргуру који покушава да умири Паштрмца. Уосталом, лако је Паштрмцу, наследио је онакву кућу и имање од оца Амице, може да живи и само од станарине...

Зато следи резервни план наше стратегије. Гргур следећих пар дана залази код Мечкиних познаника и родбине - покушавајући да их ко-

сне, како би они утицали на благајника. Али, Мечка остаје неумољив. Он вели да неће ризиковати службу због гологузије. Држава дугује, нек држава и плаћа своје дугове, није он држава, он само порез од сељака и трговаца прима, никоме ништа нема права да дели. И још додаје народне мудрости на ту тему. *Дружба је дружба, а служба је служба. Љубав за љубав, а сир за сире*.

НА КОЛЕГИЈУМУ у кафани, напакон, Гргур позива професора музике Цанета Бојића. Цане не жели да дође на колегијум, мука га је приволети.

- Ти си нам последња шанса - вели Гргур. - Докле ја да вам будем последња шанса, дојадило. Задужите другог!

- Нема другог. - Радите додатне послове - вели поучно Цане. - Ево, ја свирам *ћемане* по кафанама, снађите се док не буде исплате.

- Сви радимо додатне послове - каже скрушено професор књижевности Сава. - Ђура Јакшић је малао по црквама и кућама, Каћански је држао митинге, ти свираш по кафанама, колега Златић коље по кућама, то јест помаже тасту, месару, о свињокољима, а ја за штампару Перу Зорића под псеудонимом пишем романе у наставцима.

- Ти си аутор „Везирове мајке“ - забезекнуто питају и Гргур и Цане.

- Не - вели Сава - То је писао професор Мићкић, пре мене. А ја сам писац „Везирове хануме“, то вам је наставак.

Зорић га убедио. Професори овде под псеудонимима пишу романе у наставцима, изашли су „Везирова мајка“ и „Везирова сестра“, а на професора Саву је ред да напише „Везиру хануму“. Све су оне, разуме се, Српкиње, принуђене да под Турцима раде разне получасне ствари. Као и ми, цвет српске културе, под домаћим Турцима. Сваке недеље Зорић штампа следећу свеску коју продаје по грош, народ сузе рони за Српкињама, упропашћеним по турским харемима. Иако се Сава трудио, није успео да потуче рекорд у продаји који је начинила „Везирова сестра“, јер је та прича освојила срца свих Крагујевчана - о сестри коју је потурчени везир препознао у султановом харему. Међутим, додатни послови нису могли да буду основни извор породичних прихода. Зато је Цане, као неостварена љубав Мечкине жене, остајао последња нада *сйраишетије*.

- Не могу више, људи - уздисао је Цане, тврдећи пазар. - Сваки човек има крајњу границу исцрпљености, после које... Цео дан губим, после не могу да свирам. Разне глупости причам, знате какве су жене, те циле, те лале...

- Не радиш то само због себе - говорио је, подбрцкујући се, Паштрмац - него за општу ствар! Скупићемо ти неку крајцару да ниси на губитку.

Напакон, све би се некако уредило. Општина би добила порез, ми аконтацију, а Мечкина жена оно што је нама показивао, до лакта, њен муж. Сви задовољни. Стратегија успела.

О Божићу, 1932. године, у Крагујевцу, Јеленко Мишровић, пензионисани професор Крагујевачке гимназије

megabelt OR
Kneza Mihaila 106, Kragujevac

radno vreme od 8h do 19h

SVE VRSTE REMENJA (Optibelt, Borovo, Good Year, Sava, Unibelt...) klasično klinasto remenje, nazubljeno, polu-v P/PH remenje, transportno remenje, sintetičko remenje, zupčasto remenje, varijatorsko remenje, šestougaono remenje, okruglo remenje, extremultusi...
SVE VRSTE GUMA (Michelin, BF Goodrich, Tigar, Kleber, Continental, Barum, ...) Ulja, auto delovi i autokozmetika...
Telefon 325-236

ОДВАЈЕ

ДРАГАН БЕЛОГРИЋ, глумац:

- Хрватска и краљеви имају везе исто колико Шведска и бурека. Али, ето, Хрватска има серију о својим краљевима, а Србија нема серију о Немањинима.

ИНДИРА РАДИЋ, фолк певачица:

- Аутори песама не обазире се на кризу, већ терају по својој и не спуштају цене, а ја као певач не могу људима да чупам душу и отимам из цепа, кад знам да немају.

МИЛАН БАЧЕВИЋ, министар рударства:

- Ако су Кинези успели да реше проблем своје три клисуре, највећег хидроенергетског система на планети, како не би могли Мораву.

НЕДА УКРАДЕН, певачица:

- Мушкарци који су моји вршњаци траже клинке од двадесет година, а мени не пада на памет да бијем битку са младошћу, тражим деду за моје унуче.

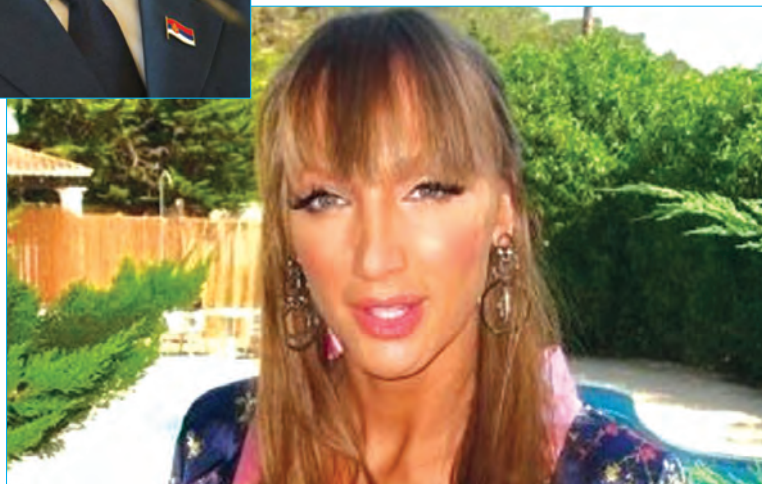

ИВИЦА ДАЧИЋ, премијер:

- Како се ја зovem? Ивица! А шта то значи? Значи да сам стално на ивици. И Србија је стално на ивици. То је моја судбина.

БОЈАН ТОМОВИЋ, млади певач:

- Лош као клинац био сам залуљен у Лепу Брену, а и сад ми прораде лептирићи кад јој видим дуге ноге и плаву косу.

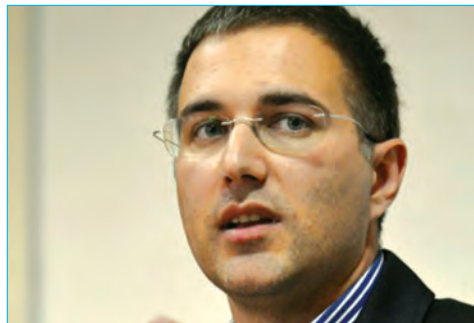

ГОГА СЕКУЛИЋ, певачица, не може да прежали покојног мужа:

- Он је желео да имамо потомство, а ја сам сматрала да за то има времена. Жао ми је што немамо децу, али свакако планирам да се у будућности остварим као мајка.

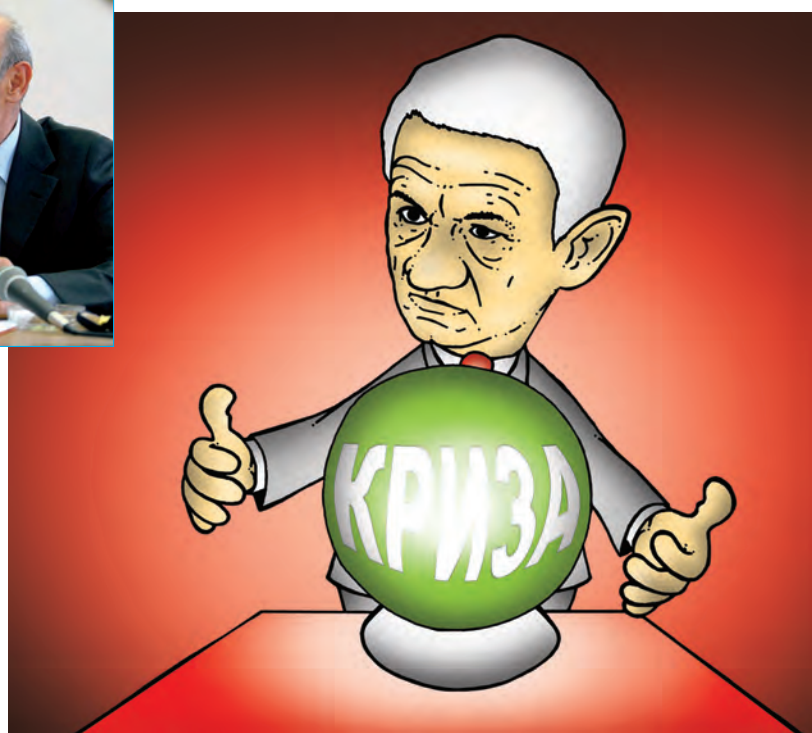
НЕБОЈША СТЕФАНОВИЋ, председник Скупштине Србије:

- Вучић је, поред тога што је председник СНС, и неко ко је крстио моју ћерку. За мене не постоји дилема ко би ме водио у будућност, мој глас увек иде њему.

СВЕТЛАНА РАЖНАТОВИЋ, певачица, поводом веридбе њеног седамнаестогодишњег сина:

- Вељко и Маша су толико заљубљени да се вере сваких пет минута. Ишла сам са Вељком да за Машу изаберемо веренички прстен.

Карикашџура Горан МИЛЕНКОВИЋ

ВИЦОТЕКА

Пјесник

Гостује Мујо на босанској телевизији и водитељ га пита:

- Ви сте пјесник?
- Да, ја сам пјесник.
- Аmater?
- А матер није, она је домаћица.

- Ма, престани да ме запиткујеш, Ђокице!

Министри

Пита премијер Србије премијера Швајцарске:

- Како ви имате министарство морепловства, а немате море?
- Овај му одговори:
- Исто као што ви имате министарство финасија, а немате пара.

Променљива формула

Формула за добар и успешан брак гласи - 3К. У преводу: Кухиња, Каса, Кревет.

Међутим, неки мушкарци временом је промене у: Кафана, Кладионица, Комшиница. С друге стране, неке жене је промене у: Куповина, Козметичар, Колега.

Имена

Пита син мајку:

- Мама, зашто се моја сестра од тетке зове Ружа?
- Зато што твоја тетка воли руже.
- А зашто се моја сестра од ујака зове Дуња?
- Зато што твој ујак воли дуње.

Алуминијум

Полаже цига возачки испит и члан комисије га пита:

- Какав је ово саобраћајни знак?
- Па, алуминијумски - каже цига.
- Ма, не питам те од чега је, већ шта значи?
- Па, мени лично много значи - одговори цига.

Пратња

Пијаног човека прате свирачи из кафане. Гледа га поп и добаци му:

- Е, несрећо једна, зар да те такви прате?
- Попе, боље овакви него ти!

Вијагра

Ушао деда у апотеку и тражи пакет вијагре. Млада, згодна апотекарица у краткој сукњи пење се уз мердевине да дохвати кутију. У том ће деда:

- Госпођице, хвала, не треба - до бабе је.

Горан Миленковић

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО „ТРГОВИНА 22“,
А. Д., КРАГУЈЕВАЦ, ОБЈАВЉУЈЕ

ОГЛАС

О ПРОДАЈИ ПОСЛОВНОГ
ПРОСТОРА У КРАГУЈЕВЦУ

Продаје се пословни простор у Крагујевцу у Улици Краља Александра I Карађорђевића број 137, површине 57 м². Поступак продаје спроводи се прикупљањем писмених понуда за куповину.

Понуда за куповину мора да садржи износ купопродајне цене као и рок – динамику њене исплате.

Минимална понуђена цена мора износити 80.000 ЕУР-а. Понуде које садрже нижу цену од наведене неће се разматрати.

Предност при избору имаће учесник на огласу који буде понудио највећу цену и најповољније услове плаћања.

При истим понуђеним условима куповине, предност има садашњи закупца пословног простора који је предмет продаје.

Сви трошкови који се јаве у овој трансакцији (порез на пренос апсолутних права, трошкови овере уговора о купопродаји...), падају на терет купца.

Писмене понуде за куповину могу се достављати:

- препорученом пошиљком на адресу: „Трговина 22“, а.д., 34000 Крагујевац, Улица „19. октобра“ број 2,
- непосредном предајом понуде у затвореној коверти овлашћеном раднику за пријем поште на адреси Друштва.

Без обзира на начин достављања понуде, на коверти треба да стоји назнака: „Понуда за пословни простор – не отварају“.

Рок за достављање понуда је 7 дана од дана оглашавања. Понуде ће се разматрати у року од 7 дана од дана истека рока за достављање, без присуства понуђача.

Непотпуне и неблаговремене понуде неће бити разматране. „Трговина 22“, а.д., задржава право да не врши избор по овом огласу, без навођења разлога зашто то чини.

„Трговина 22“, а.д., задржава и право да након отварања понуда позове најповољније понуђаче на завршно надметање.

За додатна обавештења као и за најаву разгледања простора можете нас контактирати путем телефона 064/867-53-55.

Мали огласи

МАТЕМАТИКА, механика, физика (сви узрасти). Часови у току школске године и при-премна настава за упис у Мате-матичку гимназију (СМ) и пола-

нгање мале матуре. Студенти (припрема колоквијума и јануар -2014.г). Пријемни (више и високе школе, факултети и војна академија – посебан програм). Велика матура. Такмичења. Тел: 034-360-202, 063-77-11-002. Арсић. harsic@gmail.com
ТРАЖИМ стан у Ресави. Тел: 064-18-90-165.

Дана 21. јануара 2014. године, навршава се 40 дана од смрти наше драге

Јелене
Максимовић
Ћупурдија
1933 - 2013.

Тога дана на Бозман гробљу у 11 сати даваћемо четрдесетодневни помен.

Позивамо све који су је волели да присуствују овом тужном чину.

Унуци Сава и Владимир, син Александар и снаја Јурса

Владимир
Зечевић

2. 5.1984 – 20. 1. 2005.

из Гунцаца

Већ је девет година како те нема. Анђелија је порасла, стално пита где је Ујко, љуби твоју слику, дозива, али тебе нема. Ниси ту ни твоју Јецу да заштитиш, мајку загрлиш, а малу Анђу пољубиш. Мајка је немоћна, како даље без тебе. Са собом си однео мир, срећу, безбрижност. Живимо да бисмо те се сећали.

Твоји најмилији

Наша драга

Мирослава
Живорада
Ракић

11.05.1945. – 06.01.2014.

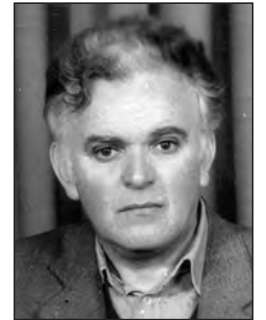

Упокојила се у Господу у 69. години. Опело и сахрана обављени на Варошком гробљу у Крагујевцу 8. јануара 2014. године.

Супруг Ратомир Арсић,
син Бранко, снаха Александра,
уници Милена и Тодор, брат Радмило, снаха Драгица и остала родбина

ТУЖНО СЕЋАЊЕ
2004 – 2014.

Пантић
Александар
Аца

Навршава се десет година велике туге и бола од када си заувек отишао тихо, онако како си и живео.

Све што је добро и племенито имало је твоје срце. Поносна сам што сам те имала, а бескрајно тужна што сам те изгубила. По добру ћу те памтити и од заборава чувати.

Твоја супруга Љиљана

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе
Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине
Служба за заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

О ПОДНЕТОМ ЗАХТЕВУ
ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ
ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ЗАТЕЧЕНОГ
СТАЊА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине обавештава јавност да је носиоца пројекта „ТЕЛЕКОМ СРБИЈА“ а.д., ул. Таковска бр. 2 из Београда, поднео захтев за одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја затеченог стања на животну средину ПРОЈЕКТА – базе станице мобилне телефоније „KG 02/ KGH 02/ KGU 02 Крагујевац I“ на кп.бр. 3909 КО Крагујевац 3, у улици Срете Младеновића бр. 3., на територији града Крагујевца.

Увид у податке и документацију из захтева носиоца пројекта, може се извршити у просторијама овог органа – Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, канцеларија број 326, Трг слободе бр. 3, у периоду од 16.01.2014. до 27.01.2014. године, у времену од 9-12 часова. Уз захтев су приложени Извештај о испитивању електромагнетног зрачења и Стручна оцена оптерећења животне средине у локалној зони базе станице мобилне телефоније „KG 02/ KGH 02/ KGU 02 Крагујевац I“, израђена од стране овлашћеног правног лица лабораторије „W – line“ из Београда.

У року од 10 дана од дана објављивања овог обавештења, заинтересована јавност може доставити мишљења о захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја предметног пројекта на животну средину овом органу.

Овај орган ће у року од 10 дана од дана истека рока из става 3. овог обавештења донети одлуку о томе да ли је за предложени пројекат потребна процена утицаја на животну средину, о чему ће благовремено обавестити јавност.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе
Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине
Служба за заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

О ПОДНЕТОМ ЗАХТЕВУ ЗА
ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ
ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ЗАТЕЧЕНОГ
СТАЊА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине обавештава јавност да је носиоца пројекта „ТЕЛЕКОМ СРБИЈА“ а.д., ул. Таковска бр. 2 из Београда, поднео захтев за одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја затеченог стања на животну средину ПРОЈЕКТА – базе станице мобилне телефоније „KG 50 KGU 50 Теферич“ на кп.бр. 8692/2 КО Крагујевац 1, МЗ Теферич., на територији града Крагујевца.

Увид у податке и документацију из захтева носиоца пројекта, може се извршити у просторијама овог органа – Градска управа за послове локалне самоуправе и опште управе, Секретаријат за грађевинарство, урбанизам и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, канцеларија број 326, Трг слободе бр. 3, у периоду од 16.01.2014. до 27.01.2014. године, у времену од 9-12 часова. Уз захтев су приложени Извештај о испитивању електромагнетног зрачења и Стручна оцена оптерећења животне средине у локалној зони базе станице мобилне телефоније „KG 50 KGU 50 Теферич“, израђена од стране овлашћеног правног лица лабораторије „W – line“ из Београда.

У року од 10 дана од дана објављивања овог обавештења, заинтересована јавност може доставити мишљења о захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја предметног пројекта на животну средину овом органу.

Овај орган ће у року од 10 дана од дана истека рока из става 3. овог обавештења донети одлуку о томе да ли је за предложени пројекат потребна процена утицаја на животну средину, о чему ће благовремено обавестити јавност.

Дана 19. јануара 2014. године навршава се годину дана од смрти наше драге

Горице Гвозденовић

2013 – 2014.

Никада те нећемо заборавити.

Син Немања и
супруг Иван

Дана 22.01.2014. године, у 11 сати, на Варошком гробљу, даваћемо годишњи помен нашој драгој и вољеној

Милка Станковић-Милкица

Саткана од љубави према теби и поштовању твоје племенитости и доброте прође ова година туге и бола. Сјај пламена твојих зелених очију вечно ће пратити кораке нас, који те неизмерно волимо.

С поштовањем: ћерке Олга и Војка,
зет Дејан и уници Милош и Ђорђе

СКАНДИНАВКА

214	ГЛАВНИ ТОН ДИЈА-ТОНСКЕ СКАЛЕ	ВРШИОЦИ НАЈТЕЖИХ КРИВИЧНИХ ДЕЛА	РАДНИК, КУЛУЧАР	"ТЕЧАЈ ЗА СТРУЧНО ОБРАЗОВАЊЕ"	УЗВИК БОЛА	ВАРОШИЦА КОД КРАГУЈЕВЦА	ЖЕНА КОЈА ВРШИ АНИМАЦИЈУ	ЖУРНАЛИСТ
РАВНО СТОПАЛО (ТУР.)								
ОЗАРЕНО СВЕТЛОМ								
ШПАНСКИ СЛИКАР ХУАН					"ТЕКСТИЛ ИНДУСТРИЈА ВРАЊЕ"	ГЛАСАН СМЕХ		
ПОЛИТРА (ПОКР.)				НАРОД У РУСИЈИ				
ПОСЕБАН, ОСОБЕН				ВРСТА КУЊНИХ ОГРТАЧА				
"АМПЕР"		ВРБА ЦРВЕНКАСТЕ КОРЕ						
СУСЕДНА СЛОВА АЗБУКЕ			ЗАВЕШТАЛАЦ ОРГАНА					
ЗАНАТЛИЈА КОЈИ ШРЕСВЛАЧИ НАМЕШТАЈ			ПОНОВНИ ДОЛАЗАК					ПРАВИТИ СНИМАК
МИРИС					"КОЊСКА СНАГА"	НЕШТО ШТО ЈЕ СТАРО		
	НАШ ВЕР. ПРАЗНИК							
ОПЕРСКА ПЕВАЧИЦА МАРИЈА								
УДАРАЦ СА УГЛА ТЕРЕНА У ФУДБАЛУ						САСТАВНИ ВЕЗНИК		
						ЛОКСАТ, ТРЕМ (ТУР.)		
ПАПИН ГОДИШЊИ ПРИХОД					МАРИБОР	ФАБРИКА КАМИОНА		
					ПЛАНИНА У СРБИЈИ			
ИМЕ ГЛУМИЦЕ И ФОТО МОДЕЛА КАСТЕ								
НЕНАДА-РЕНОСТ								
БРИНУТИ КОГА								

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: пен, сви, еак, ури, дат, оса, н, монада, ири канал, мелодија, киноман, и, волани, столетан, који, ок, опе, хрид, ровер, то, етимолог, н, химино, ик, таг, р, лупетање, афинитет, цајтноти.
БЕЛА УКРШТЕНИЦА: геолози, окд, дар, разрада, крволок, ато, ев, п, накот, изис, љу, лат, кср, учитати, ла, ривс, асигнат.
УКРШТЕНЕ У САЉУ: слоган, ђовани, артист, вратна, вођице, нитрат, морнар, мецена, центри, погром, игуман, циција, распоп, опруга, царица, сартид, портир, нарцис, витраж, текери, сеанса, жандар, кумане, гусани.
АНАГРАМ: тренутак истине.
СУДОКУ: а) 796-315-428, 845-762-391, 231-489-567, 364-851-279, 978-624-135, 512-973-684, 457-238-916, 629-147-853, 183-596-742. б) 547-831-629, 621-974-583, 983-562-417, 275-348-961, 839-126-745, 416-759-832, 764-215-398, 392-487-156, 158-693-274.

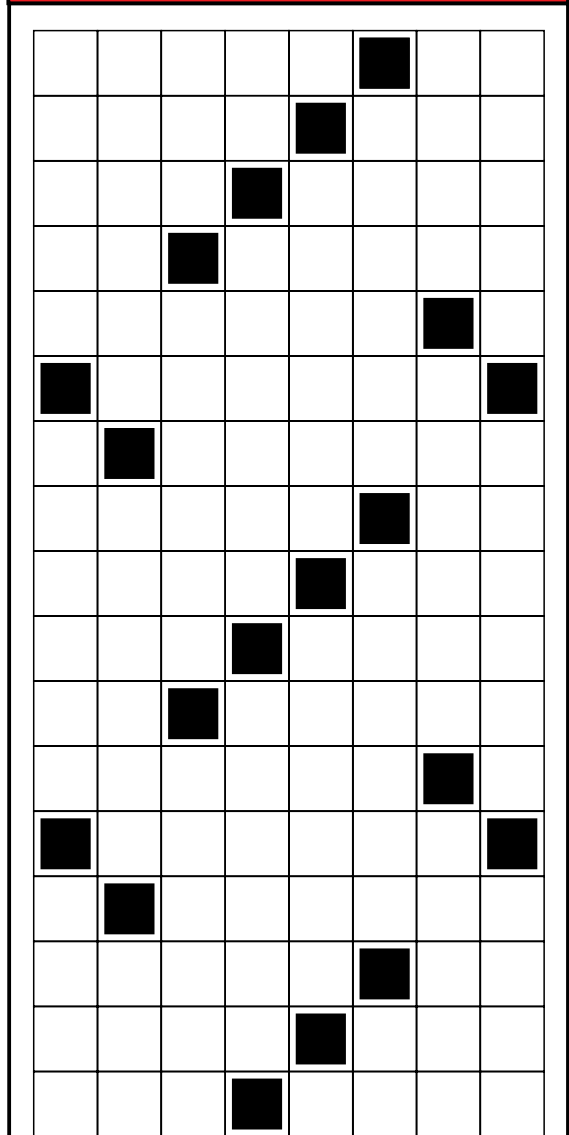
БЕЛА УКРШТЕНИЦА

	1	2	3	4	5	6	7
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							

ВОДОРАВНО: 1. Болесно душевно стање (0), 2. Римски племић (0), 3. Врста рибарске мреже (0), 4. Половине, полутке - Евентуално (скр.) (1), 5. Утицати у другу реку (0), 6. Којадин одмила - Плочица у китовим устима (1), 7. Хвалоспев - Лако ломљив (1), 8. Име глумице Рајдер (0), 9. Страна негација - Делови пута (1), 10. Политра (покр.) - Екипа (1), 11. Врста пецива - Аутоознака за Аустрију (1).

УСПРАВНО: 1. Војни чин (0), 2. Извршиоци (0), 3. Становник Италије - Анатоли Франс (иниц.) (1), 4. Група морских риба необичног изгледа - Злато (фран.) - Литар (озн.), 5. Град на Криму - Ампер (озн.) - Бич с куглицама, камција (2), 6. Почети тетурати (1), 7. Особа која наслеђује особине од предака - Име глумице Томпсон (1).

МОЗАИЧКА

ВОДОРАВНО: АЛ, АКТА, АНК, АТИНА, БАЛТИК, БР, ДЕ, ДИОДА, ДИРЕК, ЗАТО, ИВОШЕВ, ИТИРАЗ, ЈАТ, ЈИРГЕН, КАРТЕЛ, КРЕ, МИРА, НОА, ОВАКО, ОПА, ОРАТОР, ПАС, ПЛОД, ПРОЈА, РЕ, СМИТ, СТИД, ТО.
УСПРАВНО: АЗОРИ, АМАНЕТ, БРОЈ, ВОДНИК, ИВОРИТ, ИКО, ИТА, ИТАЛИК, КЛОЗЕТ, КОСА, ЛИТАР, НО, ОГРАДА, ОДАН, ОДСЈАЈ, ПИ, ПРАШАК, ПРОРЕД, РАБОТА, РЕДАК, РЕКТОР, СВЕТЛА, ТАПЕТИ.

МАГИЧНИ ЛИК

СЛОВИ: А, ВИ, Е, ЗАМ, ЈА, ЈА, КА, МА, МАН, МИ, НАР, НИ, НИ, НО, О, ОП, ПИ, РО, ТА, ТЕ, ТИ, ШТЕ, ШТИ.

ВОДОРАВНО И УСПРАВНО:
 1. Општински радник,
 2. Донети штенад на свет,
 3. Уживалац етера,
 4. Љубитељ вина,
 5. Веровање у духове (лат.),
 6. Јапански возач формуле 1, Јукио.

	1	2	3	4	5	6
1						
2						
3						
4						
5						
6						

СУДОКУ

НИВО ТЕЖИНЕ: ●●○○						НИВО ТЕЖИНЕ ●●●○○					
8			2			3					
		9		8		2	6	4			
1				3	6		9				
4		3				9					
	8			2			1				
		7					8		6		
	4		7	5					3		
3	7	5		4		1					
	2				8	4					
			7						6		
			3	4						1	
	1				8		4	5			
9	3	1						7			
				8							
	7						4	2	9		
4	6		9					3			
1				6	3						
	5							6			

НАЈБОЛЈЕ СЕНЕ СТАНОВА!

Dvosobni stanovi i stanovi na 5. i 6. spratu
za samo 833 evra/m² + PDV.

SAMO
833 €/m²
+PDV

GRATIS
garažno
mesto

SLATKI PAKET
ZA USELJENJE
10kg ČOKOLADE
NA POKLON

• **SMALLVILLE** •
Kragujevac

Prodaja i informacije: +381 34 635 2641
info@smallville.rs, www.smallville.rs

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ
од 16. до 22. јануара

Четвртак 16. јануар

Време	Програм
20.00	Стање ствари
07.00	Јутарњи програм
08.30	Цртани филм р.
09.00	Вести
09.05	Музички програм
10.00	Серија р. □
11.00	Серија р. □
12.00	Вести
12.05	Кухињица
12.35	Кућица у цвећу р.
13.00	Музички програм
14.00	Комунални сервис р.
15.00	Цртани филм р.
15.30	Вино и виноградарство р.
16.00	Вести
16.05	Серија р. □
17.00	Мозаик
18.00	Серија □
18.50	Хит дана
19.00	Хроника 1
19.30	Цртани филм р.
20.00	Стање ствари
21.00	Серија □
22.00	Хроника 2
22.30	Атлас
23.30	Вести
00.05	Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Петак 17. јануар

Време	Програм
07.00	Јутарњи програм
08.30	Цртани филм р.
09.00	Вести
09.05	Музички програм р.
10.00	Серија р. □
11.00	Серија р. □
12.00	Вести
12.05	Кухињица
12.35	АБС шоу р.
13.00	Музички програм
14.00	Стање ствари р.
15.00	Цртани филм р.
15.30	Атлас р.
16.00	Вести
16.05	Серија р. □
17.00	Моја Шумадија
18.00	Серија □
18.50	Хит дана
19.00	Хроника 1
19.30	Цртани филм
20.00	Документарни програм
20.30	Нокаут
21.00	Серија □
22.00	Хроника 2
22.30	Серија □
23.30	MegaFon Music
00.00	Вести
00.35	Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Субота 18. јануар

Време	Програм
19.00	Хроника 1
09.00	Вести
09.05	Цртани филм
10.00	MegaFon Music р.
11.00	Путујуће приче р.
12.00	Вести
12.05	Сеоски учитељи р.
13.00	Кућица у цвећу
13.30	Fashion files
14.00	Shopping avantura
15.00	Документарни програм
16.00	Вести
16.05	Филм р. ■
18.00	Документарни програм р.
18.30	Нокаут р.
18.50	Хит дана
19.00	Хроника 1
19.30	Цртани филм
20.00	Лек из природе
20.30	Илузиониста
21.00	Концерт р.
21.50	Хит дана
22.00	Хроника 2
22.30	АБС шоу
23.00	Филм ■
00.00	Вести
01.00	Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Недеља 19. јануар

Време	Програм
12.05	Шумадијски праг
09.00	Вести
09.05	Цртани филм
09.35	Све о животињама р.
10.00	Документарни програм
11.00	Кућица у цвећу
11.30	Лек из природе р.
12.00	Вести
12.05	Шумадијски праг
13.00	Агроревник
13.30	Кућица у цвећу
14.00	Кошарка: Раднички - Игокеа
16.00	Вести
16.05	Филм ■
18.00	Путујуће приче
18.30	Пливање за Крст часни
19.00	Хроника 1
19.30	Цртани филм
20.00	Стаклено звоно
20.30	Све о животињама
21.00	Концерт
21.50	Хит дана
22.00	Хроника 2
22.30	Култура
23.00	Филм ■
00.00	Вести
01.00	Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Понедељак 20. јануар

Време	Програм
19.30	Спортски преглед
07.00	Јутарњи програм
08.30	Цртани филм
09.00	Вести
09.05	Музички програм р.
10.00	Серија р. □
11.00	Серија р. □
12.00	Вести
12.05	Кухињица
12.35	Стаклено звоно р.
13.00	Музички програм
14.00	Shopping avantura р.
15.00	Цртани филм р.
15.30	G.E.T. Report
16.00	Вести
16.05	Серија р. □
17.00	Мозаик
18.00	Серија □
18.50	Хит дана
19.00	Хроника 1
19.30	Спортски преглед
20.00	Спортска галаксија р.
21.00	Серија □
22.00	Хроника 2
22.30	Серија □
23.30	Нокаут
00:00	Вести
00:05	Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Уторак 21. јануар

Време	Програм
20.00	Жива црква
07.00	Јутарњи програм
08.30	Цртани филм
09.00	Вести
09.05	Музички програм р.
10.00	Серија р. □
11.00	Серија р. □
12.00	Вести
12.05	Кухињица
12.35	Агроревник р.
13.00	Музички програм
14.00	Спортска галаксија р.
15.00	Цртани филм
16.00	Вести
16.05	Серија р. □
17.00	Мозаик
18.00	Серија □
18.50	Хит дана
19.00	Хроника 1
19.30	Цртани филм
20.00	Жива црква
20.30	Суграђани
21.00	Серија
22.00	Хроника 2
22.30	Серија
23.30	Гледајте сад ово
00.00	Вести
00.05	Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Среда 22. јануар

Време	Програм
20.00	Комунални сервис
07.00	Јутарњи програм
08.30	Цртани филм
09.00	Вести
09.05	Музички програм р.
10.00	Серија р. □
11.00	Серија р. □
12.00	Вести
12.05	Кухињица
12.35	Култура р.
13.00	Музички програм
14.00	Жива црква р.
14.30	Суграђани р.
15.00	Цртани филм р.
15.30	Fashion files р.
16.00	Вести
16.05	Серија □
17.00	Мозаик
18.00	Серија □
18.50	Хит дана
19.00	Хроника 1
19.30	Цртани филм
20.00	Комунални сервис
21.00	Серија □
22.00	Хроника 2
22.30	Серија □
23.30	Вино и виноградарство
00.00	Вести
00.05	Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

■ филм □ серија

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs

ОДБОЈКА

СПАРТАК (С) - РАДНИЧКИ 3:1

Кикс на северу Бачке

СУБОТИЦА - Хала: СЦ „Дугова Шума“. Гледалаца: 200. Судије: Коларевић (Нови Сад), Радовановић (Сјара Пазова). Резултати по деоницама: 21:25, 25:17, 25:18, 25:17.

СПАРТАК (С): Кујунџић, Црњански 15, Јунић, Видаков (либеро), Јањић 18, Елезовић 1, Конкољ (либеро), Муџајиџија 13, Кеџман 13, Медвић, С. Илић 5, Стефановић.

РАДНИЧКИ: Ђировић 14, Премовић 4, Јовановић 3, Пројић, Перовић, Вуловић 15, Сивановић 1, М. Илић, У. Илић 8, Максимовић 8, Блајковић 4, Панићелић (либеро).

НЕНАДАНО лоше су почели 2014. годину одбојкаши Радничког и то на мечу на коме су, због сигурних игара на крају полусезоне, били проглашени великим фаворитом. Но, испоставило се да се тај епитет никако не може „прикачити“ уз ову и овакву екипу. Још једном је дошло до неразумљивог и неоче-

киваног пада у тону појединачно, касније целе екипе, а о некакој концентрацији и мотивацији да и не говоримо.

Почело је одлично. Први сет наговестио је да би Крагујевчани можда могли кући и са целим пленом. Играла су смирено, сигурно, држали конце добрим сервисом и солидним пријемом. Већ први одговор Суботичана донео је проблеме, најпре у другом, а нарочито у трећем сету. Код првог техничког тајм-аута изгледало је да је криза тренутна, гост је водио 8:4, но следећи удар био је одлучујући. За тили час уследила је серија лоших решења и реакција, па је Спартак лагано освојио веома битне бодове у борби за опстанак.

Следи „посластица“ за малобројне посетиоце одбојкашких утакмица у Крагујевцу, јер у наредном колу у „Језеро“ долази актуелни шампион и лидер првенства Србије, Црвена звезда.

М. М.

КУП СРБИЈЕ

Тешко са црно-белима

ОДЛОЖЕНИ двомеч четвртфинала Купа Србије, у коме се састају крагујевачки суперлигаш и Партизан, почео је синоћ првим дуелом у Београду. Реванш се игра 22. јануара у „Језеру“, а бољи састав имаће прилику да на фајнал-фору проба да освоји победнички пехар. Пропозиције веле да екипа која оствари две победе иде даље, у супротном одлучује најпре сет, затим поен количник, а у тоталном егалу игра се „златни“ сет.

Своје место у завршници, која је на програму 15. и 16. фебруара, већ су обезбедили Црвена звезда, Спартак из Љига и Рибница.

М. М.

WIENER ЛИГА (М)

11. КОЛО: Спартак (С) - Раднички 3:1, Војводина - Рибница 3:2, Јединство - Партизан Визура 0:3, Црвена звезда - Спартак (Љ) 3:1, Млади радник - Бердап 2:3.

Црвена звезда	11	10	1	30:5	30
Партизан Виз.	11	10	1	31:8	29
Војводина	11	8	3	27:16	22
Раднички	11	6	5	24:21	18
Рибница	11	5	6	23:22	17
Млади радник	11	5	6	20:24	15
Бердап	11	4	7	16:23	12
Спартак (Љ)	11	4	7	14:26	11
Спартак (С)	11	3	8	13:27	10
Јединство	11	0	11	7:33	1

12. КОЛО: Раднички - Црвена звезда, Рибница - Млади радник, Бердап - Спартак (С), Спартак (Љ) - Јединство, Партизан Визура - Војводина.

НАЈБОЉЕ ЕКИПЕ И ПОЈЕДИНЦИ

ОДРЖАН БОЖИЋНИ ТУРНИР КАДЕТКИЊА

Пехар Крагују

МЕЂУОКРУЖНИ Одбојкашки савез Крагујевца по седми пут организовао је Божићни турнир за кадеткиње. Учествовало је 12 екипа из Крагујевца и других градова Србије, а мечеви су се играли за викенд у хали у Великом Парку.

Пехар су освојиле девојчице прве екипе Одбојкашког клуба Крагуј, савладавши у финалу чачански Борац са 2:0, а у мечу за треће место Форма из Ужица истим резултатом била је боља од Јагодине.

Најбоља играчица по мишљењу жирија била је Дејана Лекић из Крагуја, а вене клупске другарице Анђела Кочановић и Милица Милуновић добиле су признања за нај блокера, односно примача.

М. М.

ОД ЧЕТВРТА ДО ЧЕТВРТА

СУБОТА

КОШАРКА (Ж): Раднички - Србобран, хала „Гордана Бојојевић“ (17.00)

КОШАРКА: Раднички - Итока (Александаровац), хала „Језеро“ (19.00)

ОДБОЈКА (Ж): Раднички - Ваљево, сала ОШ „Стијанислав Сремчевић“ (19.00)

ОДБОЈКА (Ж): Смеч 5 - Колубара (Лазаревац), хала „Гордана Бојојевић“ (20.00)

НЕДЕЉА

ОДБОЈКА: Раднички - Црвена звезда (Београд), хала „Језеро“ (18.00)

С. М. С.

СТРЕЉАШТВО

Ништа без Милутина

ЗЛАТ-НУ и ср-е б р н у медаљу у гађању ваздушним оружјем на 20. међународном такмичењу, одржаном прошле недеље у словеначком граду Русе, освојио је крагујевачки стрелац Милутин Стефановић.

СТЕФАНОВИЋ У ВРХУНСКОЈ ФОРМИ

Вредније одличје „оверио“ је другог дана сјајним резултатом од 629,4 „убијених“ кругова, светски вредним Гађао је готово без грешке, о чему говори чињеница да у финалу, у првих девет хитаца, није имао слабији скор од 10,5.

Али, највеће изненађење приредио је такође Крагујевчанин, млади Стеван Јовановић, коме је за свега 0,1 делова круга измакла бронзана медаља (пласирао се иза домаћег такмичара - Словенца). Ипак, овај резултат допринео је да репрезентација Србије освоји златну медаљу у екипној конкуренцији, испред националних селекција Мађарске и Словеније. Стеван Плетикосић, у овој конкуренцији, био је седми.

А Стефановић добро је гађао и првог дана турнира, где је у истој дисциплини, са резултатом у финалној серији од 206,7 кругова, освојио сребрну медаљу иза Мађара Шидија. Пре финала, иначе, био је први са 626,2 кругова. Стеван Јовановић је заузео 17. место, Стеван Плетикосић 20, а Милош Ивановић 21. позицију. Репрезентација Србије у екипној конкуренцији освојила је сребрну медаљу.

На овом међународном турниру у Словенији, иначе, учествовало је преко 300 стрелаца из 11 земаља.

Куп за младе

НОВИ Београд биће предсвојег викенда домаћин најбољим млађим јуниорима и кадетима у гађању ваздушним оружјем, у оквиру првог кола Купа Стрелачког савеза Србије, чија је организација поверена Стрелачкој дружини Земун центар.

На овом такмичењу учествоваће и најбољи млади стрелци крагујевачкој „Чика Мате“ у женској и мушкој конкуренцији.

С. М. С.

(Ж) СМЕЧ 5

- ЦРВЕНА ЗВЕЗДА

1:3

Сасвим добро

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: „Гордана Бојојевић“. Гледалаца: 100. Судије: Појовић (Краљево), Симоновић (Крагујевац). Резултати по деоницама: 13:25, 25:17, 16:25, 12:25.

СМЕЧ 5: Васојевић 7, Павловић 4, Брђовић 7, Бојанић (либеро), Швиковић 1, Бановић, Војнић-Пурчар 14, Пејронијевић 1, Каличанин 7.

ЦРВЕНА ЗВЕЗДА: Трњић 13, Јакшић, Чанак, Маринковић 1, Појовић 9, Хелић 6, Пушић (либеро), Миланковић 19, Новаковић 7, Кеџман 14, Лукић 2, Миловић.

САСВИМ добро прошла је крагујевачка екипа у сусрету са браниоцем титуле шампиона Србије. Један сет сасвим је довољан из дуела са далеко јачим ривалом, најпре као потврда својих могућности, а затим и као подстрек пред одлучујући период у борби за опстанак у елити.

Београђанке су повеле са 1:0 у сетовима, али је уследило општање које је брзо кажњено. Прорадио је сервис домаће екипе, помало и блок, те је тренер Ратко Павличевић извођењем из игре најбољих код резултата 16:8 практично признао губљење деонице већ код другог техничког тајм-аута. У наставку Звезда је показала снагу и доминацију, те је утакмица завршена очекиваном победом гошћи.

Следи још један, можда одлучујући сусрет у овој сезони. У наредном колу Смечерке су поново домаћини, а у госте стиже екипа која такође мучи исте муке око опстанка, Колубара из Лазареваца.

М. М.

ФУТСАЛ

ЕКОНОМАЦ КРЕНУО

За сада само тренинзи

ИГРАЧИ Економца почели су прошле недеље са припрема за наставак фудбалске сезоне.

Тренеру Ивану Божовићу, на првој прозивци, одазвали су се сви играчи осим Бразилаца Де Соузе и Данијела. Тренинзи ће се у овом периоду углавном одвијати у спортској хали „Језеро“, а планирано је и одигравање неколико контролних утакмица.

Наставак првенства је 8. фебруара, када ће „студенти“ дочекати Колубару из Лазареваца. Недељу раније Крагујевчани ће започети и учешће у домаћем Куп такмичењу.

Растанак са Фетичем

СЛОВЕНАЧКИ репрезентативац Алан Фетич, који је прошле године дошао у Економца, напустио је „студенте“ и вратио се у Хрватску. И то у клуб Ново време из Макарске, у коме је играо пре доласка у редове шеструког српског шампиона.

Фетич није бриљирао у Економцу, а што се ефикасности тиче уписао се у стрелце пет пута у домаћем такмичењу и два пута у Лиги шампиона.

С. М. С.

РУКОМЕТ

ЖРК РАДНИЧКИ

Дерби на премијери

НЕДЕЉУ дана пред званични почетак другог дела суперлигашког такмичења за даме, рукометашице Радничког одиграће први овогодишњи првенствени дуел. Наиме, у суботу их очекује заостали сусрет 9. кола, и то на гостовању тренутно првопласираној екипи Јагодине.

За викенд играће се још и утакмица Војводина - Наиса, а три дана раније, односно јуче, у такође одложеном дуелу сусрели су се Наиса и Јагодина.

В. У. К.

ФУДБАЛ

РАДНИЧКИ 1923 ОТПОЧЕО ПРИПРЕМЕ

Мало код куће, мало у Турској

ЗИМСКА пауза је окончана, те се од уторка фудбалери Радничког налазе на припремама за пролећни део шампионата Србије, који стартује 23. фебруара. Предвиђено је да се наредних двадесетак дана ради у Крагујевцу на стицању кондиције, у терани и спортској хали Хотела "Шумарице" и на стадиону "Чика Дача", а период од 2. до 14. фебруара проводи у Анталији, где би се одиграло и шест утакмица.

Ипак, пре свега тога, како у клубу истичу, ваља одредити тим са којим ће се кренути у борбу за опстанак у елитном друштву. По свему судећи, костур екипе ће остати на окупу, са Белићем је продужен

уговор до лета, а поред Симовића, Оташевића и Поркарија, који су већ отишли из табора "црвених", на "вратима" су и голман Шимић, Малинић и Марјановић, јер се на њих више не рачуна. Како је циљ да се списак расположивих играча сведе на максималних 25, кресање фонда играча је додатно могуће, али и довођење нових адута, најпре једног десног бека, пошто је од јуче стартовао прелазни рок. Уз то, рачуна се и да ће неко из омладинског погона заслужити шансу да се појави међу првотимцима.

Такође, у оптицају је и идеја продаје неког од тројице фудбалском тржишту интересантних играча, пре свега младог репрезентативца Ивана Петровића, али и Лазара Росића, односно Милоша Тинтора, коме уговор истиче крајем ове сезоне, да би се поправила финансијска ситуација у клубу, тачније дошло до новца за исплату постојећих дуговања и ангажовање појачања.

В. У. К.

Разговарао Вук Павловић

Прилика да дође до помирења у српском каратеу, изгледа да је коначно ишчезла оснивањем Српске карате Конфедерације од стране девет савеза и унија, која би требало да буде пандам Карате федерацији Србије, тренутно препознатом од стране Министарства омладине и спорта Србије као грански савез. Борба мишљења је тиме постала никад актуелнија, траже се једнака права за све, а две супротстављене стране удале су се једна од друге до крајњих граница.

Међутим, став Српске карате конфедерације, који нам преноси њен генсек Оливер Томић, јесте да је ово заправо једини пут којим се може доћи до решења, једнако доброг за све клубове и савезе, као и целокупан карате спорт у нашој земљи.

На основу Устава Републике Србије и Закона о спорту, основани су многобројни карате савези, што се нимало не разликује од праксе на европском и светском нивоу. Међутим, у последње две године јавио се огроман притисак од стране Карате Федерације Србије и Спортског савеза Србије да се сви остали домаћи карате савези угуше и забрани им се рад, како би наведена карате организација могла несметано да функционише.

То је и био главни мотив оснивања Српске карате конфедерације, са циљем да сви њени чланови имају једнака права, без разлике којој организацији припадају, те да спортисти који доносе медаље и представљају Србију на међународним такмичењима буду једнако третирали. Мислимо да таква идеја не може да буде ван интереса српског каратеа, већ само у служби његовог напретка, стварања здраве конкуренције и жеље да нас на свим такмичењима ван земље представљају најбољи каратисти - констатује Томић.

Ипак, многи тренутну борбу виде као наставак сукоба две интересне групе људи, од којих свака понаособ истиче само своје аргументе, легалност, односно масовност.

Знаете шта, ми сматрамо да су оба наведена аргумента на нашој страни, јер сами закони ове државе санкционишу сваки вид дискриминације, а Закон о спорту, кроз члан 101, изричито каже да „Национални грански савез може да буде само онај савез који окупља више од 50 посто званично регистрованих клубова...“ А то никако није случај са Карате федерацијом Србије, пошто на основу података из АПР и Министарства омладине и спорта тренутно има регистрованих близу 800 карате клубова у Републици Србији, од којих је мање од 150 удружено у

КАРАТЕ

ИНТЕРВЈУ: ОЛИВЕР ТОМИЋ, ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР СРПСКЕ КАРАТЕ КОНФЕДЕРАЦИЈЕ

Уједињени, али - како

Карате федерацију Србије, док су сви остали клубови чланови других исто тако званично регистрованих карате савеза у Србији.

Јесте ли, тим поводом, имали контаката са ресорним Министарством, какве су ту реакције на вашу иницијативу?

Од како су, 27. марта 2013. године у Београду, сви представници званично регистрованих карате савеза и федерација у Србији, осим Карате Федерације Србије, донели одлуку о оснивању Српске карате конфедерације, три пута смо се састајали са представницима Министарства омладине и спорта, изложили своје ставове и дали предлоге за решавање проблема каратеа у Србији. Стекли смо утисак да Министарство жели да дође до уједињавања каратеа у нашој земљи, јер и њима одговара да постоји јединствена организација.

Међутим, на другом састанку били су присутни и представници Карате Федерације Србије, који су изнели свој став по овом питању и остали на становишту да може да дође до уједињења, али само под њиховим руководством и њиховим правилима. Овај њихов предлог нисмо могли да прихватимо, пошто већина клубова у Србији нису чланови Карате федерације Србије и учествују у систему такмичења који се разликује у такмичарским правилима и дисциплинама.

Значи, неког конкретнијег помака у договорима још увек нема.

За сада не, али је зато настала

знатно боља сарадња на релацији свих карате клубова и савеза у оквиру Српске карате конфедерације. Такође, позитиван помак је и чињеница да је министар омладине и спорта Вања Удовичић честитао Ивану Занфировићу, чланици ЈКА Шотокан федерације, освајање бронзане медаље на Светском првенству у Ливерпулу 2013, што говори да ће се убудуће сви спортски карате резултати исто вредновати од стране Министарства, као и потез неких локалних самоуправа које су промениле свој однос финансијске помоћи према клубовима члановима СКК и сада их третирају попут клубова из Карате федерације Србије.

У реду, али како онда стићи до прихватљивог решења за све?

Договором, како другачије, и поштовањем закона ове државе. Ми немамо ништа ни против кога, само тражимо да се успостави једнак аршин за све. Баш онако како то Закон о спорту налаже.

Ако се то не узме у обзир, своја права остварићемо редовним путем преко надлежних органа, Заштитника равноправности грађана и Уставног суда.

До тада, Конфедерација наставља своје активности.

Наравно, и то све интензивније. Планирали смо да у овој години, тачније 27. априла, одржимо свесрпско првенство у каратеу. На њему очекујемо наступ преко три хиљаде такмичара у свим узрасним категоријама, а право учешћа имаће клубови и такмичари без обзира ком савезу или федерацији припадали. Жеља нам је да на овај начин Министарству омладине и спорта и Спортском савезу Србије јасно ставимо до знања са коликом масовношћу и којим квалитетом располажемо.

Такође, у оквиру матичног, ЈКА Шотокан савеза, чији сам председник, на сутрашњој редовној скупштини у Врњачкој Бањи, предложимо да се донесе историјска одлука што се тиче каратеа, о оснивању Акционарског друштва компаније ЈКА. Акционари ће бити клубови чланови ЈКА, чиме ће, сматрамо, бити превазиђен дугогодишњи проблем финансирања многих наших клубова.

ВАТЕРПОЛО

РАДНИЧКИ КОНТИКИ - ОРАДЕА 8:6

Пресудио - Злоковић

КРАГУЈЕВАЦ - Базен: СЦ „Парк“. Гледалаца: 900. Судије: Коризна (Пољска), Бендер (Немачка). Играч више: Раднички 7 (1), Орадеа 5 (2). Резултат по четвртинама: 1:1, 2:2, 2:2, 3:1.

РАДНИЧКИ КОНТИКИ: Рагић, Бурић, Б. Појовић, Вуксановић 1, Розенџал, Миличић, Ђурић 1, Басара 1, Злоковић 3, Ф. Филиповић, Марковић 1, Ђ. Филиповић 1, С. Појовић.

ОРАДЕА: Пијећловић, Кимџиану, Неџреан, Диакону, Киовсану 2, Појовићу 1, Алекса, Чуйић, А. Крецу, Дунка, Ђорђеску 3, Кагар, Д. Крецу.

НИМАЛО лако, али потпуно заслужено савладали су ватерполисти Радничког на свом базену румунску Орадеу - 8:6, чиме су убележили четврту победу у исто толико одиграних сусрета групе "Б" Лиге шампиона.

Нико се оволикој муци није надао, пошто су играли први и последњепласирани тим у групи, али Румуни нису тако мислили. Појачани голманом српске репрезентације Гојком Пјетловићем, те прошлогодишњим чланом "црвених" Војиславом Чупићем, пружили су велики отпор током целог меча и тек у последњој четвртини, срећом, посустали. За то је свакако био заслужан и учинак крагујевачког тима у одлучујућим тренуцима, посебно његовог члана Бориса Злоковића, стрелца два поготка којима је домаћин дефинитивно одмакао ривалу, што је потом само потврдио Срђан Вуксановић за недостижну предност од 8:5.

Пре тога скор је био у егалу, а у вођству смо били ми два пута (1:0, 5:3), али и гости (1:3).

Тренер Радничког, Дејан Јововић, по утакмици истакао је да је пауза узела маха, али и да је за-

довољан освојеним бодовима. - У претходном периоду смо ишли на подизање физичке спремности и нормално је да нам форма буде у паду. Имали смо доста промашаја на почетку утакмице који су увели нервозу у игру, али смо ипак успели да будемо прибрани када је најважније и освојимо важне бодове - рекао је Јововић.

Наставак евро пута "црвених" следи у Бреши, где ћемо 29. јануара гостовати истоименом италијанском тиму са којим делимо прву позицију на табели.

НАСТАВАК ПРВЕНСТВА

На Партизан

ВИКЕНД пред нама резервисан је и за почетак другог дела шампионата државе у ватерполу. Раднички ће на "пролећној" премијери путовати у Београд, где га очекује трећи по снази тим у Србији, Партизан.

У 8. колу састају се још: Црвена звезда - Наис, Војводина - ЖАК и Дунав - Бањица.

В. У. К.

КАРАТЕ САВЕЗ КРАГУЈЕВЦА

Подељена признања

НА свечаној промоцији поводом прве године постојања, Карате савез Крагујевца прогласио је 10 најбољих појединаца за 2013, наравно само из редова клубова који су његови чланови, односно припадници Карате федерације Србије. У конкуренцији су се тако нашли такмичари КК Раднички, КК Застава, КК Јуниор и КК Шампион гранд.

Код сениора, звање најбољих, после наступа на првенству Европе, Балкана, државе и Купу Србије, понели су каратисткиња Јуниора Љубица Зекић и њен колега из Радничког Стефан Нешкович.

У јуниорској конкуренцији Застава је имала примат, те су њени представници, Ненад Стојановић и Кристина Милетић проглашени најуспешнијима. Међу кадетима први је Аврам Цветковић, још једна узданица Јуниора, док је у надама без премца двојац Радничког, Анђела Крижановић и Михајло Аћимовић. Пионирске наступе обележили су Лазар Вукићевић и Павле Ковачевић из Јуниора, као и Анђела Цветковић из Радничког.

В. У. К.

ЕВРОКУП: ХИМИК
- РАДНИЧКИ 73:68

Пали у финишу

ДУГО, чак 28 минута Раднички је водио у Украјини, али није успео да искористи своје предности и на крају је изгубио први меч друге фазе овогодишњег Еврокупа од Химкија. Резултат по деоницама био је 13:14, 19:20, 21:16, 20:18.

Док је функционисала одбрана и резултат је био добар. За разлику од последње две утакмице на „Јадрану“, концентрације је понестало у финишу, а домаћи амерички квинтет то је искористио на најбољи начин и преокренуо резултат. Појединачно, блистао је Мариновић, уз солидне роле Бирчевића и Млађана.

У другом сусрету премијере групе „Н“ Алба је у Берлину савлада француски Стразбур са 72:70. Синоћ је, у оквиру другог кола, гост у Крагујевцу била немачка екипа, док у трећој рунди крагујевачки тим путује у Француску.

М. М.

КОШАРКАШИЦЕ РАДНИЧКОГ И ШУМАДИЈЕ ОСТВАРИЛЕ ПОДЈЕДНАК УЧИНАК У ЈЕСЕЊОЈ ПОЛУСЕЗОНИ

Биће боље, колико од сутра

ЈЕДНА ПРВА ЛИГА, А ДВА КРАГУЈЕВАЧКА АДУТА - РАДНИЧКИ (ЛЕВО) И ШУМАДИЈА

Пише Саша М. Соковић

Ксу се пре девет сезона обреле у Првој А лиги, кошаркашице Радничког, бојажљиво, скромно, као и представници тог клуба, говорили су да је у старту важно опстати, оформити стандардну екипу и уз појачања полако крчити пут ка већим изазовима. Било је и оних, који су, са друге стране, најављивали, да ће се Раднички врло брзо вратити назад, али, то се није десило. Из године у годину, овај клуб био је све бољи и бољи, рушећи свакако предрасуде и исписујући лагано најлепши део историје женског кошаркашког спорта у Крагујевцу.

На полусезони, ипак, за разлику од прошле (13 победа у целој сезони, 33 бода), нису бриљирале, али нису биле ни лоше. Ту су, у средини табеле са шест победа и седам пораза и, за сада - 19 бодова.

Могло је и боље али пуно несрећних околности, повреда, про-

мене тренера и два несрећна пораза, оба на гостовању (против Шапца 58:57 и Црвене звезде 83:81), како кажу у овом клубу, одраз је свега тога. Радује чињеница да равноправно могу да се носе са свима, имају зато и кадар, што показује и податак да су међу на-

МИЛИЦА У КОМШИЛУКУ

Пребег

Центар крагујевачке Шумадије, двадесетипогодишња Краљевчанка Милица Цветановић, у наставку сезоне појачаће редове градског ривала, екипе Радничког.

Учинак Цветановићеве на терену у претходних 13 кола био је 87 скокова укључно, или нешто мање од седам у просеку по утакмици, уз 112 постојинишних кошева.

јефикаснијим екипама у Првој А лиги. Уз то, што се наставка сезоне тиче, имају повољнији распоред, тако да ће на свом терену кројити капу пре свега себи, а онда и осталим тимовима у првенству.

Код „црвених“ предначиле су Николина Миљић и Драгана Гобељић (постигла 217 кошева), најјефикасније кошаркашице у екипи али и у самом врху комплетног првенства, уз већ стандардну Јелену Првуловић и Маријану Јовановић.

Како кажу у Радничком, очекивања су да ће се већ у првом делу наставка сезоне многе ствари искристалисати, што би старијем крагујевачком прволигашу, наравно, уз пар добрих и квалитетних појачања, могло да донесе и неко од места међу водећом четворком.

Одличан резултат, са друге стране и за другог крагујевачког представника у овом рангу такмичења - Шумадију (другог само по годинама стажа), који је одлично стартовао ове сезоне, али је тако-

ђе, што због повреда, што промене тренера и одласка једне од најбољих играчица у финишу првенства Марине Марковић (а колико им је значила говори податак да су у пет последњих кола без ње забележили само једну победу), и тесним поразом од Црвене звезде (после продужетака 78:74), утисак је, такође, могао више. На крају исти учинак као и њихови градски ривали с тим што је захваљујући освајању седмог места овај тим успео да се пласира у завршницу домаћег Куп такмичења што је историјски успех за ову екипу.

Највећу минутажу на терену имала је Александра Рачић, па је

самим тим и најбољи играч тима са 189 постигнутих кошева. Уз њу, бриљирала је Милица Цветановић, најбољи скакач у екипи (87 скокова), као и Христина Марјановић, која је била најбољи асистент - 35 успешних додавања.

У овом клубу мишљења су да је почетак сезоне, када су забележене три узастопне победе, био узрок доброг рада, па на основу тог искуства, Шумадинке су пре свега напорно радиле у овом мини припремном периоду на повратку таквом начину игре. Свакако, велики проблем овом тиму представља недостатак квалитетне играчице на позицији „4“.

FITNESS SHOP
OLYMPIA
SPORTSKA HRANA № 1
Kod Vatrogasnog doma (034) 338 338

КОШАРКА

РАДНИЧКИ - ЦРВЕНА ЗВЕЗДА 73:78

Победили сами себе

СВЕ је мирисало на изненађење. Најзад добра партија екипе, нарочито у одбрани, дисциплинован и стрпљив напад, видљиво пожртвовање и жеља за победом, концентрација на високом нивоу, али само у 37 минута. Последња три обележио је страховид пад у свим напред наведеним сегментима игре, а тим какав је Црвена звезда умео је то да искористи. Најпре је Сава Лешаи почео да промашује слободна бацања, у том периоду 1-4, уз један упропаштен напад, Мариновић уз то није искористио два зицера, изгубио чист посед и промашао слободно бацање, те је у веома кратком периоду резултат био 2:15. С друге стране разиграло се тандем Џенкинс-Катић, који је пик енд ролом сасвим разбио одбрану Радничког. Треба рећи да је почетком 37. минута било 71:63 за домаћина.

Штета, нарочито због добре ат-

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: СЦ „Језеро“. Гледалаца: 3.500. Судије: Белошевић, Маричић, Јурас (Србија). Резултат по деоницама: 18:20, 17:19, 23:14, 15:25.

РАДНИЧКИ: Сили 5, Јанковић, Лешаи 27, Јовић 4, Млађан 5, Калинић 10, Бирчевић 5, Пилчевић 3, Димић, Бркић 7, Јевтовић, Мариновић 7.

ЦРВЕНА ЗВЕЗДА: Ребић, Лазић 3, Блажић 14, Симоновић 9, Марјановић, Раденовић 8, Катић 15, Тејић, Нелсон 14, Џенкинс 12, Шилб, Драговић 3.

мосфере у хали, али и због подстрека који би „црвенима“ ова победа дала у наставку такмичења. Овако, екипа је „изгорела“, а када је требало да свој тим доведу до

победе, подбацили су најбољи. Сава Лешаи је свакако играч без премца у крагујевачком саставу и, макар по статистици, најбољи у регионалној лиги, у дуелу са Бео-

АВИО НЕВОЉЕ „ЦРВЕНИХ“

Турци хоће, Срби тешко

Маила која је оковала пола Европе најправила је збрку и у Украјини, па је леи којим су кошаркаши Радничког требало да се врате из Одесе ошказан. Председник Иван Грујин и секретар Предрај Каначки нашли су помоћ у канцеларији Турске Ерлајнза, званичног спонзора Евролиге.

Помоћ су нам као нико свој. Најпре су нам нашли места на првом леиу до Истанбула и при том та померили за пола сата, уз максимално убрзавање процедуре.

Међушим, када смо се за наставак пошта обратили нашој националној комисији, дошло је до проблема. Слани смо мејлове, изражили помоћ, али од одговора ни траја ни гласа. Ми смо свесни ситуације и чињенице да смо мали клуб за тако велику комисију као што је Ер Србија. Ипак, Раднички предстоја своју земљу у Европи и сигурно заслужује макар минималну подршку. Овако, морали смо сами да куйимо карте до краја друге фазе - каже Грујин.

АБА ЛИГА

16. КОЛО: Раднички - Црвена звезда 73:78, Солнок - Цибона 63:64, Олимпија - Широки 77:62, Будућност - МЗТ Скопље 87:79, Игокеа - Мега Визура 83:80, Цедевита - Задар 83:59, Партизан - Крка 80:67.

Црвена звезда	16	13	3	1246:1054	29
Партизан	16	12	4	1208:1082	28
Цедевита	16	12	4	1190:1113	28
Будућност	16	11	5	1187:1117	27
Цибона	16	10	6	1241:1188	26
Игокеа	16	9	7	1192:1226	25
МЗТ Скопље	16	7	9	1193:1202	23
Олимпија	16	6	10	1085:1117	22
Мега Визура	16	6	10	1285:1327	22
Крка	16	6	10	1081:1131	22
Раднички	16	6	10	1226:1287	22
Солнок	16	5	11	1155:1244	21
Задар	16	5	11	1142:1255	21
Широки	16	4	12	1104:1192	20

17. КОЛО: Раднички - Игокеа, МЗТ Скопље - Цедевита, Крка - Мега Визура, Широки - Солнок, Црвена звезда - Олимпија, Цибона - Будућност, Задар - Партизан.

грађанима имао је индекс 29 са 27 поена и 9 скокова, а Мариновић је организатор пар ескелан. Њих двојица држе наш састав и доминирају на терену. Но, исто тако мора се истаћи да обојица све чешиће пропуштају да учине оно што се у озбиљном такмичењу и игри подразумева.

Следи још један изузетно тежак меч у „Језеру“. Наредне суботе у госте долази босанскохерцеговачки представник, Игокеа из Лакташа.

М. М.

СЛЕДИ НАСТАВАК ПРВЕНСТВА

Орне и спремне

КРАГУЈЕВАЧКЕ кошаркашице овог викенда настављају такмичење у Првој А лиги, а на програму су утакмице 14. кола.

Тако ће чланице Радничког, у суботу, од 17 сати дочекати екипу Србобрана, која има бод више од њих, па ето прилике да се победом на старту другог дела првенства прескочи један од конкурата.

Прилику за лаган тријумф имаће и играчице Шумадије. Оне, додуше, гостују тиму Старе Пазове, али како је учинак ривала у 13. првенствених кола исто толико пораза, очекује се да им наш састав упише и наредни, 14 по реду.